

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**

ΠΜΣ "Δημόσια Διοίκηση - Δημόσιο Μάνατζμεντ"

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Θέμα:

Η πορεία προς την εφαρμογή των 17 στόχων του ΟΗΕ για την βιώσιμη ανάπτυξη (SDGs) στην Ελλάδα. Η περίπτωση των 10 μεγαλύτερων επιχειρήσεων της χώρας.

The path towards the implementation of 17 UN goals for sustainable development (SDGs) in Greece. The case of the 10 largest Greek enterprises.

Άγγελος Θεοδοσίου (Α.Μ.: ΔΜ2097)

Επιβλέπων καθηγητής: Αλέξανδρος Σαχινίδης

Αθήνα

Δεκέμβριος 2022

ΔΗΛΩΣΗ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ο/η κάτωθι υπογεγραμμένος/η Άγγελος Θεοδοσίου του Παναγιώτη, με αριθμό μητρώου 2097 φοιτητής του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Δημόσια Διοίκηση-Δημόσιο Μάνατζμεντ του Τμήματος Διοίκησης επιχειρήσεων της Σχολής Διοικητικών, Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, δηλώνω ότι:

«Είμαι συγγραφέας αυτής της μεταπτυχιακής εργασίας και ότι κάθε βοήθεια την οποία είχα για την προετοιμασία της, είναι πλήρως αναγνωρισμένη και αναφέρεται στην εργασία. Επίσης, οι όποιες πηγές από τις οποίες έκανα χρήση δεδομένων, ιδεών ή λέξεων, είτε ακριβώς είτε παραφρασμένες, αναφέρονται στο σύνολό τους, με πλήρη αναφορά στους συγγραφείς, τον εκδοτικό οίκο ή το περιοδικό, συμπεριλαμβανομένων και των πηγών που ενδεχομένως χρησιμοποιήθηκαν από το διαδίκτυο. Επίσης, βεβαιώνω ότι αυτή η εργασία έχει συγγραφεί από μένα αποκλειστικά και αποτελεί προϊόν πνευματικής ιδιοκτησίας τόσο δικής μου, όσο και του Ιδρύματος.

Παράβαση της ανωτέρω ακαδημαϊκής μου ευθύνης αποτελεί ουσιώδη λόγο για την ανάκληση του πτυχίου μου».

Επιθυμώ την απαγόρευση πρόσβασης στο πλήρες κείμενο της εργασίας μου μέχρι ..... και έπειτα από αίτηση μου στη Βιβλιοθήκη και έγκριση του επιβλέποντα καθηγητή.

Ο/Η Δηλών/ούσα

A. Π. Θεοδοσίου

Μέλη Τριμελούς Επιτροπής

1.

2.

3.

.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Εκφράζω τις ευχαριστίες μου τόσο στον πρόεδρο του ΠΜΣ Δημόσια Διοίκηση-Δημόσιο Μάνατζμεντ καθηγητή κύριο Δημήτριο Στράνη, που με επέλεξε στο συγκεκριμένο μεταπτυχιακό πρόγραμμα, όσο και στους λοιπούς καθηγητές του τμήματος, που με δίδαξαν με υπομονή και μεταδοτικότητα, πολύ χρήσιμα και επίκαιρα αντικείμενα, που άπτονται της σύγχρονης Δημόσιας Διοίκησης στην Ελλάδα.

Ιδιαίτερα, ευχαριστώ τον καθηγητή κύριο Αλέξανδρο Σαχινίδη που μου πρότεινε το θέμα της μεταπτυχιακής μου διατριβής και με κατηύθυνε με υπομονή στα βήματα προς την ολοκλήρωση της.

Τέλος, εκφράζω την ευγνωμοσύνη μου προς τους γονείς που τόσο με στήριξαν και με ενθάρρυναν, καθ' όλη τη πορεία των μεταπτυχιακών μου σπουδών.

Περιεχόμενα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ:.....	8
Ιστορικό πλαίσιο:.....	8
Η Ατζέντα της βιώσιμης Ανάπτυξης του 2030.....	9
Τι είναι η Βιώσιμη Ανάπτυξη;.....	10
Η Ατζέντα του 2030.....	10
Συνδιάσκεψη για το κλίμα στο Σαρμ Ελ Σείχ(Αίγυπτος)-Επικαιρότητα	10
Σημαντικότητα των Στόχων.....	13
Προτεραιότητες της Ελλάδας ως προς την ενσωμάτωση των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης	14
Διαδικασία ανάπτυξης SDGs.....	15
Ενσωμάτωση ESG στόχων	16
ESG Και Βιώσιμη Ανάπτυξη.....	17
Μέρος 1 ^ο - Παρουσίαση Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης.....	18
ΣΤΟΧΟΣ 1-ΜΗΔΕΝΙΚΗ ΦΤΩΧΕΙΑ	18
ΣΤΟΧΟΣ 2-ΜΗΔΕΝΙΚΗ ΠΕΙΝΑ.....	19
ΣΤΟΧΟΣ 3-ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΕΥΕΞΙΑ	20
ΣΤΟΧΟΣ 4-ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	22
ΣΤΟΧΟΣ 5-ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ	23
ΣΤΟΧΟΣ 6-ΚΑΘΑΡΟ ΝΕΡΟ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ	24
ΣΤΟΧΟΣ 7-ΠΡΟΣΙΤΗ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ.....	25
ΣΤΟΧΟΣ 8-ΑΞΙΟΠΡΕΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ.....	26
ΣΤΟΧΟΣ 9-ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ, ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΗ.....	28
ΣΤΟΧΟΣ 10 -ΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΑΝΙΣΟΤΗΤΩΝ.....	29
ΣΤΟΧΟΣ 11-ΒΙΩΣΙΜΕΣ ΠΟΛΕΙΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ	30

ΣΤΟΧΟΣ 12-ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ	32
ΣΤΟΧΟΣ 13-ΔΡΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ.....	34
ΣΤΟΧΟΣ 14-Η ΖΩΗ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΟ ΝΕΡΟ.....	35
ΣΤΟΧΟΣ 15-Η ΖΩΗ ΣΤΗ ΓΗ	36
ΣΤΟΧΟΣ 16-ΕΙΡΗΝΗ, ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΙΣΧΥΡΟΙ ΘΕΣΜΟΙ	38
ΣΤΟΧΟΣ 17-ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ	39
Μέρος 2 ^ο -ΑΝΑΛΥΣΗ 10 ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.	43
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΕΛΛΑΣ) ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ Α.Ε. ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ.....	44
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε. ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ.....	49
ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ Α.Ε. ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ .52	
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε. ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ.....	58
ΑΛΦΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ	60
ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΧΑΛΚΟΥ & ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ Α.Ε. ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ	62
ΑΛΦΑ – ΒΗΤΑ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε. ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ	65
EUROBANK ERGASIAS.....	67
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε. ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ	70
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLDINGS Α.Ε. ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ	73
Καινοτομία με εστίαση σε μεμονωμένους SDG.....	77
SDG 1 – Μηδενική Φτώχεια.....	77
SDG 3, SDG 4 και SDG 17 – Υγεία και Ευεξία, Ποιοτική Εκπαίδευση και Συνεργασία για τους Στόχους	77
SDG 7 – Προσιτή και Καθαρή Ενέργεια.....	78
SDG 11 – Βιώσιμες Πόλεις και Κοινότητες.....	78

SDG 12, SDG 13 και SDG 15 – Υπεύθυνη Κατανάλωση και Παραγωγή, Δράση για το Κλίμα και Ζωή στη Στεριά.....	79
SDG 9 – Βιομηχανία, Καινοτομία και Υποδομές	79
Συμπεράσματα-παρατηρήσεις:	80
Βιβλιογραφία:	82

ΕΙΣΑΓΩΓΗ:

Η μελέτη του αντίκτυπου των 17 βιώσιμων στόχων του ΟΗΕ καθίσταται ιδιαίτερα σημαντική στις μέρες μας κι αυτό διότι ένας μεγάλος αριθμός επιχειρήσεων έχει συνεισφέρει σε αυτό. Μεταξύ αυτών των επιχειρήσεων βρίσκονται και οι ελληνικές. Στην παρούσα διπλωματική εργασία συνεπώς θα αναλύσουμε τον τρόπο με τον οποίο οι 10 μεγαλύτερες ελληνικές επιχειρήσεις, ενσωματώνουν τους 17 στόχους του ΟΗΕ για την βιώσιμη ανάπτυξη (SDGs). Ακόμη, θα γίνει εκτενής αναφορά στην πορεία προς την καθιέρωση και εφαρμογή τους από τα κράτη-μέλη του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Ακόμη, θα αναλυθούν τα κριτήρια ESG, τα οποία παίζουν σημαντικό ρόλο ως προς την ενσωμάτωση των στόχων από τις επιχειρήσεις. Στο 1^ο μέρος θα αναλυθούν οι στόχοι της βιώσιμης ανάπτυξης, ενώ στο 2^ο θα αναλυθούν οι κοινωνικές δράσεις των 10 μεγαλύτερων επιχειρήσεων ως προς αυτούς. Στο τέλος θα αναλυθούν τα αποτελέσματα και τα συμπεράσματα από την εφαρμογή των SDGs, από τις 10 μεγαλύτερες επιχειρήσεις, βάσει του κύκλου εργασιών τους.

Ιστορικό πλαίσιο:

Οι στόχοι της βιώσιμης ανάπτυξης (SDGs), γνωστοί και ως παγκόσμιοι στόχοι, εφαρμόστηκαν από τα Ηνωμένα Έθνη το 2015 ως καθολική προσπάθεια, με στόχο τον τερματισμό της φτώχειας και την προστασία του πλανήτη. Παράλληλα, τη διασφάλιση ότι μέχρι το 2030 (Agenda 2030), όλοι άνθρωποι θα τυγχάνουν ειρήνης και ευημερίας. Οι χώρες έχουν συμφωνήσει στο να δοθεί προτεραιότητα στην πρόοδο των τριτοκοσμικών χωρών. Ακόμη, οι SDGs δημιουργήθηκαν με σκοπό τον τερματισμό της πείνας, του AIDS και των διακρίσεων σε βάρος των γυναικών.¹

Το Σεπτέμβριο του 2015, ο οργανισμός των Ηνωμένων Εθνών ανακοίνωσε την ατζέντα με τους στόχους για την βιώσιμη ανάπτυξη μέχρι το 2030. Η συγκεκριμένη ατζέντα αποτελεί συνέχεια μετά την επιτυχία του προηγούμενου προγράμματος «Millennium Development Goals» του Ο.Η.Ε., το οποίο αποτελούσε τον σχεδιασμό φιλόδοξων στόχων, που αφορούσαν κυρίως την μείωση της φτώχειας και την αύξηση του

---

¹ <https://www.undp.org/sustainable-development-goals>

ποσοστού εκπαίδευσης από την παιδική ηλικία, και διήρκησε από το 2000 μέχρι το 2015.

Η επιτυχία του προγράμματος των MDG's με την ολοκλήρωση και πραγματοποίηση των στόχων που είχαν τεθεί, ενέπνευσε και παρακίνησε τους ανθρώπους του Οργανισμού να δημιουργήσουν τους νέους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης, με σκοπό να ολοκληρωθούν μέχρι το έτος 2030. Η νέα ατζέντα στόχων, λοιπόν, λειτουργεί ως ένα σχέδιο δράσης, το οποίο αναφέρετε σε δεκαεπτά (17) διαφορετικά θέματα που επηρεάζουν το ανθρώπινο είδος στον πλανήτη.²

Για τους συγκεκριμένους στόχους χρησιμοποιούνται και οι όροι «SDG's» και «Παγκόσμιοι Στόχοι» οι οποίοι σημαίνουν ακριβώς τους «Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης» του Ο.Η.Ε. .

Ακολουθεί μεταφρασμένο το μήνυμα που περιγράφει την ατζέντα που εφαρμόστηκε για την πραγματοποίηση των 17 Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης του 2030:

Η Ατζέντα της βιώσιμης Ανάπτυξης του 2030.

«Δεσμευόμαστε, μεταξύ του παρόντος και του 2030, να εξαλείψουμε την φτώχεια και την πείνα παντού, να καταπολεμήσουμε τις ανισότητες μεταξύ ιδίων και διαφορετικών κρατών, να χτίσουμε ειρηνικές, ακριβείς και συμπεριληπτικές κοινωνίες, να προστατέψουμε τα ανθρώπινα δικαιώματα και να προωθήσουμε την ισότητα των φύλλων, καθώς και την ενδυνάμωση των γυναικών και κοριτσιών και να διασφαλίσουμε την συνεχιζόμενη προστασία του πλανήτη και των φυσικών του πόρων. Δεσμευόμαστε επίσης να δημιουργήσουμε συνθήκες βιώσιμες, συμπεριληπτικές και διαρκούς οικονομικής ανάπτυξης, κοινής ευημερίας και αξιοπρεπούς εργασίας για όλους, λαμβάνοντας υπόψη τα διαφορετικά εθνικά επίπεδα ανάπτυξης και δυνατοτήτων των χωρών».³

---

² C.Pedersen,(2018) 'The UN Sustainable Development Goals (SDGs) are a great gift to business', <file:///C:/Users/user/Downloads/1-s2.0-S2212827118300040-main.pdf>

³ R.Scheyvens, G. Banks and E. Hughes,(2016) "The private sector and the SDGs: The need to move beyond 'Business Usual'"

Τι είναι η Βιώσιμη Ανάπτυξη;

Η βιώσιμη ανάπτυξη βρίσκεται στον πυρήνα των 17 στόχων του Ο.Η.Ε. και σύμφωνα με τον ορισμό που δίνουν τα Ηνωμένα Έθνη, αποτελεί εκείνη την ανάπτυξη, η οποία ανταποκρίνεται στις ανάγκες του παρόντος, χωρίς να διακυβεύεται η ικανότητα των μελλοντικών γενεών να καλύψουν τις δικές τους ανάγκες. Στο πλαίσιο των παγκόσμιων στόχων συμπεριλαμβάνονται η οικονομική ανάπτυξη, η προστασία του περιβάλλοντος και η κοινωνική αποδοχή. Οι συγκεκριμένοι όροι είναι αρκετά σημαντικοί και είναι αναγκαίο να εξετάζονται ίσα όταν τα κράτη λαμβάνουν αποφάσεις και δημιουργούν σχέδια για περαιτέρω ανάπτυξη.

Η Ατζέντα του 2030

Η ατζέντα βιώσιμης ανάπτυξης του 2030 επικεντρώνεται στους ανθρώπους, τον πλανήτη, την ευημερία, την ειρήνη και τη συνεργασία. Τα παραπάνω αποτελούν τα βασικά στοιχεία που παρουσιάζονται και αναφέρονται ρητά στην Ατζέντα του 2030. Πιο αναλυτικά, η Ατζέντα αποτελείται από 17 στόχους, κάθε στόχος αντιστοιχίζεται με έναν αριθμό έργων, συγκεκριμένα 169 έργα, τα οποία αναλύονται σε συγκεκριμένα επιθυμητά αποτελέσματα μέχρι το έτος 2030.

Όλες οι χώρες ανά την υδρόγειο αναμένεται να θέσουν την ατζέντα ως προτεραιότητα και να συνεργαστούν για την υλοποίηση των στόχων. Οι στόχοι λοιπόν σκοπεύουν να προωθήσουν την αποδοχή και να οδηγήσουν σε θετικά αποτελέσματα για όλα τα κράτη και τους πολίτες τους.

**Συνδιάσκεψη για το κλίμα στο Σαρμ Ελ Σείχ(Αίγυπτος)-
Επικαιρότητα**

Από την παρούσα διπλωματική εργασία, δεν θα μπορούσε να απουσιάζει η συνδιάσκεψη για το κλίμα, στα πλαίσια των χωρών που απαρτίζουν τα Ηνωμένα Έθνη στο Σαρμ Ελ Σείχ. Μια συνδιάσκεψη η οποία έχει σαν στόχο την αντιμετώπιση της υπερθέρμανσης του πλανήτη. Ακόμη, να δοθεί βοήθεια στις πιο φτωχές χώρες, που πλήττονται από την κλιματική αλλαγή.

Η σύνοδος λαμβάνει χώρα σε μια συγκυρία, κατά την οποία αυξάνονται οι κρίσεις τις οποίες αντιμετωπίζει ο κόσμος: η εισβολή στην Ουκρανία, ο ραγδαία αυξανόμενος πληθωρισμός και η ενεργειακή κρίση. Στόχος είναι, οι εκπομπές του φαινομένου του θερμοκηπίου να μειωθούν κατά 45% ως το 2030, προκειμένου να περιοριστεί η άνοδος της θερμοκρασίας του πλανήτη στον 1,5 βαθμό Κελσίου, σύμφωνα με την συμφωνία του Παρισίου. Ακόμη εκπρόσωποι που συμμετάσχουν στην COP 27 συμφώνησαν να εντάξουν για πρώτη φορά στην επίσημη ατζέντα της διάσκεψης το θέμα της παροχής αποζημίωσης, στις χώρες που υφίστανται μεγαλύτερες επιπτώσεις, λόγω της υπερθέρμανσης του πλανήτη.⁴

Συγκεκριμένα, συμφωνήθηκε να συζητήσουν ζητήματα που συνδέονται με τον «διακανονισμό της χρηματοδότησης αναφορικά με τις απώλειες και τις αποζημιώσεις, οι οποίες απορρέουν από τις αρνητικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής».

«Αυτό δημιουργεί για πρώτη φορά ένα θεσμικά σταθερό χώρο στην επίσημη ατζέντα της COP και της Συμφωνίας του Παρισίου για να συζητηθεί το επείγον ζήτημα του διακανονισμού της χρηματοδότησης, που απαιτείται για να αντιμετωπιστούν τα υπάρχοντα κενά που αφορούν τις απώλειες και τις ζημιές», είπε κατά την εναρκτήρια συνεδρίαση της ολομέλειας της διάσκεψης ο πρόεδρος της COP27 Σάμεχ Σούκρι(Υπουργό Εξωτερικών Υποθέσεων της Αιγύπτου).⁵

Παράλληλα, τις τελευταίες ημέρες υπήρξαν οι εξής εξελίξεις: Η Νορβηγία αποσύρθηκε από τον αρκτικό ωκεανό, καθώς η εταιρία Equinor, ανακοίνωσε ότι τα σχέδια για την

---

⁴ <https://www.naftemporiki.gr/green/1398553/cop27-pano-apo-100-igetes-sti-diaskepsi-gia-to-klima-oi-prokliseis-kai-oi-apontes/>

⁵ <https://www.naftemporiki.gr/green/1398310/cop27-oi-ploysioi-anagkazontai-na-syzitisoyn-to-zitima-tis-apozimiosis-ton-ftocheron-choron/>

εκμετάλλευση του βορειότερου πετρελαϊκού κοιτάσματος Wisting, παγώνουν λόγω προστασίας της βιοποικιλότητας. «Το αποτέλεσμα της COP27 θα είναι καθοριστικό, όχι μόνο για την αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης, αλλά για να διασφαλιστεί ένα μέλλον για τη φύση», δήλωσε η επικεφαλής του ΟΗΕ, για τη βιοποικιλότητα, Elizabeth Maruma.⁶

Όσον αφορά τα αποτελέσματα από τη σύνοδο του Σαρμ Ελ Σείχ, αυτά είναι τα ακόλουθα: Αρχικά συζητήθηκε η δημιουργία ενός ταμείου για την στήριξη των υποδομών των αναπτυσσόμενων χωρών, οι οποίες πλήττονται από τα ακραία καιρικά φαινόμενα. Παρ' όλα αυτά, δεν υπάρχει πληροφόρηση ως προς από το που θα προέλθει η χρηματοδότηση αυτή. Ακόμη, καθώς οι δεσμεύσεις για την μείωση των εκπομπών του θερμοκηπίου, ήταν πολύ αδύναμες για να παραμείνουν εντός του ορίου του 1,5 βαθμού κελσίου, οι χώρες συμφώνησαν σε μια διαδικασία η οποία είναι γνωστή ως «καστανιά».

Συγκεκριμένα, ο «μηχανισμός καστανιάς» είναι ένας άτυπος όρος που χρησιμοποιείται για να περιγράψει την απαίτηση ότι οι χώρες θα αναθεωρούν και θα κοινοποιούν τους στόχους εκπομπών τους, γνωστούς ως εθνικά καθορισμένες συνεισφορές, κάθε πέντε χρόνια ως μέρος της συμφωνίας για το κλίμα.⁷ Στην COP27 ορισμένες χώρες, προσπάθησαν να αρνηθούν αυτή την μεταρρύθμιση.

Το τελικό κείμενο του COP27, περιείχε μια διάταξη για την ενίσχυση της «ενέργειας χαμηλών εκπομπών». Αυτό θα μπορούσε να σημαίνει: από αιολικά πάρκα έως πυρηνικούς αντιδραστήρες και σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής με καύση άνθρακα. Πολλές χώρες από το COP27, ειδικότερα εκείνες από την Αφρική, με μεγάλα κοιτάσματα προς εκμετάλλευση, παρευρέθηκαν στο Σαρμ Ελ Σείχ, με την ελπίδα ότι θα συνάψουν προσοδοφόρες συμφωνίες σε σχέση με το φυσικό αέριο. Ακόμη, έγινε μια προσπάθεια από πλευράς Ινδίας, για σταδιακή κατάργηση όλων των ορυκτών

---

⁶<https://www.news247.gr/perivallon/as-mi-nikisoyn-ta-lompi-kai-to-prasino-xeplyma.9828374.html>

⁷<https://www.nationalworld.com/news/environment/cop27-egypt-what-is-ratchet-mechanism-paris-climate-agreement-term-meaning-cop26-3434610>

καυσίμων, αλλά τελικά το ψήφισμα το οποίο πέρασε ήταν παρόμοιο με εκείνο της Γλασκώβης που προέβλεπε την σταδιακή κατάργηση της χρήσης άνθρακα.⁸

Σημαντικότητα των Στόχων

Ο πλανήτης αντιμετωπίζει αλληπάληλες κρίσεις, όσο οι άνθρωποι προσπαθούν να εδραιώσουν την διαδικασία της βιώσιμης ανάπτυξης. Επεκτείνονται οι ανισότητες μεταξύ των διαφορετικών κρατών, καθώς αντικρίζουν τις διαφορές τους ως προς την εκμετάλλευση των φυσικών πόρων, αφού τα κράτη δυσκολεύονται να τους παρέχουν στους πολίτες τους, αλλά και λόγω της αύξησης του πληθυσμού και της κλιματικής αλλαγής, δημιουργείται μεγαλύτερη πίεση στην κατανομή των φυσικών πόρων. Λόγω αυτών των διεθνών συνθηκών, έρχονται άνθρωποι αντιμέτωποι με φυσικούς κινδύνους και πιο ειδικά, ευαίσθητες ομάδες ατόμων.

. Οι παγκόσμιοι στόχοι επηρεάζουν κάθε χώρα και τους πολίτες της και καθιστούν όλους τους ανθρώπους υπεύθυνους για αυτή την κατάσταση. Όλοι οι φορείς ευθύνης, τα κράτη και οι άνθρωποι, επηρεάζονται από τους στόχους και μοιράζονται την ευθύνη με σκοπό την επίτευξη τους.

Τα κράτη λοιπόν, είναι υπεύθυνα να υλοποιήσουν τα σχέδια προς την επίτευξη των στόχων, μέσα από δράσεις που θα τους προωθούν και σίγουρα με την βοήθεια των πολιτών. Στη συγκεκριμένη διαδικασία παρεισφρεί το εμπόδιο της ανεπάρκειας των

---

⁸<https://www.theguardian.com/environment/2022/nov/20/cop27-climate-summit-egypt-key-outcomes>

κρατικών μηχανισμών, ως προς την διάδοση του έργου και την προσέλκυση των πολιτών.

Προτεραιότητες της Ελλάδας ως προς την ενσωμάτωση των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης

Η Ελλάδα αποδίδει μεγάλη σημασία στην εφαρμογή του φιλόδοξου και μετασχηματιστικού σχεδίου της Ατζέντας 2030 και των ΣΒΑ, το οποίο αποβλέπει σε μια νέα, δίκαιη και βιώσιμη αναπτυξιακή πορεία, διασφαλίζοντας την ισορροπία μεταξύ οικονομικής ανάπτυξης, κοινωνικής συνοχής και δικαιοσύνης, καθώς και την προστασία του περιβάλλοντος.

Μεταξύ των κυριότερων επιτυχιών της Ελλάδας, σε σχέση με την εφαρμογή των ΣΒΑ σε εθνικό επίπεδο, είναι η δημιουργία ενός ισχυρού μακροπρόθεσμου ισχυρού μηχανισμού, υπό μία προσέγγιση που περικλείει το σύνολο της κυβέρνησης. Η Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης(ΓΓΚ) αποτελεί την αρμόδια κεντρική κυβερνητική δομή για τον συντονισμό και την παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ σε εθνικό επίπεδο(άρθρο 43 του Ν.440/2016). Στο πλαίσιο αυτό συστάθηκε ένα Διυπουργικό Συντονιστικό Δίκτυο, υπό τον συντονισμό της ΓΓΚ.

Το 2017, πραγματοποιήθηκε μια εμπειρισταωμένη απογραφή και χαρτογράφηση, για τον καθορισμό του σημείου εκκίνησης της χώρας προς την επίτευξη των ΣΒΑ. Η χαρτογράφηση έγινε μέσω ενός ανοιχτού διαλόγου με όλους τους κυβερνητικούς φορείς και με εμπλεκόμενα μέρη. Η διαδικασία αυτή οδήγησε στον καθορισμό οκτώ εθνικών προτεραιοτήτων για την προσαρμογή των 17 ΣΒΑ στις εθνικές ανάγκες, σύμφωνα με την εθνική στρατηγική ανάπτυξης:

- Προτεραιότητα 1η : Προώθηση μιας ανταγωνιστικής, καινοτόμου και βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης.

- Προτεραιότητα 2η : Προώθηση πλήρους απασχόλησης και αξιοπρεπούς εργασίας για όλους.
- Προτεραιότητα 3η : Αντιμετώπιση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και παροχή καθολικής πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης.
- Προτεραιότητα 4η : Μείωση των κοινωνικών και περιφερειακών ανισοτήτων και εξασφάλιση ίσων ευκαιριών για όλους.
- Προτεραιότητα 5η : Παροχή υψηλής ποιότητας εκπαίδευσης, χωρίς αποκλεισμούς.
- Προτεραιότητα 6η : Ενίσχυση της προστασίας και της βιώσιμης διαχείρισης του φυσικού κεφαλαίου, ως βάσης για την κοινωνική ευημερία και τη μετάβαση προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα
- Προτεραιότητα 7η : Δημιουργία αποτελεσματικών, υπεύθυνων και διαφανών θεσμών.
- Προτεραιότητα 8η : Ενίσχυση ανοικτών, συμμετοχικών, δημοκρατικών διαδικασιών και προώθηση εταιρικών σχέσεων.⁹

Διαδικασία ανάπτυξης SDGs.

Οι 17 SDGs, οι 169 συγκεκριμένοι στόχοι και οι χιλιάδες δείκτες, αντιπροσωπεύουν ένα μακροπρόθεσμο πολιτικό πλαίσιο για επιχειρήσεις να συμβάλουν στη βιώσιμη ανάπτυξη. Αυτό περιέγραψε ακριβώς, αυτή τη μακροπρόθεσμη κατευθυντήρια γραμμή που θα χρειαστεί από τις κοινωνίες. Αποτέλεσε ένα τρόπο να μπορέσει μια επιχείρηση να «κοιτάξει το μέλλον» και να αναζητήσει καθοδήγηση σε επενδύσεις και νέες επιχειρηματικές ευκαιρίες που να αντιπροσωπεύουν μια νέα εργαλειοθήκη για την καινοτομία και την ανάπτυξη. Οι SDGs παρέχουν καθοδήγηση για τη μείωση του

---

⁹ https://hellenicaid.mfa.gr/media/images/docs/Agenda_2030.pdf

κινδύνου και του κόστους, και σε ορισμένες περιπτώσεις ίσως να μεταμορφώσουν την εταιρεία και να αλλάξει τα επιχειρηματικά της μοντέλα σε πιο βιώσιμες εκδόσεις.¹⁰

Ωστόσο, ο πραγματικός και βραχυπρόθεσμος αντίκτυπος στην αγορά έχει μεγάλη απόσταση. Μια απόσταση, που μπορεί να είναι συντριπτική για πολλούς βραχυπρόθεσμα, με πολλές επιχειρήσεις να μην είναι εξοικειωμένες με τις διαδικασίες συνεργασίας με τον ΟΗΕ και τους λοιπούς φορείς χάραξης πολιτικής. Σίγουρα πάντως σημειώνεται πρόοδος σε πολιτικό επίπεδο.

Τα σχέδια υλοποίησης των στόχων έχουν οριστεί να καθοδηγούν τομείς εστίασης για συγκεκριμένες χώρες, πολιτικές, κανονισμούς, χρηματοδότηση, προγράμματα τόνωσης, εκστρατείες ευαισθητοποίησης και πολλές άλλες δραστηριότητες που στοχεύουν στην επίτευξη σε εθνικό επίπεδο.

Ενσωμάτωση ESG στόχων

Η ευθυγράμμιση του χρηματοπιστωτικού συστήματος με τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης της Ατζέντας 2030 των Ηνωμένων Εθνών και της Συμφωνίας του Παρισιού, απαιτούν τον ολικό επαναπροσδιορισμό του. Στην ουσία τα αρχικά ESG, αναφέρονται σε εισαγωγή παραγόντων περιβαλλοντικών παραγόντων, κοινωνικής και εταιρικής διακυβέρνησης. Άρα, αλλαγή της κουλτούρας και της εσωτερικής οργάνωσης, ενός χρηματοπιστωτικού μοντέλου. Η υιοθέτηση δηλαδή, αυτών των νέων στόχων προαπαιτεί να ενσωματωθούν παράγοντες περιβαλλοντικοί, κοινωνικοί και εταιρικής διακυβέρνησης σε όλο το περιεχόμενο των λειτουργικών και περιβαλλοντικών διαδικασιών.

Για παράδειγμα, περιβαλλοντικούς παράγοντες αποτελούν: η επένδυση χρημάτων προς αιεφόρες επενδύσεις, καθώς και ο μείωση των κονδυλίων σε επιχειρήσεις που παράγουν άνθρακα. Κοινωνικοί παράγοντες αφορούν θέματα όπως: η ανισότητα μεταξύ υπαλλήλων, αλλά και ζητήματα διακρίσεων μεταξύ των δύο φύλων. Στην

---

¹⁰ <https://cor.europa.eu/el/news/Pages/UN-sustainable-development-goals-should-guide-the-European-Recovery.aspx>

εφαρμογή όλων των ανωτέρω σημαντικός είναι ο ρόλος της κυβέρνησης. Θέματα όπως η διάκριση αρμοδιοτήτων, μέτρα κατά της διαφθοράς και οι αμοιβές υψηλόβαθμων στελεχών, είναι επιμέρους στοιχεία της γενικότερης πολιτικής, ώστε να υπάρχει εξισορρόπηση των εταιρικών στόχων και των κοινωνικών επιταγών.¹¹

ESG Και Βιώσιμη Ανάπτυξη

Η βιώσιμη ανάπτυξη έχει πλέον καθιερωθεί ως μια παγκόσμια πρωτοβουλία, η οποία τείνει να κινητοποιεί ένα μεγάλο αριθμό επιχειρήσεων, ώστε να μεταμορφώσουν τον τρόπο λειτουργίας τους. Με την δημοσίευση των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών, ο ρόλος των εταιριών τείνει να παρουσιάζει διαφοροποιήσεις. Συγκεκριμένα, όλο και περισσότερες εταιρίες μετρούν και δημοσιοποιούν το έργο τους στο τομέα της βιώσιμης ανάπτυξης.

Ο όρος «ESG», αναφέρεται σε θέματα περιβάλλοντος, κοινωνίας και εταιρικής διακυβέρνησης, που μπορούν να ασκήσουν επιρροή στην ικανότητα μιας εταιρείας, να παράγει αξία σε βάθος χρόνου. Κάτι τέτοιο πραγματοποιείται, μέσω των δεικτών που καταγράφουν επιδόσεις σε θέματα περιβάλλοντος, κοινωνίας και εταιρικής διακυβέρνησης, όπου διατυπώνεται η ικανότητα των επιχειρήσεων να εφαρμόζουν σχεδιασμούς με μακροπρόθεσμο ορίζοντα.

Οι πληροφορίες ESG χρησιμοποιούνται από τους επενδυτές, προκειμένου να καθορίσουν σε τι στάδιο ετοιμότητας βρίσκεται μια εταιρία, ώστε να εφαρμόσει ριζικές αλλαγές σε ζητήματα σχετικά με το περιβάλλον και την κοινωνία. Βασική προϋπόθεση,

---

¹¹ X. Βαΐα, (2021) «Πράσινη Οικονομία: ο ρόλος του Χρηματοπιστωτικού Συστήματος» https://apothesis.eap.gr/bitstream/repo/50909/1/130238_%ce%a7%ce%a1%ce%99%ce%a3%ce%a4%ce%91%ce%9a%ce%9f%ce%a5_%ce%92%ce%91%ce%99%ce%91.pdf

για την επιτυχή δημοσίευση πληροφοριών ESG, είναι ο καθορισμός των κριτηρίων που σχετίζονται με την δυνατότητα μιας εταιρείας να παράγει αξία. Άρα οι εταιρείες, οφείλουν να εντοπίζουν και να δημοσιεύουν τα θέματα ESG, που είναι σε μεγάλο βαθμό επιδραστικά στην λειτουργία τους. Ακόμη, να επεξηγούν την μέθοδο με την οποία τα ζητήματα αυτά, συμμετέχουν την εταιρική τους επίδοση.¹²

Μέρος 1^ο- Παρουσίαση Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης

ΣΤΟΧΟΣ 1-ΜΗΔΕΝΙΚΗ ΦΤΩΧΕΙΑ

Σε παγκόσμιο επίπεδο, ο αριθμός των ανθρώπων που ζουν σε συνθήκες ακραίας φτώχειας μειώθηκε από το 36% το 1990 σε 10% το 2015. Παρ' όλα αυτά, αυτό το σημαντικό ποσοστό προόδου φαίνεται να μειώνεται λόγω της πανδημίας COVID-19.

Είναι εμφανές ότι εξαιτίας της πανδημίας του COVID το 8% του παγκοσμίου πληθυσμού θα οδηγηθεί στην παγκόσμια φτώχεια. Κάτι τέτοιο αποδεικνύεται και από την έρευνα του Παγκόσμιου Ινστιτούτο Ανάπτυξης και Οικονομικών του ΟΗΕ.

Επιπροσθέτως, περισσότεροι από 700 εκατομμύρια άνθρωποι ήτοι το 10% του παγκοσμίου πληθυσμού, εξακολουθούν να ζουν σε ακραία φτώχεια σήμερα, αγωνιζόμενοι να εκπληρώσουν τις πιο βασικές ανάγκες όπως: υγεία, εκπαίδευση και πρόσβαση σε νερό και αποχέτευση. Ακόμη, η πλειονότητα των ανθρώπων που κατοικούν στην Υποσαχάρια Αφρική ζουν με δύο δολάρια ημερησίως.

Για όσους εργάζονται το να έχουν δουλειά δεν εγγυάται αξιοπρεπή συμβίωση. Στην πραγματικότητα, το 8% των εργαζομένων σε όλο τον κόσμο ζούσε σε συνθήκες ακραίας φτώχειας το 2018. Ακόμη 1/5 παιδιά ζει σε συνθήκες απόλυτης φτώχειας. Για τον λόγο αυτό, η εξασφάλιση της κοινωνικής προστασίας για όλα τα παιδιά είναι κρίσιμης σημασίας.

---

¹² <https://www.athexgroup.gr/el/web/guest/esg-sustainability>

Για τους παραπάνω λόγους έχουν προταθεί 6 συγκεκριμένοι στόχοι οι οποίοι είναι και οι ακόλουθοι:

- Έως το 2030, εξάλειψη της ακραίας φτώχειας για όλους τους ανθρώπους παντού
- Μείωση κατά το ήμισυ του ποσοστού ανδρών γυναικών και παιδιών όλων των ηλικιών που ζουν σε συνθήκες φτώχειας
- Εφαρμογή πολιτικών κοινωνικής προστασίας, έως ότου επιτευχθεί καθολική κάλυψη των φτωχότερων ανθρώπων, αλλά και των ανθρώπων ευάλωτων κοινωνικών ομάδων.
- Διασφάλιση ότι όλοι οι άνδρες και γυναίκες έχουν ίσα δικαιώματα ως προς την διαχείριση των οικονομικών πόρων. Δηλαδή, στην ιδιοκτησία, στην κληρονομιά και τις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες.
- Η εξασφάλιση σημαντικής κινητοποίησης πόρων από διάφορες πηγές, μεταξύ άλλων ενισχυμένης αναπτυξιακής συνεργασίας. Αυτό για να παρασχεθούν επαρκή μέσα στις αναπτυσσόμενες χώρες για την εφαρμογή προγραμμάτων και πολιτικών για τον τερματισμό της φτώχειας.
- Δημιουργία υγιών πολιτικών πλαισίων σε εθνικό, περιφερειακό και διεθνές επίπεδο βασισμένα σε αναπτυξιακές στρατηγικές υπέρ των φτωχών και την ισότητα των φύλων. Αυτό για να υποστηριχθεί η εξάλειψη της φτώχειας.¹³

ΣΤΟΧΟΣ 2-ΜΗΔΕΝΙΚΗ ΠΕΙΝΑ

Το 2015 υπήρξε μια «μαύρη» χρονιά, καθώς ο αριθμός των ανθρώπων που πεινάνε, αυξήθηκε ραγδαία. Οι τρέχουσες εκτιμήσεις δείχνουν ότι 700 εκατομμύριο άνθρωποι ανά τον πλανήτη ήτοι το 9% του παγκοσμίου πληθυσμού βρίσκονται σε συνθήκες ακραίας πείνας.

Μάλιστα, σύμφωνα με το <https://www.wfp.org/> , 135 εκατομμύρια άνθρωποι υποφέρουν από την πείνα σε μεγάλο βαθμό λόγω πολεμικών συρράξεων, κλιματικής

---

¹³ <https://www.un.org/sustainabledevelopment/poverty/>

αλλαγής και παγκόσμιας οικονομικής ύφεσης. Ακόμη, με περίπου 250 εκατομμύρια ανθρώπους να βρίσκονται στα πρόθυρα της λιμοκτονίας, πρέπει να ληφθούν γρήγορα μέτρα για την παροχή τροφής και ανθρωπιστικής βοήθειας στις περιοχές που κινδυνεύουν περισσότερο.

Ταυτόχρονα, απαιτείται μια σημαντική αλλαγή των παγκόσμιων συστημάτων, όσον αφορά το κομμάτι της διατροφής, εφόσον έχουμε σαν σκοπό, να θρέψουμε τα 700 εκατομμύρια ανθρώπους που πεινούν σήμερα. Κάτι τέτοιο μπορεί να πραγματοποιηθεί με την αύξηση της γεωργικής παραγωγικότητας και την βιώσιμη παραγωγή τροφίμων.

Για να αντιμετωπισθούν λοιπόν τα παραπάνω προβλήματα έχουν τεθεί ορισμένοι στόχοι:

- Έως το 2030, πρόσβαση όλων των ανθρώπων σε ασφαλή τροφή, ώστε να μειωθεί το φαινόμενο της πείνας.
- Επίτευξη έως το 2025, τερματισμού του υποσιτισμού και ιδιαίτερος στην κατηγορία των θηλαζουσών γυναικών.
- Αύξηση της γεωργικής παραγωγής και των εσόδων των μικρό-παραγωγών τροφίμων. Κυρίως των ψαράδων, των γυναικών, των γηγενών πληθυσμών και των κτηνοτρόφων. Μεταξύ άλλων, ευκαιρίες πρόσβασης των παραπάνω πληθυσμών στις ευκαιρίες προστιθέμενης αξίας και απασχόλησης πέραν των γεωργικών εκμεταλλεύσεων.
- Εφαρμογή γεωργικών πρακτικών που συνεισφέρουν στην αύξηση της παραγωγικότητας και στην ικανότητα των οικοσυστημάτων να προσαρμόζονται στα ακραία καιρικά φαινόμενα.
- Αύξηση των επενδύσεων μέσω της ενισχυμένης διεθνούς συνεργασίας σε: αγροτικές υποδομές και γεωργική έρευνα.¹⁴

ΣΤΟΧΟΣ 3-ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΕΥΕΞΙΑ

Η διασφάλιση υγιών τρόπων ζωής και η προώθηση της ευημερίας σε όλες τις ηλικίες είναι σημαντική για την βιώσιμη ανάπτυξη. Πριν την πανδημία, σημειώθηκε

---

¹⁴ <https://www.un.org/sustainabledevelopment/hunger/>

σημαντική πρόοδος στην βελτίωση της υγείας εκατομμυρίων ανθρώπων. Μάλιστα έγιναν σημαντικά βήματα στην αύξηση του προσδόκιμου ζωής. Ωστόσο, απαιτούνται περισσότερες προσπάθειες για την πλήρη εξάλειψη ενός ευρέος φάσματος ασθενειών και την αντιμετώπιση αναδυόμενων προβλημάτων υγείας.

Επιπροσθέτως, το 2018, 6 εκατομμύρια παιδιά και έφηβοι κάτω των 18 ετών πέθαναν από ασθένειες που θα μπορούσαν να προληφθούν. Ακόμη, το 2017 πέθαιναν περίπου 810 γυναίκες, την ημέρα, κατά την εγκυμοσύνη ή τον τοκετό. Τα 2/3 αυτών των γυναικών αφορούσαν την υποσαχάρια Αφρική.¹⁵ Άξιο αναφοράς επίσης είναι πως ότι μέχρι και σήμερα περίπου 700.000 άνθρωποι ετησίως πεθαίνουν από τον ιό του HIV. Κάτι τέτοιο φαίνεται να σχετίζεται και με το γεγονός ότι στις τριτοκοσμικές χώρες αντιστοιχούν μόλις 10 γιατροί για 10.000 ανθρώπους.

Για τους ανωτέρω λόγους τέθηκαν ορισμένοι στόχοι:

- Έως το 2030, εξάλειψη ασθενειών όπως του AIDS και της ηπατίτιδας.
- Μείωση κατά 1/3 της πρόωρης θνησιμότητας από μη-μεταδοτικές ασθένειες, μέσω της προώθησης της ψυχικής υγείας και ευεξίας
- Ενίσχυση της πρόληψης και της θεραπείας για συνήθειες όπως το αλκοόλ και τα ναρκωτικά.
- Μείωση κατά το ήμισυ των παγκοσμίων θανάτων εξαιτίας τροχαίων δυστυχημάτων.
- πρόβλεψη οικογενειακού προγραμματισμού σε εθνικές στρατηγικές και προγράμματα.
- επίτευξη καθολικής υγειονομικής κάλυψης, πρόσβαση σε ποιοτικές βασικές υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης και παράλληλα πρόσβαση σε ασφαλή φάρμακα και εμβόλια για όλους.
- έμφαση στην χρηματοδότηση για την εξεύρεση εμβολίων κατά των ασθενειών, που ταλανίζουν τις αναπτυσσόμενες χώρες.

---

¹⁵ <https://www.ertnews.gr/eidiseis/p-o-y-i-mitriki-thnisimotita-paramenei-aparadekta-ypsili/>

- Αύξηση της χρηματοδότησης για την υγεία και την πρόληψη στις λιγότερο αναπτυγμένες χώρες, με την παράλληλη διατήρηση του εργατικού δυναμικού στον τομέα της υγείας.¹⁶

ΣΤΟΧΟΣ 4-ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Στον τομέα της εκπαίδευσης, σημειώθηκε σημαντική πρόοδος τα τελευταία έτη ως προς την αύξηση της πρόσβασης μαθητών σε αυτήν. Μάλιστα, μέσω της εκπαίδευσης δίδεται η δυνατότητα σε παιδιά που προέρχονται από φτωχές οικογένειες να ανελιχθούν τόσο οικονομικά, όσο και κοινωνικά. Ωστόσο, περίπου 260 εκατομμύρια παιδιά(άτομα κάτω των 18 ετών σύμφωνα με τον ΟΗΕ), δηλαδή το 1/5 αυτού του πληθυσμού παγκοσμίως βρισκόταν εκτός εκπαίδευσης. Ακόμη χειρότερα, 1 στα 2 παιδιά στον πλανήτη, δεν κατέχουν τις ελάχιστες δυνατές γνώσεις σε γραφή, ανάγνωση και μαθηματικά.

Παράλληλα, εξαιτίας της COVID-19 και των καθολικών lockdown 1,6 δις παιδιά έμειναν εκτός σχολικής μόρφωσης. Αυτό δημιούργησε αρκετά προβλήματα μεταξύ άλλων: τον αποκλεισμό 370 εκατομμυρίων παιδιών από την παροχή σχολικών γευμάτων και την αναζήτηση τροφής από άλλες πηγές. Άξιο αναφοράς είναι επίσης το γεγονός ότι πριν από την κρίση του κορονοϊού το ποσοστό των παιδιών που ήταν εκτός εκπαίδευσης ήταν 26% το 2000 και ακόμα χαμηλότερο το 2018 σε ποσοστό μόλις 17%.

Για να έχουν λοιπόν όλα τα παιδιά του κόσμου πρόσβαση στην εκπαίδευση, τέθηκαν από τον ΟΗΕ οι παρακάτω στόχοι:

- Έως το 2030, ίση πρόσβαση ανδρών και γυναικών στην εκπαίδευση, χωρίς να υφίστανται διάκριση ως προς το φύλο. Ακόμη, των ατόμων με αναπηρίες, των αυτόχθονων πληθυσμών και των παιδιών που βρίσκονται σε ευάλωτες καταστάσεις.
- Διασφάλιση ότι οι νέοι άνθρωποι και ένα μεγάλο ποσοστό μεσηλικών ανδρών και γυναικών, θα εμπλουτίσουν τη μόρφωση τους με βασικές γνώσεις στα μαθηματικά και την ορθογραφία.

---

¹⁶ <https://www.un.org/sustainabledevelopment/health/>

- Διασφάλιση ότι όλοι οι μαθητές θα αποκτήσουν τις γνώσεις και τις δεξιότητες που απαιτούνται για την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης, καθώς και με γνώσεις περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ισότητας των φύλων και προώθησης της ειρήνης.
- Έως το 2020, αύξηση του αριθμού των υποτροφιών που διατίθεται στις αναπτυσσόμενες χώρες, ώστε να αυξηθούν οι άνθρωποι που φοιτούν στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.
- Αξιοποίηση νέων και ενηλικών που κατέχουν τεχνικές και επαγγελματικές δεξιότητες σε αξιοπρεπείς θέσεις εργασίας
- Διασφάλιση ότι όλα τα κορίτσια και τα αγόρια έχουν πρόσβαση σε ποιοτική φροντίδα και προσχολική εκπαίδευση, ώστε να έχουν τα εφόδια για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση.¹⁷

ΣΤΟΧΟΣ 5-ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Για την ύπαρξη ενός βιώσιμου και ειρηνικού κόσμου, βασική προϋπόθεση είναι η ισότητα των φύλων. Τις τελευταίες δεκαετίες έχει σημειωθεί σημαντική πρόοδος ως προς τα δικαιώματα των γυναικών. Κάτι τέτοιο αποδεικνύεται από την αύξηση της φοίτησης στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση, όσον αφορά τον γυναικείο πληθυσμό. Ακόμη, και όλο και περισσότερες γυναίκες βρίσκονται σε θέσεις ευθύνης, σαν βουλευτές λόγου χάριν.

Ωστόσο παρ' όλη την πρόοδο στην πάροδο των ετών, υπάρχουν ακόμη αρκετές προκλήσεις: οι γυναίκες εξακολουθούν να υπό-εκπροσωπούνται σε πολιτικό επίπεδο. Ακόμη 1/5 των γυναικών στο ηλικιακό εύρος 15-49 ετών, είναι μέχρι και σήμερα θύματα ενδοοικογενειακής βίας, ένα ποσοστό που σε μεγάλο βαθμό αυξήθηκε εξαιτίας της πανδημίας και των καραντινών. Επίσης νόμοι που περιέχουν κοινωνικές διακρίσεις σε βάρος των γυναικών εξακολουθούν να είναι σε ισχύ.¹⁸

¹⁷ <https://www.un.org/sustainabledevelopment/education/>

¹⁸ <https://www.un.org/sustainabledevelopment/gender-equality/>

Για να αποκτήσουν περισσότερα δικαιώματα οι γυναίκες τέθηκαν ορισμένοι στόχοι οι οποίοι είναι οι ακόλουθοι:

- Τερματισμός κάθε μορφής διάκρισης ενάντια στις γυναίκες και τα κορίτσια σε όλες τις χώρες.
- Εξάλειψη κάθε μορφής βίας κατά όλων των γυναικών και των κοριτσιών στη δημόσια και ιδιωτική σφαίρα, συμπεριλαμβανόμενης της εμπορίας και της σεξουαλικής εκμετάλλευσης.
- Διασφάλιση της πλήρους και αποτελεσματικής συμμετοχής των γυναικών σε ίσες ευκαιρίες σε όλα τα επίπεδα λήψης αποφάσεων: στην πολιτική, οικονομική και δημόσια ζωή.
- Χρήση όλων των τεχνολογικών μέσων ώστε να φανεί προς τα έξω η χειραφέτηση των γυναικών.
- Υιοθέτηση και ενίσχυση υγιών πολιτικών και εκτελεστής νομοθεσίας για την προώθηση της ισότητας των φύλων και την ενδυνάμωση των γυναικών και των κοριτσιών σε όλα τα επίπεδα.
- Εξάλειψη του πρόωρου και καταναγκαστικού γάμου.
- Δικαίωμα των γυναικών στην ιδιοκτησία και την κληρονομιά.

ΣΤΟΧΟΣ 6-ΚΑΘΑΡΟ ΝΕΡΟ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ

Ενώ έχει σημειωθεί σημαντική πρόοδος στην αύξηση της πρόσβασης σε καθαρό πόσιμο νερό και αποχέτευση, δισεκατομμύρια άνθρωποι και ιδίως στις αγροτικές περιοχές, εξακολουθούν να στερούνται αυτών των βασικών υπηρεσιών. Πιο συγκεκριμένα, παγκοσμίως 1/3 των ανθρώπων δεν έχουν πρόσβαση σε ασφαλές πόσιμο νερό και 2/5 ανθρώπους δεν έχουν εγκαταστάσεις πλυσίματος με νερό και σαπούνι.

Επιπροσθέτως, σημαντικό είναι ότι καθημερινώς ένα μεγάλο ποσοστό παιδιών πεθαίνει, λόγω διαρροϊκών ασθενειών που προκαλούνται εξαιτίας μολυσμένων υδάτων. Ασθένειες, οι οποίες θα μπορούσαν να έχουν προληφθεί. Ακόμη, μεγάλο ποσοστό νερού και συγκεκριμένα το 70% που αρδεύεται από ποτάμια και λίμνες χρησιμοποιείται για καλλιέργειες. Επίσης, ένα σημαντικό ποσοστό λυμάτων που

προκύπτουν από ανθρώπινους παράγοντες, καταλήγουν στην θάλασσα, χωρίς υπόκεινται σε κάποια μορφή επεξεργασία.

Για να αντιμετωπιστούν οι παραπάνω ανάγκες ο Ο.Η.Ε. έθεσε ορισμένους στόχους:

- Έως το 2030, επίτευξη καθολικής και δίκαιης πρόσβασης σε ασφαλές και οικονομικά-προσιτό πόσιμο νερό για όλους.
- Βελτίωση της ποιότητας του νερού με τη μείωση της ρύπανσης και την ελαχιστοποίηση της απελευθέρωσης ουσιών, οι οποίες είναι βλαβερές για το περιβάλλον, όπως επί παραδείγματι λυμάτων.
- Εξασφάλιση δημιουργίας, βιώσιμων αποχετεύσεων και ενίσχυση της παροχής καθαρού νερού, ώστε να αντιμετωπιστεί η λειψυδρία
- Ενίσχυση των σχέσεων μεταξύ των χωρών που συμμετέχουν σε διεθνείς οργανισμούς, που αφορούν την παροχή καθαρού και βιώσιμου νερού και υποστήριξη προγραμμάτων που σχετίζονται με: την αφαλάτωση, την επεξεργασία των λυμάτων και την βιώσιμη επαναχρησιμοποίηση του νερού
- Υποστήριξη και ενίσχυση της συμμετοχής των τοπικών κοινωνιών στη βελτίωση της διαχείρισης του νερού και των αποχετεύσεων.¹⁹

ΣΤΟΧΟΣ 7-ΠΡΟΣΙΤΗ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Ένα θετικό σημείο το οποίο έχει επιτευχθεί τα τελευταία έτη, είναι η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των φτωχότερων χωρών στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας. Ωστόσο, πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή, για τη βελτίωση της πρόσβασης σε καθαρά και ασφαλή καύσιμα και τεχνολογίες μαγειρέματος για 3 δισεκατομμύρια ανθρώπους, για επέκταση της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και για την αύξηση της ηλεκτροδότησης στην υποσαχάρια Αφρική.

Ο Ο.Η.Ε έθεσε τους ακόλουθους στόχους για να έχουν όλο και περισσότεροι άνθρωποι πρόσβαση σε καθαρή και προσιτή ενέργεια:

---

¹⁹ <https://www.un.org/sustainabledevelopment/water-and-sanitation/>

- Έως το 2030, εξασφάλιση καθολικής πρόσβασης σε προσιτές, αξιόπιστες και σύγχρονες ενεργειακές υπηρεσίες.
- Διπλασιασμός του παγκοσμίου ρυθμού βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης
- Ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας για τη διευκόλυνση της πρόσβασης στην έρευνα και την τεχνολογία, συμπεριλαμβανομένων των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, της ενεργειακής απόδοσης και της προηγμένης και καθαρότερης τεχνολογίας ορυκτών καυσίμων. Ακόμη, προώθηση των επενδύσεων σε ενεργειακές υποδομές και τεχνολογίες καθαρής ενέργειας
- Επέκταση των υποδομών και αναβάθμιση της τεχνολογίας για την παροχή σύγχρονων και βιώσιμων ενεργειακών υπηρεσιών για όλους στις αναπτυσσόμενες χώρες.²⁰

ΣΤΟΧΟΣ 8-ΑΕΙΟΠΡΕΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Η βελτίωση του βιοτικού επιπέδου πολλών πολιτών, θα μπορούσε να επιτευχθεί μέσω μιας βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης. Ωστόσο, εξαιτίας της πανδημίας της COVID-19, έχει προκληθεί παγκόσμια κοινωνική και οικονομική αναταραχή. Εξαιτίας αυτού, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) αναμένει μια νέα παγκόσμια οικονομική ύφεση, ίσως και ακόμη χειρότερη από την κρίση του 2008.

Καθώς οι απώλειες θέσεων εργασίας κλιμακώνονται, η Διεθνής Οργάνωση Εργασίας εκτιμά ότι σχεδόν το ήμισυ του παγκοσμίου εργατικού δυναμικού κινδυνεύει να χάσει τα προς το ζην. Τα οικονομικά και δημοσιονομικά σοκ που σχετίζονται με τον κορονοϊό, όπως διαταραχές στην βιομηχανική παραγωγή, πτώση των τιμών των εμπορευμάτων, αστάθεια των χρηματοπιστωτικών αγορών και αύξηση της ανασφάλειας, εκτροχιάζουν την ήδη χλιαρή οικονομική ανάπτυξη και επιδεινώνουν τους αυξημένους κινδύνους από άλλους παράγοντες.

---

²⁰ <https://www.un.org/sustainabledevelopment/energy/>

Για να αντιμετωπιστεί η μεγάλη ύφεση και ανεργία παγκοσμίως ο ΟΗΕ έθεσε τους παρακάτω στόχους:

- Ενίσχυση της οικονομικής παραγωγικότητας, μέσω της τεχνολογικής αναβάθμισης και της καινοτομίας. Κάτι τέτοιο μπορεί να επιτευχθεί, μέσω της εστίασης σε τομείς υψηλής προστιθέμενης αξίας.
- Προώθηση αναπτυξιακών πολιτικών που υποστηρίζουν παραγωγικές δραστηριότητες. Δηλαδή, αξιοπρεπή δημιουργία θέσεων εργασίας και ενθάρρυνση της ανάπτυξης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.
- Βελτίωση σταδιακά, έως το 2030 της παγκόσμιας αποδοτικότητας των πόρων στην κατανάλωση και την παραγωγή. Ακόμη, προσπάθεια αποσύνδεσης της οικονομικής ανάπτυξης από την υποβάθμιση του περιβάλλοντος, σύμφωνα με το δεκαετές πλαίσιο προγραμμάτων για την βιώσιμη κατανάλωση και παραγωγή, με τις ανεπτυγμένες χώρες να πρωτοστατούν.
- Επίτευξη πλήρους και παραγωγικής απασχόλησης και αξιοπρεπούς εργασίας για όλους τους άνδρες και τις γυναίκες, συμπεριλαμβανομένων των νέων και των ατόμων με αναπηρίες. Επίσης, καταβολή ίσης αμοιβής, για εργασία ίσης αξίας.
- Έως το 2020 μείωση του ποσοστού των νέων που δεν εργάζονται μέσω της εκπαίδευσης και της κατάρτισης.
- Λήψη άμεσων και αποτελεσματικών μέτρων για την εξάλειψη της καταναγκαστικής εργασίας, τον τερματισμό της σύγχρονης δουλείας και εμπορίας ανθρώπων. Παράλληλα, διασφάλιση της απαγόρευσης και εξάλειψης των χειρότερων μορφών παιδικής εργασίας με τον ταυτόχρονο τερματισμό της παιδικής εργασίας έως το 2025.
- Προστασία των εργασιακών δικαιωμάτων όλων των εργαζομένων, συμπεριλαμβανομένων των μεταναστών.
- Σχεδιασμός και εφαρμογή πολιτικών για την προώθηση ενός βιώσιμου τουρισμού που προωθεί τον τοπικό πολιτισμό και προϊόντα.
- Ασφαλής πρόσβαση όλων των ανθρώπων σε τραπεζικές και ασφαλιστικές υπηρεσίες, με την αρωγή των τοπικών χρηματοπιστωτικών θεσμών

- Ανάπτυξη μίας παγκόσμιας στρατηγικής για την απασχόληση των νέων και εφαρμογή του Παγκόσμιου Σύμφωνου Εργασίας της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας.²¹

ΣΤΟΧΟΣ 9-ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ, ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΗ

Μια βιώσιμη εκβιομηχάνιση σε συνδυασμό με την κατάλληλη καινοτομία και υποδομές, θα μπορούσε να οδηγήσει στην δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Ειδικότερα, μια βιώσιμη εκβιομηχάνιση, διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην εισαγωγή και προώθηση νέων τεχνολογιών, στην διευκόλυνση του διεθνούς εμπορίου και στην αποτελεσματική χρήση των πόρων. Η λύση στο πρόβλημα των περιβαλλοντικών προκλήσεων, θα μπορούσε να δοθεί μέσω της τεχνολογικής προόδου.

Όσον αφορά την υποδομή επικοινωνιών, περισσότερο από το ήμισυ του παγκόσμιου πληθυσμού είναι πλέον online και σχεδόν ολόκληρος ο παγκόσμιος πληθυσμός, ζει σε μια περιοχή η οποία καλύπτεται από δίκτυο κινητής τηλεφωνίας.

Όσον αφορά του στόχους τους ΟΗΕ στον τομέα των υποδομών ήταν οι εξής:

- Ανάπτυξη ποιοτικών, αξιόπιστων, βιώσιμων και ανθεκτικών υποδομών, συμπεριλαμβανομένων περιφερειακών και διασυνοριακών υποδομών, για τη στήριξη της οικονομικής ανάπτυξης και της ανθρώπινης ευημερίας.
- Βελτίωση των βιομηχανιών μεταποίησης για να μετατραπούν σε βιώσιμες, με αυξημένη αποδοτικότητα χρήσης πόρων. Ακόμη, εφαρμογή ορθών περιβαλλοντικά τεχνολογιών και βιομηχανικών διαδικασιών.
- Ανάπτυξη της επιστημονικής έρευνας και βελτίωση των τεχνολογικών δυνατοτήτων σε όλες τις χώρες. Ακόμη, ενθάρρυνση της καινοτομίας και της ουσιαστικής αύξησης του αριθμού των εργαζομένων σε έρευνα και ανάπτυξη.
- Παροχή οικονομικής βοήθειας στις χώρες της Αφρικής ώστε να υποβοηθηθεί η ανάπτυξη των υποδομών τους.

²¹ <https://www.un.org/sustainabledevelopment/economic-growth/>

- Υποστήριξη της εγχώριας τεχνολογικής ανάπτυξης, έρευνας και καινοτομίας στις αναπτυσσόμενες χώρες, μεταξύ άλλων με τη διασφάλιση ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος πολιτικής για τη βιομηχανική διαφοροποίηση και την προσθήκη αξίας στα εμπορεύματα.
- Προσπάθεια για καθολική πρόσβαση στο διαδίκτυο και ιδιαιτέρως να δοθεί έμφαση στις αναπτυσσόμενες χώρες, έως το 2020. Προφανώς κάτι τέτοιο δεν κατέστη εφικτό. Το 2022 είναι συνδεδεμένοι 5,1 δις χρήστες στο διαδίκτυο παγκοσμίως.²²²³

ΣΤΟΧΟΣ 10 -ΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΑΝΙΣΟΤΗΤΩΝ

Μια ουσιαστική βιώσιμη ανάπτυξη θα μπορούσε να επιτευχθεί, μόνο μέσω της μείωσης των ανισοτήτων. Ειδικότερα, η ανισότητα μεταξύ των χωρών έχει θέσει προβληματισμούς στην παγκόσμια κοινή γνώμη. Παρόλο που οι εισοδηματικές ανισότητες έχουν την τάση να φθίνουν με τον καιρό, εντούτοις οι ανισότητες σε άλλους τομείς της καθημερινότητας, εξακολουθούν να υφίστανται.

Παράλληλα, ο COVID-19 έχει αυξήσει τις υπάρχουσες ανισότητες, πλήττοντας περισσότερο τις φτωχότερες και πιο ευάλωτες κοινότητες. Ουσιαστικά, έχει φέρει στο προσκήνιο τις οικονομικές ανισότητες και την εύθραυστη κοινωνική ασφάλεια που οδηγούν τις ευάλωτες κοινότητες στο να επωμίζονται το βάρος της κρίσης. Στο οικονομικό μέτωπο, ο κορονοϊός αύξησε σημαντικά την παγκόσμια ανεργία και μείωσε δραματικά τα εισοδήματα των εργαζομένων.

Επίσης, οι ανισότητες βαθαίνουν για τους ευάλωτους πληθυσμούς σε χώρες με ασθενέστερα συστήματα υγείας και χώρες που αντιμετωπίζουν υπάρχουσες ανθρωπιστικές κρίσεις. Μάλιστα, σε όλους τους τομείς όπως για παράδειγμα στον τομέα της οικονομίας και της υγείας οι γυναίκες αντιμετωπίζονται υποδεέστερα λόγω του φύλου τους.

²² <https://www.un.org/sustainabledevelopment/infrastructure-industrialization/>

²³ <https://www.websiterating.com/el/research/internet-statistics-facts/>

Ωστόσο ανησυχητικό είναι το γεγονός ότι, παρά τη συνολική μείωση της μητρικής θνησιμότητας στις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες, η θνησιμότητα εκείνων που κατοικούν σε αγροτικές περιοχές είναι εμφανώς μεγαλύτερη απ' ότι εκείνων που κατοικούν σε μεγάλες πόλεις. Επίσης, μόνο το 28% των ατόμων με αναπηρία έχουν πρόσβαση σε επιδόματα αναπηρίας παγκοσμίως και μόλις το 1% στις αναπτυσσόμενες χώρες.

Για να εξαλειφθούν λοιπόν οι παραπάνω ανισότητες ο ΟΗΕ έχει θέσει ορισμένους στόχους:

- Έως το 2030, ενδυνάμωση και προώθηση της κοινωνικής, οικονομικής και πολιτικής ένταξης όλων, ανεξαρτήτου φύλλου ηλικίας και φυλής
- Διασφάλιση ίσων ευκαιριών και μείωση των ανισοτήτων, κάτι το οποίο μπορεί να επιτευχθεί μέσω: μέσω της εξάλειψης νόμων που περιέχουν διάκριση αναλόγως φύλου και εθνότητας.
- Υιοθέτηση πολιτικών, ιδίως δημοσιονομικών και μισθολογικών και προοδευτικής επίτευξη ισότητας
- Προκειμένου να αναπτυχθούν πιο ισχυροί και αξιόπιστοι θεσμοί στους παγκόσμιους οργανισμούς, να προβλέπεται μεγαλύτερη εκπροσώπηση των αναπτυσσόμενων χωρών στις διαδικασίες λήψης των αποφάσεων.
- Σχεδιασμός και εφαρμογή πολιτικών που θα έχουν ως στόχο μια βιώσιμη και χωρίς κινδύνους μετανάστευση.
- Οι αναπτυσσόμενες χώρες να χαίρουν ειδικής μεταχείρισης, σύμφωνα με τις οδηγίες του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου.
- Ενθάρρυνση των επενδύσεων και των χρηματοοικονομικών ροών στις αφρικανικές χώρες.²⁴

ΣΤΟΧΟΣ 11-ΒΙΩΣΙΜΕΣ ΠΟΛΕΙΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ

Η αστικοποίηση δείχνει να προχωρά με γρηγορότερους ρυθμούς, σε σχέση με παλαιότερες εποχές. Συγκεκριμένα, από το 2007 και εντεύθεν, ολοένα και περισσότερο

---

²⁴ <https://www.un.org/sustainabledevelopment/inequality/>

αυξάνεται ο δείκτης της κατοίκησης σε μεγάλα αστικά κέντρα. Συγκεκριμένα 1 στους 2 ανθρώπους πάνω στην γη, κατοικεί σε κάποιο αστικό κέντρο. Αυτό συμβαίνει διότι οι πόλεις και οι μητροπολιτικές περιοχές είναι πυλώνες οικονομικής ανάπτυξης, συμβάλλουν δε περίπου στο 60% του ΑΕΠ παγκοσμίως.

Παρ' όλα αυτά, οι πόλεις αντιπροσωπεύουν το 70% της παραγωγής εκπομπών άνθρακα παγκοσμίως. Η ταχεία αστικοποίηση έχει ως αποτέλεσμα ένα αυξανόμενο αριθμό περιοχών με παραπήγματα, υπερφορτωμένες υποδομές και υπηρεσίες, όπως: συλλογή απορριμμάτων, ελλιπή συστήματα ύδρευσης και αποχέτευσης. Ακόμη, η αστική εξάπλωση συμβαίνει ραγδαία, δίχως να υπάρχει ο απαιτούμενος προγραμματισμός.

Για να δοθούν λύσεις στην αστικοποίηση ο ΟΗΕ έθεσε τους εξής στόχους:

- Έως το 2030, εξασφάλιση της πρόσβασης όλων σε επαρκή, ασφαλή και οικονομικά προσιτή στέγαση και βασικές υπηρεσίες
- Παροχή πρόσβασης σε ασφαλή, προσβάσιμα και βιώσιμα συστήματα μεταφορών για όλους, με στόχο: την βελτίωση της οδικής ασφάλειας και την επέκταση των δημοσίων συγκοινωνιών, με ιδιαίτερη προσοχή στις ανάγκες των ατόμων που βρίσκονται σε ευάλωτες καταστάσεις. Δηλαδή, των παιδιών, των γυναικών και των ατόμων με αναπηρίες
- Υιοθέτηση δράσεων για την προστασία της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς.
- Μείωση των δυσμενών περιβαλλοντικών επιπτώσεων των πόλεων, μεταξύ άλλων δίδοντας ιδιαίτερη έμφαση στην διαχείριση των αστικών απορριμμάτων.
- Υποστήριξη οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών δεσμών μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών, ενισχύοντας τον περιφερειακό και αναπτυξιακό σχεδιασμό.
- Να αυξηθεί σημαντικά ο αριθμός των πόλεων που υιοθετούν και εφαρμόζουν ολοκληρωμένες πολιτικές και σχέδια για την αποδοτικότητα των πόρων, την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και την ανθεκτικότητα στις καταστροφές.

Παράδειγμα, το πρόγραμμα Life 2021-2027, με την χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. (πόροι προγράμματος 5,4 δις ευρώ).²⁵

- Παροχή οικονομικής αλλά και τεχνικής βοήθειας στις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες.²⁶

ΣΤΟΧΟΣ 12-ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Η παγκόσμια κατανάλωση και παραγωγή, οι οποίες είναι κινητήριες δυνάμεις της παγκόσμιας οικονομίας, βασίζονται στους πόρους, τους οποίους παρέχει το περιβάλλον. Την ίδια στιγμή, η παγκόσμια κατανάλωση και παραγωγή, συνεχίζουν να έχουν αρνητικές επιπτώσεις για τον πλανήτη. Επιπλέον, την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη, οι οποίες σημειώθηκαν τον προηγούμενο αιώνα, ακολούθησε μια περιβαλλοντική καταστροφή άνευ προηγουμένου.

Παράλληλα, βιώσιμη κατανάλωση και παραγωγή σημαίνει αποσύνδεση της οικονομικής ανάπτυξης από την υποβάθμιση του περιβάλλοντος και την προώθηση βιώσιμων τρόπων ζωής. Η βιώσιμη κατανάλωση και παραγωγή, μπορούν επίσης να συμβάλουν σημαντικά στην ανακούφιση της φτώχειας και στην μετάβαση προς πράσινες οικονομίες.

Τρία επίσης γεγονότα είναι άξια αναφοράς:

- Υπάρχει μεγάλη σπατάλη φαγητού το οποίο καταλήγει σε κάδους απορριμμάτων. Συγκεκριμένα, 1,3 τόνους σπαταλούνται, σε οικονομική αξία 1 τρις δολάρια
- Εάν οι πολίτες του πλανήτη στρέφονταν σε ενεργειακά αποδοτικούς λαμπτήρες, θα εξοικονομούσαν ένα σημαντικό μεγάλο ποσό χρημάτων.

---

²⁵ https://cinea.ec.europa.eu/system/files/2022-06/Greece_Update_EL_June22.pdf

²⁶ <https://www.un.org/sustainabledevelopment/cities/>

- Ακόμη εάν ο πληθυσμός της γης το 2030 ανέβαινε σε 9,5 δις, ο κόσμος θα χρειαζόταν σχεδόν τους φυσικούς πόρους τριών πλανητών για να καλύψει τις απαιτούμενες ανάγκες του.

Για τους παραπάνω λόγους ο ΟΗΕ έθεσε τους ακόλουθους βιώσιμους στόχους:

- Εφαρμογή δεκαετούς πλαισίου προγραμμάτων με στόχο την βιώσιμη κατανάλωση και παραγωγή, με όλες τις χώρες να λαμβάνουν δράση.
- Έως το 2030, επίτευξη της αειφόρου διαχείρισης και αποτελεσματικής χρήσης των φυσικών πόρων.
- Μείωση της παγκόσμιας σπατάλης του φαγητού, κατά την διαδικασία παραγωγής και κατανάλωσης του.
- Έως το 2020, σύμφωνα με τους διεθνή πρότυπα, να δοθεί έμφαση στην βιώσιμη διαχείριση των αποβλήτων. Κάτι τέτοιο θα οδηγήσει στην μείωση των ρύπων που εκπέμπονται στον αέρα, το νερό και το έδαφος και στην μείωση των δυσμενών επιπτώσεων στην ανθρώπινη υγεία. Έως σήμερα, έχει επιτευχθεί σημαντική πρόοδος του συγκεκριμένου στόχου.
- Ενθάρρυνση των εταιριών, κυρίως των πολυεθνικών, να εφαρμόσουν φιλικές προς το περιβάλλον πρακτικές, στον κύκλο αναφοράς τους.
- Προώθηση δημοσίων συμβάσεων που είναι βιώσιμες, σύμφωνα με τις προτεραιότητες της εκάστοτε χώρας
- Διασφάλιση ότι οι άνθρωποι παντού έχουν τη σχετική ενημέρωση και επίγνωση για το τι εστί βιώσιμη ανάπτυξη.
- Παρακίνηση των αναπτυσσομένων χωρών να κινηθούν, προς βιώσιμα πρότυπα κατανάλωσης και παραγωγής.
- Ανάπτυξη και εφαρμογή εργαλείων με στόχο ένα βιώσιμο τουρισμό, που προωθεί την τοπική κουλτούρα και τα τοπικά προϊόντα.²⁷

---

²⁷ <https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-consumption-production/>

ΣΤΟΧΟΣ 13-ΔΡΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ

Η κλιματική αλλαγή επηρεάζει όλες ανεξαιρέτως τις χώρες του πλανήτη. Μάλιστα, προκαλεί πληθώρα προβλημάτων στις εθνικές οικονομίες. Οι καιρικές συνθήκες αλλάζουν, το λιώσιμο τον πάγων οδηγεί σε άνοδο της στάθμης του νερού, ενώ τα ακραία καιρικά φαινόμενα τείνουν να εμφανίζονται σε μεγαλύτερη συχνότητα.

Παρόλο που, οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου προβλέπεται να μειωθούν κατά περίπου 6% το 2020, λόγω των ταξιδιωτικών απαγορεύσεων και τις οικονομικής επιβράδυνσης που προκύπτουν από την πανδημία COVID-19, αυτή η βελτίωση ενδέχεται να είναι προσωρινή. Μόλις η παγκόσμια οικονομία αρχίζει να ανακάμπτει από την πανδημία, οι εκπομπές αναμένεται να επανέλθουν σε υψηλότερα επίπεδα.

Η συμφωνία του Παρισιού που εγκρίθηκε το 2015, στοχεύει στην διατήρηση της ανόδου της παγκόσμιας θερμοκρασίας, σταθερά μέχρι και 2 βαθμούς, να μην ανεβεί δηλαδή περαιτέρω. Η συμφωνία στοχεύει επίσης να ενισχύσει την ικανότητα των χωρών να αντιμετωπίζουν τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, μέσω: κατάλληλων χρηματοοικονομικών ροών, ενός νέου τεχνολογικού πλαισίου και ενός ενισχυμένου πλαισίου ανάπτυξης ικανοτήτων.

Για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής ο ΟΗΕ έθεσε ορισμένους στόχους:

- Ετοιμότητα του εκάστοτε δήμου κάθε πόλης, για την αντιμετώπιση ακραίων καιρικών φαινομένων, που είναι πιθανό να προκύψουν, εξαιτίας της κλιματικής αλλαγής
- Εθνικός σχεδιασμός πολιτικών για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής μέσω εφαρμογής μέτρων, όπως λόγου χάριν: η μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και η ανακύκλωση.
- Βελτίωση της εκπαίδευσης και της ευαισθητοποίησης, για την διαχείριση της κλιματικής αλλαγής και την ελάττωση των συνεπειών της.
- Υιοθέτηση της απόφασης που ανέλαβαν τα κόμματα των ανεπτυγμένων χωρών στη Σύμβαση Πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την Κλιματική αλλαγή, για τον στόχο της από κοινού κινητοποίησης 100 δισεκατομμυρίων δολαρίων ετησίως έως το 2020 από όλες τις πηγές για την αντιμετώπιση των αναγκών των

αναπτυσσόμενων χωρών. Τα παραπάνω για την εφαρμογή και πλήρη λειτουργία του πράσινου Ταμείου για το κλίμα.

- Προώθηση μηχανισμών για την αύξηση της ικανότητας για αποτελεσματικό σχεδιασμό και διαχείριση που σχετίζεται με την κλιματική αλλαγή σε λιγότερα ανεπτυγμένες χώρες και μικρά νησιωτικά κράτη.²⁸

ΣΤΟΧΟΣ 14-Η ΖΩΗ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΟ ΝΕΡΟ

Ο ωκεανός οδηγεί παγκόσμια συστήματα που κάνουν τη γη κατοικήσιμη για την ανθρωπότητα. Το νερό της βροχής, το πόσιμο νερό, ο καιρός, το κλίμα, μεγάλο μέρος της τροφής μας, όλα παρέχονται και ρυθμίζονται από την θάλασσα. Η προσεκτική διαχείριση της θάλασσας είναι το βασικό συστατικό ενός βιώσιμου μέλλοντος για όλους μας.

Παρ' όλα αυτά, εξαιτίας της ρύπανσης που προκαλείται από τα απόβλητα των ανθρώπων, προκαλούνται προβλήματα σε παράκτιες περιοχές και σε ζωντανούς οργανισμούς, οι οποίοι κατοικούν κοντά σε αυτές. Μάλιστα, η οξίνιση των ωκεανών (μείωση του pH της θάλασσας), οδηγεί στην μείωση του αριθμού των κοραλλιών του ωκεανού- που προσλαμβάνουν διοξείδιο του άνθρακα και αποδίδουν οξυγόνο- και δεν βοηθά στην λειτουργία των οικοσυστημάτων και τις βιοποικιλότητας.

Η θαλάσσια βιοποικιλότητα είναι καθοριστικής σημασίας για την υγεία των ανθρώπων και του πλανήτη μας. Για τον λόγο αυτό, οι θαλάσσιες προστατευόμενες περιοχές θα πρέπει να τυγχάνουν αποτελεσματικής διαχείρισης, ενώ επιβάλλεται να τεθούν σε ισχύ, κανονισμοί για την μείωση της υπερ-αλίευσης και της θαλάσσιας ρύπανσης.

Για την αντιμετώπιση της μόλυνσης των ωκεανών ο ΟΗΕ έθεσε ορισμένους στόχους:

- Έως το 2025, αποτροπή και μείωση της θαλάσσιας ρύπανσης κάθε είδους, ιδίως από χερσαίες δραστηριότητες

---

²⁸ <https://www.un.org/sustainabledevelopment/climate-change/>

- Έως το 2020, διαχείριση με βιώσιμο τρόπο των θαλασσίων οικοσυστημάτων για την αποφυγή δυσμενών επιπτώσεων. Κάτι τέτοιο μπορεί να τεθεί σε εφαρμογή μέσω, της ανάληψης δράσης για την αποκατάστασή τους.
- Τερματισμός της υπερ-αλίευσης και της παράνομης αλιείας. Να εφαρμοστούν επιστημονικά βασισμένα σχέδια διαχείρισης προκειμένου να επιτευχθεί αναπαραγωγή των ψαριών το συντομότερο δυνατό, βάση των βιολογικών τους χαρακτηριστικών.
- Απαγόρευση ορισμένων μορφών αλιευτικών επιδοτήσεων, που συμβάλουν στην υπερ-αλίευση. Ιδιαίτερη έμφαση να δοθεί στις αναπτυσσόμενες χώρες, ώστε να μοιραστούν σωστά τα κονδύλια από τις επιδοτήσεις που σκοπό έχουν να σταματήσουν την υπερ-αλίευση.
- Έως το 2030, αύξηση του οικονομικού οφέλους για τα αναπτυσσόμενα και λιγότερο ανεπτυγμένα κράτη, από τη βιώσιμη χρήση θαλάσσιων πόρων.
- Αύξηση της επιστημονικής γνώσης για την θαλάσσια τεχνολογία, λαμβάνοντας υπόψιν τις κατευθυντήριες γραμμές της Διακυβερνητικής Ωκεανογραφικής

Επιτροπής για τη μεταφορά θαλάσσιας τεχνολογίας, προκειμένου να βελτιωθεί η υγεία των ωκεανών.²⁹

ΣΤΟΧΟΣ 15-Η ΖΩΗ ΣΤΗ ΓΗ

Η φύση είναι κρίσιμης σημασίας για την επιβίωσή μας: η φύση μας παρέχει το οξυγόνο, ρυθμίζει τις καιρικές συνθήκες μας, γονιμοποιεί τις καλλιέργειές μας, παράγει την τροφή και τις φυτικές ίνες μας. Η ανθρώπινη δραστηριότητα έχει αλλάξει σχεδόν το 75% της επιφάνειας της γης. Κάτι τέτοιο έχει επιτευχθεί μέσω, της συμπίεσης της άγριας ζωής και της φύσης. Ουσιαστικά, η ανθρώπινη παρέμβαση στη φύση έχει οδηγήσει στο να βρίσκονται ορισμένα είδη ζώων υπό εξαφάνιση.

Η αποψίλωση των δασών και η ερημοποίηση, που προκαλούνται από ανθρώπινες δραστηριότητες και την κλιματική αλλαγή συνιστούν σημαντικές προκλήσεις για την

²⁹<https://unric.org/el/%CF%83%CF%84%CE%BF%CF%87%CE%BF%CF%83-14-%CE%B6%CF%89%CE%B7-%CF%83%CF%84%CE%BF-%CE%BD%CE%B5%CF%81%CE%BF/>

βιώσιμη ανάπτυξη, καθώς επηρεάζουν την ζωή εκατομμυρίων ανθρώπων. Τα δάση άλλωστε, παίζουν ζωτικό ρόλο στην διατήρηση της ζωής των ζώντων οργανισμών, φυτικών και ζωικών. Ακόμη, η επένδυση στην αποκατάσταση της γης είναι σημαντική για την βελτίωση των μέσων διαβίωσης, όπως και την μείωση των τρωτών σημείων.

Η υγεία του πλανήτη μας παίζει επίσης σημαντικό ρόλο στην εμφάνιση ζωνοσογόνων νόσων, δηλαδή ασθενειών που είναι μεταδοτικές μεταξύ ζώων και ανθρώπων. Καθώς η ανθρώπινη δραστηριότητα συνεχίζει να καταπατά την άγρια φύση και να υπάρχει επαφή του ανθρώπου με άγρια ζώα, επακόλουθη είναι και η μετάδοση διαφόρων ασθενειών.

Για να αντιμετωπιστεί η ανθρώπινη παρέμβαση στη φύση και να αναπαραχθεί το οικοσύστημα ο ΟΗΕ έθεσε ορισμένους στόχους:

- Έως το 2020, διασφάλιση της διατήρησης, αποκατάστασης και βιώσιμης χρήσης του γλυκού νερού.
- Εφαρμογή της βιώσιμης διαχείρισης σε όλους τους τύπους δασών. Ακόμη, παύση της αποψίλωσης των δασών και αποκατάσταση αυτών, μέσω της αναδάσωσης.
- Έως το 2030, καταπολέμηση της ερημοποίησης και αποκατάσταση της υποβαθμισμένης γης και τους εδάφους ,περιλαμβανομένης της γης, η οποία έχει πληγεί από ξηρασία και πλημμύρες.
- Διασφάλιση της διατήρησης των ορεινών οικοσυστημάτων, περιλαμβανομένης της βιοποικιλότητας τους, ώστε να ενισχυθεί η ικανότητα τους να παράγουν οφέλη τα οποία είναι απαραίτητα για την βιώσιμη ανάπτυξη.
- Λήψη επείγουσας και σημαντικής δράσης για την μείωση της υποβάθμισης των φυσικών περιβαλλόντων, παύση της απώλειας της βιοποικιλότητας και έως το 2020 προστασία των υπό-εξαφάνιση ειδών.
- Λήψη επειγόντων μέτρων για τον τερματισμό της λαθροθηρίας και της εμπορίας προστατευόμενων ειδών χλωρίδας και πανίδας. Ακόμη, αντιμετώπιση της ζήτησης και της προσφοράς παράνομων προϊόντων που προέρχονται από τα άγρια ζώα.
- Συγκέντρωση χρημάτων από πολλές πλευρές, με σκοπό να διατηρηθεί η βιωσιμότητα των οικοσυστημάτων.

- Εξεύρεση οικονομικών ερεισμάτων για να υποβοηθηθεί η βιώσιμη διαχείριση των δασών. Ακόμη, παροχή επαρκών κινήτρων στις αναπτυσσόμενες χώρες για την προώθηση αυτής της διαχείρισης, περιλαμβανομένης της προστασίας και της αναδάσωσης.³⁰

ΣΤΟΧΟΣ 16-ΕΙΡΗΝΗ, ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΙΣΧΥΡΟΙ ΘΕΣΜΟΙ

Η σύγκρουση, η ανασφάλεια, οι αδύναμοι θεσμοί και η περιορισμένη πρόσβαση στην δικαιοσύνη, εξακολουθούν να αποτελούν μεγάλη απειλή για την βιώσιμη ανάπτυξη. Συγκεκριμένα, ο αριθμός των ατόμων που διέφυγαν τον πόλεμο, τις διώξεις και τις συγκρούσεις ξεπέρασε τα 70 εκατομμύρια το 2018, το υψηλότερο νούμερο που καταγράφηκε από την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες τα τελευταία 70 χρόνια. Ακόμη η καταγραφή των παιδιών κάτω των 5 ετών δεν ισχύει επισήμως. Συγκεκριμένα, 1 στα 2 παιδιά στην υποσαχάρια Αφρική δεν καταγράφονται, ενώ μεταξύ των θεσμών που πλήττονται από τη διαφθορά είναι σε μεγαλύτερο ποσοστό η αστυνομία και οι δικαστικές αρχές. Η σεξουαλική, λεκτική και σωματική κακοποίηση των παιδιών είναι επίσης ένα φαινόμενο που απαντάται καθημερινώς.

Για να υπάρχουν λοιπόν ισχυρότεροι θεσμοί και δικαιοσύνη ο ΟΗΕ έθεσε τους ακόλουθους στόχους:

- Να μειωθεί η βία και οι θάνατοι που αποτελούν συνέπεια αυτής.
- Εξάλειψη της κακοποίησης και της εμπορίας των παιδιών.
- Προώθηση του κράτους δικαίου σε εθνικό και διεθνές επίπεδο και εξασφάλιση της ίσης πρόσβασης στην δικαιοσύνη για όλους.
- Ουσιαστικός περιορισμός της διαφθοράς και της δωροδοκίας
- Ανάπτυξη υπεύθυνων και αποτελεσματικών θεσμών σε όλα τα επίπεδα.
- Διασφάλιση της ανταποκρινόμενης, χωρίς αποκλεισμούς συμμετοχικής και αντιπροσωπευτικής λήψης αποφάσεων σε όλα τα επίπεδα.

³⁰ <https://www.un.org/sustainabledevelopment/biodiversity/>

- Ενίσχυση του ρόλου των αναπτυσσόμενων χωρών στους θεσμούς παγκόσμιας διακυβέρνησης.
- Διασφάλιση της προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων των πολιτών σύμφωνα με τις διεθνείς συμφωνίες.

Να γίνει μια καθολική προσπάθεια, που στόχο θα έχει την ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας με στόχο την πρόληψη της βίας, την καταπολέμηση της βίας και του εγκλήματος.³¹

ΣΤΟΧΟΣ 17-ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ

Οι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης μπορούν να επιτευχθούν μόνο με ισχυρές παγκόσμιες εταιρικές σχέσεις και συνεργασία. Μια επιτυχημένη αναπτυξιακή ατζέντα, απαιτεί συμπράξεις χωρίς αποκλεισμούς, σε παγκόσμιο, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, βασισμένες σε αρχές και αξίες και σε ένα όραμα που τοποθετεί τον πλανήτη στο επίκεντρο. Πολλές χώρες απαιτούν επίσημη αναπτυξιακή βοήθεια για να ενθαρρύνουν την ανάπτυξη και το εμπόριο. Ωστόσο, οι χώρες που θα χρηματοδοτούσαν αυτήν την πρωτοβουλία εντέλει δεν συμμετείχαν.

Στο πλαίσιο αυτής της συνεργασίας ο ΟΗΕ έθεσε τους ακόλουθους στόχους:

Στον οικονομικό τομέα:

- ενίσχυση της προώθησης και διάθεσης των εγχώριων προϊόντων, μεταξύ άλλων μέσω της διεθνούς υποστήριξης προς τις αναπτυσσόμενες χώρες, για την βελτίωση της εγχώριας ικανότητας για τη συλλογή φόρων και εσόδων.
- Κινητοποίηση πρόσθετων οικονομικών πόρων για τις αναπτυσσόμενες χώρες από πολλαπλές πηγές.
- Υποβοήθηση των αναπτυσσόμενων χωρών να επιτύχουν την μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του χρέους τους, μέσω συντονισμένων πολιτικών που στοχεύουν στην ελάφρυνση και αναδιάρθρωση του.

³¹ <https://www.un.org/sustainabledevelopment/peace-justice/>

- Πραγματοποίηση επενδύσεων στις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες

Στον τομέα της τεχνολογίας:

- Ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας στους τομείς της επιστήμης, της καινοτομίας και της τεχνολογίας και ειδικότερα μεταξύ των χωρών των Ηνωμένων Εθνών.
- Προώθηση της ανάπτυξης, της μεταφοράς και της διάδοσης περιβαλλοντικά ορθών τεχνολογιών στις αναπτυσσόμενες χώρες.
- Ενίσχυση της διεθνούς υποστήριξης για την υλοποίηση αποτελεσματικής και στοχευμένης ανάπτυξης ικανοτήτων στις αναπτυσσόμενες χώρες, μέσω της υποστήριξης εθνικών σχεδίων για την υλοποίηση όλων των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης.

Στον τομέα του εμπορίου:

- Προώθηση ενός καθολικού, βασισμένου σε κανόνες, αμερόληπτου και δίκαιου πολυμερούς συστήματος εμπορίου, στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου, μεταξύ άλλων μέσω της ολοκλήρωσης των διαπραγματεύσεων στο πλαίσιο του αναπτυξιακού θεματολογίου της Doha.
- Σημαντική αύξηση των εξαγωγών των αναπτυσσόμενων χωρών, με στόχο τον διπλασιασμό τους κέρδους αυτών με την παράλληλη οικονομική ανάπτυξη τους

Πραγματοποίηση έγκαιρης εφαρμογής της αφορολόγητης και χωρίς ποσοτώσεις πρόσβασης στην αγορά σε μόνιμη βάση, για όλες τις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες, σύμφωνα με τις αποφάσεις του ΠΟΕ.³²

Η εταιρική βιωσιμότητα αναφέρεται γενικά στην ενσωμάτωση της τριπλής γραμμής οικονομικής κερδοφορίας, προστασίας του περιβάλλοντος και κοινωνικής ευθύνης, στον βασικό σκοπό και τις δραστηριότητες των οργανισμών. Η έννοια είναι επομένως

---

³² <https://www.un.org/sustainabledevelopment/globalpartnerships/>

στενά συνδεδεμένη με τις έννοιες της βιώσιμης ανάπτυξης και της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης (CSR), με τις οποίες μερικές φορές θεωρείται συνώνυμο. Βασιζόμενη στον ορισμό της βιώσιμης ανάπτυξης, ορίστηκε η εταιρική βιωσιμότητα, ως «η ικανοποίηση των αναγκών των άμεσων και έμμεσων ενδιαφερόμενων μερών μιας επιχείρησης (όπως οι μέτοχοι, οι εργαζόμενοι, οι πελάτες, οι ομάδες πίεσης, οι κοινότητες κ.λπ.).³³

Οι στόχοι είναι το αποτέλεσμα πάνω από δύο ετών εντατικής δημόσιας διαβούλευσης με την κοινωνία των πολιτών και άλλους εμπλεκόμενους, η οποία έδωσε προσοχή στις φωνές των πιο φτωχών και των πιο ευάλωτων. Έτσι, οι SDGs στοχεύουν να εμπνεύσουν την ενσωμάτωση της βιωσιμότητας σε οργανισμούς που δραστηριοποιούνται σε διάφορες γεωγραφικές περιοχές παγκοσμίως, καλύπτοντας τις τρέχουσες και μελλοντικές ανάγκες των ενδιαφερομένων και συμβάλλοντας στην επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης για την κοινωνία γενικότερα.

Οι SDGs έχουν ήδη μελετηθεί σε σχέση με τον ρόλο τους ως πλαίσιο αναφοράς για την αξιολόγηση της εταιρικής βιωσιμότητας, βελτιώνοντας τη δέσμευση βιωσιμότητας, παρέχοντας επενδυτικές ευκαιρίες και σχεδιασμό βιώσιμων επιχειρηματικών μοντέλων. Αν και ενδέχεται να εξακολουθούν να παρουσιάζονται ζητήματα σχετικά με τις μετρήσεις της απόδοσής τους, τη λειτουργικότητα και τις διασυνδέσεις μεταξύ τομέων, κοινωνικών παραγόντων και χωρών, οι στόχοι έχουν ήδη συνδεθεί με έννοιες όπως η βιομηχανική οικολογία και η στρατηγική διαχείριση για να υποστηρίξουν τους οργανισμούς να συνεισφέρουν θετικά στους SDGs με παράλληλη οικοδόμηση ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων των εταιρειών.³⁴

Υποστηρίζουν ότι το επίπεδο της εταιρικής ευθύνης, η περιβαλλοντική απόδοση και, γενικότερα, η αειφόρος ανάπτυξη μιας χώρας μπορεί να επηρεάσει την απόδοση βιωσιμότητας των οργανισμών. Αυτή η σχέση μπορεί να οφείλεται στην επιρροή συγκεκριμένων εθνικών κανονισμών ή πολιτιστικών παραγόντων σχετικά με τις πρακτικές βιωσιμότητας των εταιρειών. Με βάση τα προηγούμενα, γίνεται η υπόθεση ότι το επίπεδο εταιρικής ευθύνης, οι περιβαλλοντικές επιδόσεις και η βιώσιμη

---

³³ <https://www.naftemporiki.gr/afieromata/story/1253139/giati-oi-sdgs-einai-monodromos-kai-gia-tis-epixeiriseis>

³⁴ https://ec.europa.eu/info/strategy/international-strategies/sustainable-development-goals/engagement-civil-society-private-sector-and-other-stakeholders_el

ανάπτυξη μπορεί επίσης να επηρεάσει την υποβολή εκθέσεων για τους SDGs. Συνεπώς αναπτύσσονται οι ακόλουθες τρεις υποθέσεις:

- Οι οργανισμοί αναφοράς SDG είναι πιο πιθανό να βρίσκονται σε χώρες με υψηλότερα επίπεδα εθνικής εταιρικής ευθύνης.
- Οι οργανισμοί αναφοράς SDG είναι πιο πιθανό να βρίσκονται σε χώρες με υψηλότερα επίπεδα περιβαλλοντικών επιδόσεων.
- Οι οργανισμοί αναφοράς SDG είναι πιο πιθανό να βρίσκονται σε χώρες με υψηλότερα επίπεδα βιώσιμης ανάπτυξης.

Γίνεται ακόμη η υπόθεση ότι οι οργανισμοί που βρίσκονται σε χώρες που είναι πιο εύαλωτες ή λιγότερο έτοιμες να προσαρμοστούν στο κλίμα, βιώνουν μεγαλύτερη πολιτική και κοινωνική πίεση για να δράσουν περισσότερο βιώσιμα.

Επομένως, οι οργανισμοί που κάνουν χρήση των SDG είναι πιο πιθανό να βρίσκονται σε χώρες με χαμηλότερα επίπεδα ετοιμότητας προσαρμογής στο κλίμα, όπως αντίστοιχα είναι πιθανό να βρίσκονται σε χώρες με υψηλότερα επίπεδα κλιματικής ευπάθειας.

Σε γενικές γραμμές οι επιχειρήσεις ζητούν από τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής την σαφήνεια και ισχυρά μακροπρόθεσμα πλαίσια πολιτικής, στα οποία μπορούν λειτουργούν και τα οποία μπορούν να χρησιμοποιήσουν για να καθοδηγήσουν τις επενδύσεις, να στοχεύσουν στην καινοτομία και την υποστήριξη επιχειρηματικών αποφάσεων ανάπτυξης. Ο ιδιωτικός τομέας γενικότερα προσπαθεί να είναι σε θέση να υλοποιήσει, και να ολοκληρώσει τη διαδικασία, για να προσφέρει ένα αποτέλεσμα με πολύ περισσότερη συνάφεια και ελκυστικότητα στον πολίτη. Μια διαδικασία που θα απέφερε την επιθυμητή μακροπρόθεσμη πολιτική- πλαίσιο που θα μπορούσε αποτελεσματικά να προσφέρει στην παγκόσμια βιώσιμη ανάπτυξη, η οποία θα ήταν σε καλύτερο συγχρονισμό με τις κοινωνικές ανάγκες και τις μακροπρόθεσμες προτεραιότητες και θα μπορούσε να βοηθήσει στην εξασφάλιση της μακροπρόθεσμης άδειας λειτουργίας και επιτυχία της επιχείρησης.

Μέρος 2^ο-ΑΝΑΛΥΣΗ 10 ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.

Οι 17 Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης μέσα από την «Ατζέντα 2030»., υιοθετήθηκαν από τα 193 κράτη-μέλη του Ο.Η.Ε. το 2015 και με βασικό πυλώνα τη συνεργασία των εμπλεκόμενων φορέων, επιχειρήσεων, κοινωνίας και πολιτών, αποτελεί μια φιλόδοξη δέσμευση για την άσκηση της σύγχρονης επιχειρηματικότητας.

Ο τρόπος που δημιουργείται η αξία της επιχείρησης είναι πιο σημαντικός από ποτέ, καθώς ενδιαφέρει τόσο τους επενδυτές, όσο και την κοινωνία ως σύνολο. Ακόμη, η διαδικασία κατά την οποία ένας οργανισμός συμβάλει στην αειφόρο ανάπτυξη, είναι μέρος της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης της εταιρείας (CSR).

Μέσω της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, μια εταιρία στήνει το επιχειρηματικό της πλάνο, με στόχο την κοινωνική υπευθυνότητα προς τον εαυτό της, αλλά και προς τους μετόχους της. Με αυτό τον τρόπο οι εταιρείες μπορούν να έχουν επίγνωση του αντικτύπου της λειτουργίας τους σε τομείς: οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών ζητημάτων.

Επομένως η εταιρική κοινωνική ευθύνη περιλαμβάνει πολλά από τα θέματα των 17 στόχων της βιώσιμης ανάπτυξης του Ο.Η.Ε.. Στην παρακάτω ανάλυση των εταιρειών θα χρησιμοποιηθούν όλα τα στοιχεία που έχουν κοινοποιήσει οι εταιρείες σχετικά με τη βιώσιμη ανάπτυξη αλλά και εκείνα της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, τα οποία θα αντιστοιχηθούν με τον αντίστοιχο στόχο που πετυχαίνουν. Όλες οι εταιρείες που χρησιμοποιήθηκαν είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

Για τον λόγο αυτό στην παρούσα διπλωματική θα αναφερθεί η ενσωμάτωση των στόχων από την Τράπεζα Πειραιώς, η οποία βρίσκεται στην 11^η θέση του σχετικού πίνακα και η οποία είναι εισηγμένη στο χρηματιστήριο, καθώς ο όμιλος Σκλαβενίτης

δεν έχει εισαχθεί ακόμη στο Χ.Α.Α. και ως εκ τούτου δεν είχε υποχρέωση υποβολής ετήσιας έκθεσης βιώσιμης ανάπτυξης.

Τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν για την επιλογή των 10 μεγαλύτερων ελληνικών εταιρειών βρέθηκαν στο περιοδικό “FORBES”. Το FORBES αποτελεί αμερικανικό και διεθνώς αναγνωρισμένο περιοδικό που ασχολείται με τις επιχειρήσεις και ανήκει στη Forbes Inc.³⁵. Η τελευταία κατάταξη δημοσιεύτηκε το 2021, όπου η ιεραρχία των εταιρειών γίνεται με βάση τον κύκλο εργασιών τους. Σύμφωνα με το περιοδικό οι 10 μεγαλύτερες εταιρείες είναι:

Forbes 100+: Οι μεγαλύτερες ελληνικές επιχειρήσεις

Επωνυμία (Ομίλου/Εταιρείας)	Κύκλος εργασιών 2020	Κύκλος εργασιών 2019	Διαφορά	Κέρδη/ Ζημιές προ φόρων 2020	Κέρδη/ Ζημιές προ φόρων 2019	Διαφορά	Debt/Ebitda 2020
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΕΛΛΑΣ) ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ Α.Ε. ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ	6.120.439	9.372.543	-35%	-133.271	300.485	-144%	27,0
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε. ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ	5.781.791	8.856.965	-35%	-581.716	207.010	-381%	-18,5
ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ Α.Ε. ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ	4.649.444	4.931.609	-6%	66.966	-2.057.903	103%	11,7
ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΥΠΕΡΑΓΟΡΕΣ ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ Α.Ε.Ε. ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ	3.791.431	3.279.972	16%	60.362	-6.846	982%	11,8
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε. ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ	3.258.900	3.303.000	-1%	421.600	135.200	212%	3,0
ΑΛΡΗΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ	2.073.382	2.109.035	-2%	114.068	156.225	-27%	
ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΧΑΛΚΟΥ & ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ Α.Ε. ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ	2.028.588	2.044.606	-1%	38.969	58.179	-33%	8,7
ΑΛΦΑ - ΒΗΤΑ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε. ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ	2.021.031	1.947.871	4%	38.656	28.506	36%	4,9
ΕΥΡΟΒΑΝΚ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ	1.955.000	2.116.000	-8%	-876.000	158.000	-654%	
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε. ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ	1.898.623	2.256.091	-16%	170.888	177.082	-3%	7,6

ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΕΛΛΑΣ) ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ Α.Ε.- ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ.

Η Motor Oil μέσα από σύγχρονες διαδικασίες έχει καταφέρει να εδραιωθεί και να πρωταγωνιστήσει στον χώρο διύλισης αργού πετρελαίου και γενικότερα των πετρελαϊκών παραγώγων στο Ελλαδικό χώρο αλλά και στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου, αποτελώντας έναν από τους πιο σύγχρονους ενεργειακούς ομίλους. Παράλληλα έχει επεκταθεί και δραστηριοποιείται στον τομέα του φυσικού αερίου,

³⁵ <https://www.capital.gr/forbes/greeklist100/2021>

υγραερίου, εμπορίας ηλεκτρισμού αλλά και στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Το διυλιστήριο της Motor Oil αποτελεί ένα από τα πιο σύγχρονα της Ευρώπης, με βαθμό πολυπλοκότητας 11,54 (Nelson Complexity Index). Διαθέτει δυνατότητα επεξεργασίας διάφορων τύπων αργού πετρελαίου, υποπροϊόντων πετρελαίου αλλά και λιπαντικών, συνεργάζεται δε και εξυπηρετεί εταιρείες εμπορίας πετρελαίου στην Ελλάδα, ενώ το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγής διατίθεται στο εξωτερικό, σε πάνω από 45 χώρες.³⁶

Στον τομέα του ανθρωπίνου δυναμικού, η Μότορ Όιλ δεσμεύεται στην εξασφάλιση των βέλτιστων συνθηκών εργασίας, αποδεχόμενη ακόμη και το δικαίωμα στον συνδικαλισμό, ώστε να προσφέρονται ίσες ευκαιρίες ανάπτυξης και εκπαίδευσης. Ακόμη, υποστηρίζεται η δυνατότητα ίσων ευκαιριών, ανεξαρτήτως φύλου. Ωστόσο, λόγω της δυσκολίας του επαγγέλματος, μόλις το 11% του ανθρωπίνου δυναμικού αποτελείται από γυναίκες, εκ των οποίων 38% εργάζεται στα γραφεία της εταιρείας.³⁷

Ως αντίβαρο στην κλιματική αλλαγή, η Μότορ Όιλ έχει ακολουθήσει πολιτικές απανθρακοποίησης, επενδύσεις στο περιβάλλον, παραγωγή προϊόντων με χαμηλές εκπομπές άνθρακα και ενεργειακή αποδοτικότητα με στόχο τον περιορισμό του φαινομένου του θερμοκηπίου.

Όσον αφορά τις πολιτικές απανθρακοποίησης, η διαδικασία απαλλαγής από τον άνθρακα προχωρά γρήγορα και επιτυγχάνεται ως στρατηγική απάντηση στις παγκόσμιες αλλαγές στον τομέα της ενέργειας και της οικονομίας, αλλά και λόγω της πίεσης από θεσμούς, επενδυτές και την αγορά. Τόσο οι επενδύσεις σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, όσο και το φιλόδοξο στρατηγικό σχέδιο καταδεικνύουν την αποφασιστικότητα της επιχείρησης να οδηγήσει την ενεργειακή μετάβαση, ώστε να παραμείνει ένας βιώσιμος φορέας και μελλοντικά. Συγκεκριμένα, ο όμιλος της ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ δεσμεύεται να καταπολεμήσει την κλιματική αλλαγή σε συμφωνία με την στοχοθεσία της Πράσινης Συμφωνίας της ΕΕ (ουδέτερος άνθρακας έως το 2050

---

³⁶ <https://www.moh.gr/eteria/sxetika-me-emas/>

³⁷ <https://www.moh.gr/anthropino-dynamiko/>

και 55% μείωση των αερίων του θερμοκηπίου έως το 2030), με εφικτό και οικονομικά αποδοτικό τρόπο.

Μεταξύ άλλων η στρατηγική απανθρακοποίησης περιλαμβάνει:

- Λειτουργική αρτιότητα του διυλιστηρίου.
- Εγκαταστάσεις ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και αποθήκευσης μπαταριών.
- Ανάπτυξη ηλεκτροκίνησης με παράλληλη αύξηση του αριθμού φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων.
- Δημιουργία πρατηρίων λιανικής του μέλλοντος με πληθώρα διαφορετικών προϊόντων και υπηρεσιών.
- Παραγωγή ανανεώσιμης ενέργειας μέσω ηλιακής και αιολικής ενέργειας.
- Παραγωγή υδρογόνου.
- Βιώσιμη παραγωγή ηλεκτρονικών καυσίμων. Συγκεκριμένα, τα ηλεκτρονικά καύσιμα παράγονται με τη βοήθεια της ηλεκτρικής ενέργειας μέσω ανανεώσιμων πηγών, νερού και διοξειδίου του άνθρακα που παράγεται από τον αέρα. Χάριν της συμβατότητας τους με τους σημερινούς κινητήρες εσωτερικής καύσης, τα e-fuels μπορούν επίσης να τροφοδοτήσουν οχήματα, αεροπλάνα και πλοία, επιτρέποντάς τους έτσι να συνεχίσουν να λειτουργούν, αλλά με φιλικό τρόπο προς το περιβάλλον.³⁸

Όσον αφορά την επενδύσεις στο περιβάλλον, το επενδυτικό σχέδιο της Μότορ Όιλ περιλαμβάνει πολυάριθμες περιβαλλοντικές επενδύσεις που βασίζονται στην περιβαλλοντική πολιτική και την στρατηγική αειφορίας. Μιλώντας με στοιχεία, το έτος 2020 η Μότορ Όιλ υλοποίησε ένα σημαντικό περιβαλλοντικό επενδυτικό πλάνο ύψους 116 εκατομμυρίων ευρώ.

Μεταξύ άλλων αυτές οι επενδύσεις περιλαμβάναν:

- Επενδύσεις σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ισχύος 114MW. (67MW αιολικά πάρκα και 47MW φωτοβολταϊκά).
- Ανάπτυξης μονάδας συνδυασμένης θερμότητας και ισχύος 57MW στο διυλιστήριο.

---

³⁸ <https://www.efuel-alliance.eu/efuels>

- Τοποθέτηση φωτοβολταϊκών πάνελ 6,7MW σε επιλεγμένες ταράτσες κτιρίων και αποθηκών.
- Έργα εξοικονόμησης ενέργειας, συμπεριλαμβανόμενης της χρήσης φυσικού αερίου, αναβάθμισης λεβήτων, αφαλάτωσης θαλασσινού νερού και ανάκτησης αερίου και συμπυκνωμάτων.
- Κατασκευή μονάδας επεξεργασίας νάφθας, που οδηγεί σε παραγωγή υδρογόνου στο διυλιστήριο.
- Σχεδιασμός ενός δικτύου μικρής κλίμακας υγροποιημένου φυσικού αερίου.
- Εγκατάσταση νέας μονάδας ατμών και αναβάθμιση της υφιστάμενης για μείωση των εκπομπών.
- Αναβάθμιση των μονάδων αφαλάτωσης θαλασσίου νερού και αντικατάσταση της μονάδας απόσταξης λιπαντικού από καινούργιες, συμπεριλαμβανομένου ενός κοινόχρηστου συστήματος για την προθέρμανση του αέρα καύσης και την αύξηση της θερμικής απόδοσης. Η βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση έχει άμεσο αντίκτυπο στη μείωση των ατμοσφαιρικών εκπομπών και στη μειωμένη χρήση καυσίμου λόγω της βελτιωμένης διαδικασίας καύσης.
- Εγκατάσταση νέας μονάδας επεξεργασίας λυμάτων με σκοπό τη μείωση της σπατάλης επικίνδυνων υλικών. Το έργο της μονάδας επεξεργασίας λυμάτων ξεκίνησε το 2020 και βρίσκεται ακόμη υπό κατασκευή.

Όσον αφορά την παραγωγή προϊόντων με χαμηλές εκπομπές άνθρακα, η παραγωγή αυτών των προϊόντων που προκύπτει από την παραγωγική διαδικασία, αποτελεί μια ακόμα δραστηριότητα της προσπάθειας του ομίλου Μότορ Όιλ για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και ως εκ τούτου συμβάλει στην προστασία του περιβάλλοντος. Επιπροσθέτως η NRG³⁹, η οποία αποτελεί θυγατρική της Μότορ Όιλ, επενδύει στην ηλεκτροκίνηση και στην ανάπτυξη των απαραίτητων υποδομών και υπηρεσιών. Μάλιστα, από τον Ιούλιο του 2019 έχει ξεκινήσει την κατασκευή του μεγαλύτερου δικτύου πρατηρίων ταχείας φόρτισης της χώρας, σε συνεργασία με τα πρατήρια καυσίμων της Μότορ Όιλ. Μέχρι στιγμής έχουν τοποθετηθεί 12 πρατήρια

³⁹https://www.nrg.gr/el/?gclid=CjwKCAjwiuuRBhBvEiwAFXKaNKmWboQJsaNEsSukrvyYZWqPgbZjvXD_0q6XGg8AIOYkNOeeRiflwhoCuV8QAvD_BwE

καυσίμων στην Εθνικές οδούς της Ελλάδας, εξυπηρετώντας μεγάλο μέρος του εθνικού οδικού δικτύου της χώρας.

Με στόχο την διατήρηση των φυσικών πόρων, καθώς και τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, ο όμιλος Μότορ Όιλ, έχει αναπτύξει και εφαρμόζει μια ενεργειακή πολιτική, μέσω της οποίας δεσμεύεται για την αποτελεσματική χρήση της ενέργειας στις βιομηχανικές εγκαταστάσεις και τις δραστηριότητες που σχετίζονται με τη διύλιση πετρελαίου. Η ηγεσία του ομίλου επενδύει σε προγράμματα ενεργειακής απόδοσης, ώστε να διασφαλίζει ότι κάθε εταιρία του Ομίλου λειτουργεί σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που ισχύουν στην ενεργειακή πολιτική.

Για να βοηθήσει τις προσπάθειες ενεργειακής απόδοσης, ο όμιλος αναζητά ενεργά τις βέλτιστες πρακτικές και αναπτύσσει τεχνολογικές καινοτομίες για τη μείωση της χρήσης ενέργειας σε όλες τις λειτουργίες και εγκαταστάσεις. Επιπλέον, ο όμιλος ελέγχει το ποσοστό κατανάλωσης ενέργειας σύμφωνα με την επικείμενη νομοθεσία, ενσωματώνοντας παράλληλα μέτρα για την μείωση των αερίων του θερμοκηπίου.

Με στόχο την βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, έχουν εφαρμοστεί τα ακόλουθα προγράμματα σε επίπεδο ομίλου:

- Ετήσια αξιολόγηση των γραμμών βάσης.
- Εγκατάσταση μετρητών ενέργειας για διαρκή παρακολούθηση.
- Αξιολόγηση μηχανών υψηλής κατανάλωσης ενέργειας(π.χ. καυστήρες, κινητήρες).
- Απαίτηση νέου εξοπλισμού σύμφωνα με τα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης.
- Αντικατάσταση εξοπλισμού.
- Αξιολόγηση ενεργειών για ανάκτηση ενέργειας.⁴⁰

---

⁴⁰ <https://www.moh.gr/perivallon-kinonia/esg-kai-viosimothta/>, έκθεση βιώσιμης ανάπτυξης

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε. ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ-ΝΥΝ HELLENIC ENERGY.

Ο όμιλος ελληνικά πετρέλαια ξεκίνησε την πορεία του επικεντρωμένος στην παραγωγή του πετρελαίου και των υποπροϊόντων του, αλλά μέσω της διεθνούς δραστηριότητας, των ισχυρών συμμαχιών που δημιούργησε, αλλά και ένα αναπτυξιακό πρόγραμμα με στοχευμένες κινήσεις σε επιλεγμένους κερδοφόρους τομείς, εξελίχθηκε σε ενεργειακή δύναμη.

Η στρατηγική του ομίλου είναι βασισμένη στην επιταχυνόμενη ενεργειακή μετάβαση και αποτελείται από την δημιουργία ενός ισορροπημένου χαρτοφυλακίου μέσω δραστηριοτήτων που προέρχονται από κινήσεις στη Νέα Ενέργεια αλλά και των βασικών δραστηριοτήτων της. Βασικές δραστηριότητες του Ομίλου αποτελούν, η διύλιση, ο εφοδιασμός, η (λιανική) εμπορία πετρελαιοειδών, η παραγωγή και εμπορία πετροχημικών, η παραγωγή ενέργειας και φυσικού αερίου, η έρευνα και παραγωγή υδρογονανθράκων και τέλος οι τεχνικές μελέτες.⁴¹

Επιπροσθέτως, η βέλτιστη ενεργειακή αποδοτικότητα και η εξοικονόμηση ενέργειας παραμένουν τα κυριότερα εφόδια, για την βοήθεια του ομίλου στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Επιπλέον, οι συνεχώς βελτιωμένες προδιαγραφές καυσίμων τα τελευταία έτη συμβάλουν στη βελτίωση της ποιότητας της ατμόσφαιρας.

Η κατανάλωση ενέργειας ενώ καθίσταται σημαντική στην λειτουργία του ομίλου, ταυτοχρόνως έχει αρνητικό αντίκτυπο στο περιβάλλον λόγω της παραγωγής εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα. Γι' αυτό το λόγο ο όμιλος των ΕΛΠΕ, στοχεύει στην αποδοτικότερη χρήση της ενέργειας, με βιώσιμη ηλεκτροδότηση των υποδομών παραγωγής και αντικατάσταση τους, με καύσιμα χαμηλών εκπομπών άνθρακα.

Πιο συγκεκριμένα, η προστασία του περιβάλλοντος και η υλοποίηση έργων υποδομής για βιώσιμες πόλεις, αποτελεί έναν από τους βασικούς πυλώνες Εταιρικής

---

⁴¹ <https://www.helpe.gr/>

Υπευθυνότητας για τον όμιλο. Ειδικότερα, μεριμνά για την εγκατάσταση, παρακολούθηση και συντήρηση περιβαλλοντικών σταθμών στις περιοχές που δραστηριοποιείται. Ακόμη, επενδύει στην εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων στις στέγες σχολείων και ιδρυμάτων και υλοποιεί μελέτες και έργα σε συνεργασία με την ακαδημαϊκή κοινότητα για την προστασία του περιβάλλοντος και την εξοικονόμηση ενέργειας.

Όσον αφορά τις δράσεις, ο όμιλος ΕΛΠΕ, από το 2012 μέχρι σήμερα έχει θέσει σε λειτουργία 12 φωτοβολταϊκά συστήματα σε στέγες σχολείων και ιδρυμάτων, ετήσιας παραγωγής 284.000 kWh, μέσω της οποίας αποφεύγεται η εκχύλιση περίπου 266 τόνων διοξειδίου του άνθρακα. Το 2021, συνεχίστηκε η παρακολούθηση της κατανάλωσης ενέργειας, μέσω ενσωματωμένου «έξυπνου μετρητή» και έγινε συντήρηση των φωτοβολταϊκών συστημάτων που έχουν τοποθετηθεί.⁴²

Ακόμη, ο όμιλος προέβη σε τοποθέτηση μετρητών ατμοσφαιρικής ρύπανσης του ομίλου σε Θριάσιο και Θεσσαλονίκη. Το 2021, ξεκίνησε το αντίστοιχο πρόγραμμα εγκατάστασης μετρητικών σταθμών ατμοσφαιρικών ρύπων στον Δήμο Χαϊδαρίου, σε συνεργασία με τον Δήμο και το Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής. Παράλληλα, συνέβαλε στη δημιουργία μιας διαδραστικής έκθεσης αφιερωμένη στην κλιματική αλλαγή, η οποία έλαβε χώρα στο εκθεσιακό κέντρο «ΓΑΙΑ», του μουσείου φυσικής ιστορίας «Γουλανδρή». Το έργο αυτό έχει σκοπό την προβολή, την εύρεση λύσεων και την ευαισθητοποίηση του κοινού στο ζήτημα της κλιματικής αλλαγής.

Κατά τη διάρκεια των πυρκαγιών το καλοκαίρι του 2021, ο όμιλος Ελληνικά Πετρέλαια βοήθησε το έργο των μονάδων πυρόσβεσης με τις ακόλουθες ενέργειες: διασφάλισε τον συνεχή ανεφοδιασμό με καύσιμα όλων των οχημάτων κατάσβεσης, μετέτρεψε βυτιοφόρα της εταιρίας σε υδροφόρες, ενώ εργαζόμενοι του ομίλου συνέβαλαν εθελοντικά σε κατάσβεση πυρκαγιών. Επιπλέον, ο όμιλος ανέλαβε την υλοποίηση αντιδιαβρωτικών έργων, συνολικού προϋπολογισμού 3 εκατ. ευρώ, στις περιοχές του Σχίνου και της Βαρυμπόμπης, όπου υπήρξαν οι κύριες εστίες των

---

⁴²https://www.helpe.gr/userfiles/8ea1f0cb-9e62-48e4-b947-a27b00fb14bb/GR_HELPE_CSR_2021_PREVIEW_29072022.pdf

πυρκαγιών. Αξίζει να σημειωθεί ότι, τα έργα αυτά είναι 100% οικολογικά, καθώς τα υλικά των κατασκευών προήλθαν αποκλειστικά από τα καμένα δέντρα της περιοχής.

Επιπροσθέτως, ο όμιλος επιδιώκει να παρέχει ένα εργασιακό περιβάλλον, που αφενός είναι ασφαλές και παρακινεί τους εργαζομένους και αφετέρου οι άνθρωποι, αντιμετωπίζονται με σεβασμό και τους παρέχονται ίσες ευκαιρίες για την ανάπτυξη των δεξιοτήτων τους και την εξέλιξη τους. Ακόμη, η διασφάλιση της υγείας και της ασφάλειας των συνεργατών και των εργαζομένων, αποτελεί τη σημαντικότερη προτεραιότητα και βασική επιχειρηματική δέσμευση του Ομίλου.

Αναλυτικότερα, η απασχόληση, η διατήρηση και η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας αποτελεί προτεραιότητα του Ομίλου. Ταυτόχρονα, επιδιώκει τη δημιουργία ενός σύγχρονου εργασιακού περιβάλλοντος, το οποίο χαρακτηρίζεται από: αξιοκρατία, σταθερότητα, συνέπεια και υιοθέτηση καινοτόμων μεθόδων εργασίας. Προς αυτή την κατεύθυνση, ο όμιλος διατηρεί ένα άριστο εργασιακό κλίμα και εφαρμόζει ένα ολοκληρωμένο σύστημα ανάπτυξης και διοίκησης ανθρώπινου δυναμικού με δυνατότητες εξέλιξης και ανάπτυξης, ανταγωνιστικές αμοιβές και παροχές, αξιολόγηση απόδοσης των εργαζομένων, εσωτερικό εκπαιδευτικό σύστημα και ενθάρρυνση των εργαζομένων για ανάληψη ηγετικών θέσεων.

Ο όμιλος δεσμεύεται για: αξιοκρατικά συστήματα προσέλκυσης και αξιολόγησης εργαζομένων, παροχή ίσων ευκαιριών σε όλους με στόχο την εμβάθυνση στο αντικείμενο τους, και δυνατότητες επαγγελματικής εξέλιξης ανεξάρτητος θρησκείας ή φύλου. Το ποσοστό του εργατικού δυναμικού αποτελείται από ποσοστό 82,6% και 17,4% από πλευράς γυναικών.

Όσον αφορά το κομμάτι της εκπαίδευσης, μέσω της συνεχούς επιμόρφωσης, επιδιώκεται ο κάθε εργαζόμενος να κατανοήσει τους στρατηγικούς στόχους του ομίλου και τον ρόλο του σε αυτούς. Ακόμη, να αναπτύξει γνώσεις και δεξιότητες στον τομέα των αρμοδιοτήτων του, προκειμένου να διευρύνει τις επαγγελματικές προοπτικές του. Συγκεκριμένα το 2021, η συνολική εκπαιδευτική δαπάνη ανήλθε σε 734.727 ευρώ, ενώ οι ώρες εκπαίδευσης σε 102.426.

Μέσα στο ίδιο έτος, διεξήχθησαν προγράμματα ανάπτυξης της ακαδημίας ΕΛΠΕ, με την μορφή webinar, αλλά και προγράμματα ενδυνάμωσης δεξιοτήτων νέων στελεχών. Ακόμη, εμπλουτίστηκε η πλατφόρμα του e-learning με τα μαθήματα της εμπορίας και της διύλισης. Σημαντικό επίσης είναι ότι, 50% των ανθρωποωρών εκπαίδευσης, αφορούν θέματα υγείας και ασφάλειας.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ Α.Ε.- ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ.

Δ.Ε.Η.

Η Δ.Ε.Η. είναι η μεγαλύτερη εταιρεία προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα, με πελάτες πάνω 6 εκατομμύρια κατοίκους της χώρας. Κορυφαία εταιρεία που δραστηριοποιείται στην παραγωγή, πώληση και διανομή ηλεκτρικής ενέργειας. Έχοντας στη διάθεση της ένα μεγάλο δίκτυο θερμικών και ηλεκτρικών σταθμών αλλά και εγκαταστάσεις Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, έχει στην κυριότητα της την διανομή της ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα.

Αυτή τη στιγμή η Δ.Ε.Η. βρίσκεται σε διαδικασία επαναπροσδιορισμού, με σκοπό να ανταποκριθεί αποτελεσματικότερα στις προκλήσεις της ενεργειακής μετάβασης. Οι πυλώνες που στηρίζεται ο μετασχηματισμός αφορούν την απολιγνιτοποίηση των ηλεκτροπαραγωγικών μονάδων εφαρμόζοντας το «Green Deal», στην στροφή προς την ψηφιοποίηση των διαδικασιών με αναβάθμιση των δικτύων της και , τέλος, την επιλογή προϊόντων προστιθέμενης αξίας μέσω της επέκτασης σε νέες δραστηριότητες, με αρχικό στόχο την ηλεκτροκίνηση.⁴³

Η διεύθυνση νέων δραστηριοτήτων παραγωγής της ΔΕΗ, αξιολογώντας τις ενεργειακές τις υποδομές και τις νέες ανάγκες στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας ενόψει

---

⁴³ <https://www.dei.gr/el/>

του μετασχηματισμού της, κατάρτησε μια πρωτοποριακή μελέτη για τα ελληνικά δεδομένα.

Το παραπάνω έργο με τίτλο «Μελέτη, προμήθεια, εγκατάσταση, δοκιμών και θέσης σε λειτουργία με το κλειδί στο χέρι (turn-key project), μετατροπής των γεννητριών των Μονάδων III & IV του ΑΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ σε Σύγχρονους Πυκνωτές (Synchronous Condensers)», φαίνεται να ανταποκρίνεται στο στόχο 12, όπου αναφέρεται η υπεύθυνα κατανάλωση και παραγωγή.

Η υλοποίηση αυτού του έργου επιτυγχάνει:

- Μείωση του συνολικού κόστους λειτουργίας του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας
- Μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος στη λειτουργία του συστήματος, αποφεύγοντας την ένταξη ρυπογόνων μονάδων παραγωγής.

Οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, συνιστούν την κύρια παράμετρο που θα βοηθήσει στη βιώσιμη ανάπτυξη και τον μετασχηματισμό της εταιρείας. Η απολιγνιτοποίηση και η ψηφιοποίηση, αποτελούν τους δύο βασικούς πυλώνες του επιχειρησιακού σχεδίου της εταιρείας. Όσον αφορά την απολιγνιτοποίηση παρουσιάζονται τα δεδομένα στον παρακάτω πίνακα:

Πρόγραμμα απολιγνιτοποίησης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΠΟΣΥΡΣΗΣ ΤΩΝ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΛΙΓΝΙΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΕΩΣ ΤΟ 2023, ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΠΟΣΥΡΣΗ ΕΩΣ ΤΟ 2025

Εγκατεστημένη ισχύς

Σύμφωνα με τον παραπάνω πίνακα η ενεργειακή εξάρτηση της Ελλάδας από τον λιγνίτη θα μειωθεί σημαντικά, γεγονός που θα οδηγήσει σε μια πράσινη τεχνολογία έως το 2025.

Σε συνάρτηση με την εφαρμογή μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας, την περαιτέρω προώθηση του εξηλεκτρισμού και την ψηφιακή μετάβαση της οικονομίας, δημιουργούνται οι κύριοι άξονες που θα προωθήσουν την ενεργειακή μετάβαση την κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη. Η επέκταση του εξηλεκτρισμού δημιουργεί νέες προκλήσεις στην αγορά ενέργειας. Η ηλεκτροκίνηση, η χρήση αντλιών θερμότητας για την ψύξη και θέρμανση των κτιρίων και η παραγωγή «πράσινου» υδρογόνου θα αποτελέσουν βέλτιστες τεχνολογικές πρακτικές, που στο εγγύς μέλλον θα είναι εφαρμόσιμες σε ευρεία κλίμακα.

Ταυτόχρονα, ο ΔΕΔΔΗΕ διαδραματίζει καίριο ρόλο στην μετάβαση προς μια ενέργεια, η οποία θα είναι φιλική ως προς το περιβάλλον. Εκπληρώνοντας με τον τρόπο αυτό με επιτυχία, όλους τους στόχους του Εθνικού Σχεδίου για την ενέργεια και το κλίμα μέσα στην επόμενη δεκαετία.

Στο πλαίσιο αυτό ο ΔΕΔΔΗΕ έχει την ευθύνη εκπλήρωσης μια σειράς υποχρεώσεων, όπως η υλοποίηση των απαραίτητων αναβαθμίσεων και επεκτάσεων των δικτύων, με στόχο την εισαγωγή των ΑΠΕ στο ηλεκτρικό σύστημα. Η υιοθέτηση συστημάτων αποθήκευσης ενέργειας, η βελτιστοποίηση λειτουργιών στο διασυνδεδεμένο σύστημα

μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας και στα μη διασυνδεδεμένα στο σύστημα νησιά. Ακόμη, η ψηφιοποίηση συστημάτων για την εφαρμογή της νέας δομής της αγοράς. Επίσης, η εφαρμογή σύγχρονων επιλογών προς όφελος των καταναλωτών, όπως η αλλαγή των σημερινών μετρητών με «έξυπνους» μετρητές.⁴⁴

Στην στρατηγική της περιβαλλοντικής πολιτικής της εταιρείας εντάσσεται και η προστασία της βιοποικιλότητας στις περιοχές ανάπτυξης των δραστηριοτήτων της, προωθώντας έτσι τις προσπάθειες της ΕΕ για την ανάσχεση της συνεχιζόμενης απώλειας της και την κατά το δυνατόν καλύτερη αποκατάσταση των οικοσυστημάτων.

Ειδικότερα, η εταιρεία δρα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και τις αποφάσεις έγκρισης των περιβαλλοντικών όρων λειτουργίας των μονάδων παραγωγής, στις περιοχές στις οποίες δουλεύει πάνω στην εξόρυξη λιγνίτη και την παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος.

Οι πρακτικές αυτές, έχει σαν στόχο την διατήρηση: των φυσικών βιότοπων της χλωρίδας και της άγριας πανίδας. Επιπλέον, εφαρμόζονται πρακτικές φιλικές προς το περιβάλλον, έτσι ώστε να περιοριστούν οι ρύποι που τυχόν προκύψουν λόγω της δραστηριότητας της εταιρείας.

Όσον αφορά την κλιματική αλλαγή, η περιβαλλοντική πολιτική της ΔΕΗ περιλαμβάνει δράσεις για τον περιορισμό του διοξειδίου του άνθρακα κατά τη διαδικασία παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Ειδικότερα, για τον περιορισμό των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα των θερμικών σταθμών και την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής υλοποίησε και συνεχίζει να υλοποιεί δράσεις και προγράμματα που περιλαμβάνουν:

- Επενδύσεις για την αντικατάσταση παλαιών θερμικών μονάδων παραγωγής, με νέες σύγχρονης τεχνολογίας και υψηλού βαθμού απόδοσης για την βελτίωση της περιβαλλοντικής συμπεριφοράς των υφιστάμενων μονάδων, όπως π.χ. η αντικατάσταση και τοποθέτηση τελευταίας τεχνολογίας φίλτρων κατακράτησης ρύπων και σωματιδίων, με θετικό αντίκτυπο στην υγεία των κατοίκων και στο περιβάλλον.⁴⁵

⁴⁴ <https://www.iefimerida.gr/ellada/exypnoi-metrites-reymatos-logariasmoi-allages>

⁴⁵ <https://www.dei.gr/el/dei-omilos/perivallon/prostasia-perivallontos/atmosfaira/>

- κατασκευή νέων υδροηλεκτρικών μονάδων και έργων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας(φωτοβολταϊκά πάρκα, αιολικά πάρκα χερσαία και υπεράκτια, παραγωγή πράσινου και μπλε υδρογόνου).⁴⁶⁴⁷
- Ένταξη του φυσικού αερίου στο ενεργειακό μείγμα.
- Προώθηση δράσεων εξοικονόμησης ενέργειας και ορθολογική χρήση της ηλεκτρικής ενέργειας.
- Συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα για την εφαρμογή ενεργειακά αποδοτικών τεχνολογιών παραγωγής ρεύματος από λιγνίτη.

Αποτέλεσμα των δράσεων αυτών είναι η διαχρονική μείωση του μέσου συντελεστή εκπομπής CO₂ του συστήματος ηλεκτροπαραγωγής της ΔΕΗ.⁴⁸

Ωστόσο, οι πρόσφατες εξελίξεις με τον πόλεμο ο οποίος ξέσπασε στην Ουκρανία, αλλά και η ενεργειακή κρίση, έφερε νέες αλλαγές στις πολιτικές διαχείρισης του λιγνίτη. Συγκεκριμένα, εξοικονόμηση έως και 5 δις ευρώ από τη μείωση κατά 20% των εισαγωγών φυσικού αερίου, διπλασιασμό ηλεκτροπαραγωγής με λιγνίτη και άνοιγμα ορυχείων που είχαν κλείσει, αποφάσισε η Εθνική Επιτροπή Διαχείρισης Κρίσεων.

Πριν από περίπου 3 χρόνια, ο ίδιος ο πρωθυπουργός της Ελλάδος, Κυριάκος Μητσοτάκης από το βήμα του ΟΗΕ, προχωρούσε στην αποκήρυξη του λιγνίτη και την αναγγελία εθνικού σχεδιασμού για το κλείσιμο των εργοστασίων της Δ. Μακεδονίας και της Μεγαλόπολης, βάζοντας έτσι, την Ελλάδα σε πρωταγωνιστικό ρόλο στη διεθνή μάχη για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

Επιπλέον, η ΔΕΗ έθεσε σε πλήρη εφαρμογή το σχέδιο απολιγνιτοποίησης και ταυτόχρονα προχώρησε με μεγάλη δυναμική τη δική της πράσινη μετάβαση με ένα φιλόδοξο επενδυτικό σχέδιο στα τέλη της περασμένης χρονιάς, που προέβλεπε την ανάπτυξη μεγάλου χαρτοφυλακίου ΑΠΕ ισχύος έως και 7,2 GW έως το 2024. Παράλληλα, έθεσε ως στόχο το κλείσιμο όλων των λιγνιτικών μονάδων έως το 2028.

Όλα αυτά όμως, ανατράπηκαν με την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία και τη μετατροπή σε όπλο στα χέρια του Πούτιν του φυσικού αερίου της Gazprom, μέσω της

⁴⁶<https://www.kathimerini.gr/economy/561668809/to-ydrogono-fernei-konta-dei-kai-motor-oil/>

⁴⁷ <https://www.kathimerini.gr/economy/561852442/plota-aiolika-parka-made-in-greece/>

⁴⁸ <https://www.dei.gr/media/bw0gvmlh/deh-eba2020-gr-20220217-1421.pdf>

οποίας ελέγχει πάνω από το 40% της ενεργειακής εξάρτησης της Ευρώπης. Συγκεκριμένα, οι τιμές του φυσικού αερίου εκτοξεύτηκαν ακόμη και στα 220 ευρώ ανά μεγαβατώρα, ενώ οι λογαριασμοί ρεύματος υπερτριπλασιάστηκαν. Το φυσικό αέριο που εισάγεται στην χώρα μας κατά περίπου 35 με 40% από τη Ρωσία, αποτελεί κυρίαρχο καύσιμο στην ηλεκτροπαραγωγή.

Μάλιστα την περασμένη άνοιξη ο ίδιος ο πρωθυπουργός, με την απειλή για τη διακοπή της παροχής του ρωσικού αερίου, ανήγγειλε το πάγωμα της απολιγνιτοποίησης, χωρίς να αλλάζει ο ορίζοντας του κλεισίματος των ορυχείων, που είναι το 2028. Επαναλειτούργησαν κλειστά ορυχεία λιγνίτη της ΔΕΗ και αναλήφθηκε η εκμετάλλευση πρώην ιδιωτικών ορυχείων όπως της Βεύης και της Αχλάδας.

Συγκεκριμένα το σχέδιο της ΔΕΗ για διπλασιασμό της λιγνιτικής παραγωγής περιλαμβάνει 4 κύρια σημεία:

- 1) Την κατά προτεραιότητα ένταξη των λιγνιτικών μονάδων στον ημερήσιο προγραμματισμό για την κάλυψη του φορτίου, δεδομένων των τεχνικών τους χαρακτηριστικών που δεν επιτρέπουν την συνεχή αυξομείωση της παραγωγής τους.
- 2) Τη διασφάλιση επαρκούς χρονικού ορίζοντα ώστε να αποπληρωθούν οι επενδύσεις που θα απαιτηθούν για την εντατική εκμετάλλευση των υφιστάμενων λιγνιτωρυχείων και την διάνοιξη νέων. Πρόκειται για επενδύσεις, οι οποίες σύμφωνα με εκτιμήσεις αγγίζει τα 150 εκατομμύρια ευρώ.
- 3) Την εγγύηση κάλυψης των δαπανών ΔΕΗ και εργολάβων στην περίπτωση που ανατραπεί το σκηνικό στη διεθνή αγορά ενέργειας και καταρρεύσουν οι τιμές του φυσικού αερίου.
- 4) Την κατάργηση της ρήτρας που προβλέπει ότι η ΔΕΗ, ως το 2023 θα διαθέτει το 40-50% της λιγνιτικής παραγωγής ως αντίβαρο για την υπόθεση της μονοπωλιακής πρόσβασης της ΔΕΗ στον λιγνίτη (Anti-Trust Case), της περιόδου του 2007.⁴⁹

---

⁴⁹<https://www.tovima.gr/2022/07/15/finance/energeiaki-eparkeia-to-sxedio-ton-tessaronsimeion-pou-eksetazei-i-kyvernisi/>

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε. ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ.

Ο όμιλος Ο.Τ.Ε. είναι η μεγαλύτερη εταιρεία τεχνολογίας στην Ελλάδα. Δραστηριοποιείται στις τηλεπικοινωνίες και παρέχει υπηρεσίες όπως κινητή και σταθερή τηλεπικοινωνία, συνδρομητική τηλεόραση και ευζωνικές υπηρεσίες. Ταυτόχρονα έχει επεκταθεί και δραστηριοποιείται στον τομέα των ναυτιλιακών επικοινωνιών αλλά και των ακινήτων. Έχει δημιουργήσει πάνω από 10 θυγατρικές εταιρείες οι οποίες αφορούν τους τομείς της ιδιωτικής ασφάλισης, της εκπαίδευσης, των τηλεοπτικών παραγωγών κ.α. .

Στοχεύοντας στην τεχνολογική υπεροχή, ο όμιλος εταιρειών Ο.Τ.Ε. προωθεί την εντατικά την έρευνα και καινοτομία επενδύοντας στις τεχνολογίες αιχμής από τα πρώτα στάδια ανάπτυξης τους. Χρηματοδοτεί δραστηριότητες ανάπτυξης περαιτέρω εργαλείων και εφαρμογών, μέσω της στενής συνεργασίας που έχει δημιουργήσει με πάνω από 800 φορείς της βιομηχανικής και ακαδημαϊκής κοινότητας και δίνει την δυνατότητα σε νέους να ασχοληθούν με τον κόσμο της τεχνολογίας.⁵⁰

Η εταιρική υπευθυνότητα, είναι κάτι το οποίο έχει υιοθετήσει ο ΟΤΕ, στα πλαίσια της επιχειρησιακής του στρατηγικής και ειδικότερα στον τομέα της κοινωνικής προσφοράς. Μάλιστα οι αξίες της εταιρικής υπευθυνότητας, έχουν ληφθεί υπόψη από όλες τις Γενικές Διευθύνσεις, κατά την περιγραφή των δραστηριοτήτων στο Επιχειρηματικό Σχέδιο της Εταιρίας.

Μέσω του προγράμματος Εταιρικής Υπευθυνότητας «Σχέση Ευθύνης», ο ΟΤΕ υιοθετεί δράσεις για την αγορά, το περιβάλλον, την κοινωνία και τους εργαζόμενους, ακολουθώντας πάντα διεθνή και ευρωπαϊκά πρότυπα εταιρικής υπευθυνότητας. Στόχος είναι η εδραίωση της παρουσίας του ΟΤΕ, ως «υπεύθυνου πολίτη», εξασφαλίζοντας

---

⁵⁰ https://www.cosmote.gr/cs/otegroup/gr/corp_homepage.html

την μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα και την αύξηση της ανταγωνιστικότητας της εταιρίας.⁵¹

Σε ότι αφορά την πανδημία του κορονοϊού, από την έναρξη αυτής, ο όμιλος έθεσε σε λειτουργία μηχανισμούς αντιμετώπισης των ειδικών συνθηκών που προέκυψαν, με κύριο γνώμονα την ασφάλεια των 16.000 υπαλλήλων του. Μια από τις κυριότερες δράσεις ήταν η λήψη κατάλληλων μέτρων που βοήθησαν, ώστε το 80% των υπαλλήλων να μπορεί να εργάζεται με τηλεργασία.

Στον τομέα της απασχόλησης, το 97% των εργαζομένων έχει υπογράψει συμβάσεις αορίστου χρόνου. Το ποσοστό των γυναικών που απασχολούνται στον ΟΤΕ, ανέρχεται στο 40%. Πιο συγκεκριμένα, δεν γίνεται καμία διάκριση λόγω φύλου όσον αφορά την πολιτική αμοιβών. Ουσιαστικά, οι αποδοχές καθορίζονται βάση παλαιότητας, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το φύλο.

Αναλυτικότερα, η πολιτική ισότιμης εργασίας του ΟΤΕ στηρίζεται στον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, σύμφωνα με τις ακόλουθες αρχές:

- Τα εθνικά κανονιστικά πλαίσια στις χώρες λειτουργίας της ΕΕ.
- Το παγκόσμιο σύμφωνο Ηνωμένων Εθνών.
- Τον κώδικα δεοντολογίας του ομίλου ΟΤΕ.
- Την πολιτική για τις εργασιακές σχέσεις εντός του ομίλου ΟΤΕ.
- Τον κώδικα ανθρωπίνων δικαιωμάτων του ομίλου ΟΤΕ.

Όσον αφορά τον τομέα της υγείας, υπήρξε στήριξη του εθνικού συστήματος υγείας, με την συμμετοχή του ΟΤΕ στην εθνική προσπάθεια καταπολέμησης της πανδημίας. Κάτι τέτοιο επετεύχθη μέσω της αγοράς του απαραίτητου ιατρικού εξοπλισμού αξίας 2 εκατομμυρίων ευρώ. Συγκεκριμένα, προμηθεύτηκε και διέθεσε στα ελληνικά νοσοκομεία 24 αναπνευστήρες, 110 κλίνες ΜΕΘ και 110 monitors.

Άξιο αναφοράς επίσης στο τομέα της εκπαίδευσης είναι, το πρόγραμμα υποτροφιών COSMOTE, το οποίο αναφέρεται στην στήριξη των νέων και στην ανάδειξη των

---

⁵¹ https://www.cosmote.gr/cr2010/cr2010_el/sxesi-eythynis.html

ικανοτήτων τους, με την παροχή όλων των απαραίτητων πόρων που τους είναι χρήσιμα, για να ανελιχθούν στην σημερινή κοινωνία. Η COSMOTE, στέκεται δίπλα σε νέους ανθρώπους, οι οποίοι μόλις ολοκλήρωσαν την δευτεροβάθμια εκπαίδευση, που αντιμετωπίζουν οικονομικές και κοινωνικές δυσκολίες, καλύπτοντας εξ ολοκλήρου τα έξοδα των πανεπιστημιακών τους σπουδών, ώστε να μπορέσουν να ανταπεξέλθουν στις προκλήσεις της σημερινής κοινωνίας.

Μάλιστα, το πρόγραμμα υποτροφιών COSMOTE, είναι μια από τις κοινωνικές πρωτοβουλίες του ομίλου ΟΤΕ, με στόχο να συμβάλει στην δημιουργία ενός καλύτερου κόσμου για όλους. Από την έναρξη του προγράμματος το 2002, έχουν απονεμηθεί 724 υποτροφίες αξίας 6,5 εκατ. ευρώ.

Επιπροσθέτως, ο όμιλος ΟΤΕ παρέχει καινοτόμες λύσεις τεχνολογίας για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της βιώσιμης ανάπτυξης. Συγκεκριμένα το 2020, το χαρτοφυλάκιο «Έξυπνες Πόλεις», εμπλουτίστηκε περιλαμβάνοντας λύσεις όπως: η έξυπνη διαχείριση μέσων μαζικής μεταφοράς, τα έξυπνα παγκάκια, η έξυπνη λύση δημοσίας ασφαλείας και η πλατφόρμα έξυπνης πόλης.

Στον δήμο Μεσσήνης για παράδειγμα, εφαρμόστηκε η λύση έξυπνου φωτισμού. Ειδικότερα, αναβαθμίστηκε ο οδοφωτισμός του δήμου με τοποθέτηση νέων φωτιστικών σωμάτων νέας τεχνολογίας LED.

ALPHA ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε.- ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ.

Η ALPHA Υπηρεσιών και Συμμέτοχων είναι ένας όμιλος εταιρειών που παρέχει αρχικά στον πελάτη ένα σύνολο των απλών τραπεζικών υπηρεσιών, μέσω της Alpha Bank, η οποία έχει εξελιχθεί σε έναν ολοκληρωμένο όμιλο παροχής όλων των οικονομικών υπηρεσιών. Πλέον, έχει επεκταθεί δημιουργώντας διάφορες θυγατρικές εταιρείες που προσθέτουν αξία στον όμιλο. Παροχές όπως η διαχείριση κεφαλαίων, το private banking, τα ασφαλιστικά προϊόντα, η επενδυτική στρατηγική και η διαχείριση ακίνητης περιουσίας, έχουν μεγαλώσει το δίκτυο πελατών του ομίλου.

Ο όμιλος θέλοντας να προσαρμόζεται στα νέα κοινωνικά δεδομένα, στις νέες του συνεργασίες επιδιώκει οριζόντιο συντονισμό και ταχύτερη λήψη αποφάσεων, με στόχο την υλοποίηση των απαραίτητων αλλαγών με ευέλικτο τρόπο.⁵²

Επιπροσθέτως, η αξιολόγηση της κλιματικής αλλαγής αποτελεί βασική προτεραιότητα για τη Στρατηγική Διαχείρισης Κινδύνων της Alpha Bank. Ακολουθώντας τις συστάσεις της Ομάδας Εργασίας για τις χρηματοοικονομικές γνωστοποιήσεις σχετικά με το κλίμα (TCDF), η τράπεζα αξιολογεί τις επικείμενες περιβαλλοντικές πολιτικές, που σχετίζονται με το κλίμα, με στόχο να διαχειρίζεται αποτελεσματικά τυχόν μεταβατικούς κινδύνους που ενέχονται στις δραστηριότητες της.

Παράλληλα, αντιμετωπίζει τα προβλήματα που ενδέχεται να προκύψουν εξαιτίας της κλιματικής αλλαγής, τόσο για την τράπεζα, όσο και για τους πελάτες της. Ως απάντηση στην κλιματική αλλαγή, έχει ασφαλίσει τις υποδομές και τα κτίρια της, ώστε να αντιμετωπίσει τυχόν προβλήματα που σχετίζονται με την ύπαρξη ακραίων καιρικών φαινομένων.

Ακόμη η τράπεζα δημιούργησε μια δομή διακυβέρνησης ESG, για να παρέχει προληπτική διαχείριση όλων των θεμάτων ESG, να διασφαλίζει την εσωτερική εναρμόνιση και να καθιστά δυνατή την αποτελεσματική μετάδοση της τεχνογνωσίας στις μονάδες της τράπεζας.

Στο πλαίσιο αυτό, στην «Επιτροπή Εταιρικής Διακυβέρνησης, Βιωσιμότητας και Ανάδειξης Υποψηφίων» και της ανατέθηκε ο κεντρικός ρόλος στην εποπτεία ESG, ενώ σε εκτελεστικό επίπεδο, συστάθηκε «Επιτροπή Βιωσιμότητας Ομίλου», με την ευθύνη να διευθύνει και να διαχειρίζεται όλα τα θέματα ESG και βιωσιμότητας.⁵³

Σημαντικές διακρίσεις της ALPHA BANK στο τομέα της εταιρικής υπευθυνότητας αποτελούν οι παρακάτω:

---

⁵² <https://www.alpha.gr/el/>

⁵³ https://www.alphaholdings.gr/flipbooks/apologismoi-drastiriotion/2021/index_gr.html

- Gold βραβείο στην κατηγορία «Environmental CSR», για το πρόγραμμα «Μαζί με στόχο το περιβάλλον», μια δέσμη δράσεων ανταπόκρισης σε φυσικές καταστροφές, με στόχο την άμεση στήριξη τοπικών κοινωνιών και πολυάριθμων κοινωνικών ομάδων που έχουν πληγεί από πυρκαγιές, πλημμύρες και σεισμούς. Ακόμη το 2022, η τράπεζα προχώρησε στη δωρεά 6 πυροσβεστικών οχημάτων και στη παροχή οικονομικής βοήθειας σε εθελοντικές οργανώσεις πυροσβεστών της Ευβοίας, ενώ μέσω του «Impact Investing», που εισήγαγε η Διεύθυνση Επενδυτικών Χαρτοφυλακίων στους πελάτες Private Banking, συνεισέφερε στη φύτευση 17.379 δέντρων στο δάσος Αρωνά στην Κατερίνη.
- Silver βραβείο στην κατηγορία «sustainable Product or Service», για το τραπεζικό προϊόν «alpha πράσινες λύσεις-ηλεκτροκίνηση». Πρόκειται για ένα καταναλωτικό δάνειο που η Alpha Bank, ανέπτυξε αποκλειστικά για τους μόνιμους κατοίκους της Αστυπάλαιας, το οποίο αποτελεί ιδανική λύση χρηματοδότησης για την αγορά οικολογικού μέσου μεταφοράς με ιδιαίτερα προνομιακούς όρους, στο πλαίσιο της προσπάθειας να καταστεί το νησί πρότυπο βιωσιμότητας στη Μεσόγειο. Ακόμη η τράπεζα, έχει εγκαταστήσει ήδη 30 ειδικούς σταθμούς φόρτισης ηλεκτρικών αυτοκινήτων σε 6 κεντρικά κτήρια της σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη.⁵⁴

ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΧΑΛΚΟΥ & ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ Α.Ε.- ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ.

Κορυφαία στη βιομηχανική παραγωγή, διεθνώς, η ελληνική εταιρεία ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ δραστηριοποιείται στον τομέα του αλουμινίου και του χαλκού. Χαρακτηρίζεται από τον εξαγωγικό της προσανατολισμό, ευκαιρία που καλλιεργήθηκε

⁵⁴<https://business4sdgs.gr/trapezes/alpha-bank-koryfaia-epidosi-sta-environmental-awards-2022-me-6-vraveia/>

μέσα από τις συνεχείς επενδύσεις στην έρευνα και τεχνολογία με στόχο τα πιο καινοτόμα προϊόντα της αγοράς.

Η πελατο-κεντρική φιλοσοφία του ομίλου μέσω της οποίας έχει αποκτήσει τον σεβασμό των πελατών της, τον έχει βοηθήσει να επεκταθεί επιτυχώς σε δυναμικά αναπτυσσόμενες αγορές όπως η αυτοκινητοβιομηχανία, η ναυπηγική βιομηχανία, οι δομήσεις και κατασκευές, των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Όλα τα παραπάνω είναι μέρος του οράματος του Ομίλου που θέλει να λειτουργεί με υπευθυνότητα σαν αξιόπιστος επιχειρηματικός εταίρος δημιουργώντας προστιθέμενη αξία για τους μετόχους της.⁵⁵

Η ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ, ενσωματώνει στην στρατηγική της, τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης, δημιουργώντας αξία για του συμμετόχους της και δίνει έμφαση στο μοντέλο της κυκλικής οικονομίας, δίνοντας έμφαση στην πράσινη οικονομία. Ειδικότερα, η εταιρία έχει ενσωματώσει στις στρατηγικές τις κατευθύνσεις, την συμβολή της στην επίτευξη των παγκόσμιων στόχων του ΟΗΕ για την βιώσιμη ανάπτυξη και την ευρωπαϊκή πράσινη συμφωνία.

Επίσης, οι δύο πιστοποιήσεις του τομέα της έλαση αλουμινίου της ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ με το ASI Performance Standard και ASI chain of Custody Standard επιβεβαιώνουν την δέσμευση της εταιρίας για υπεύθυνη παραγωγή και επιδεικνύει την αποδοτικότητα των διαδικασιών και των μεθόδων που εφαρμόζει σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος, την κοινωνική υπευθυνότητα, την εταιρική διακυβέρνηση και την μέριμνα για την εφοδιαστική αλυσίδα.⁵⁶

Όσον αφορά την διαχείριση του νερού, η εταιρία, πιστή στη δέσμευση της για τη διαρκή εξοικονόμηση φυσικών πόρων, σε συνεργασία με εξειδικευμένο ειδικό συνεργάτη, το 2021 σχεδίασε ένα καινοτόμο σχέδιο μείωσης της κατανάλωσης νερού. Στόχος αυτού του πλάνου είναι η μείωση του νερού εξάτμισης στους πύργους ψύξης, αποδοτικότερο έλεγχο της ποιότητας του νερού ψύξης μέσω βελτιστοποίησης της

---

⁵⁵ <https://www.elvalhalcor.com/el/>

⁵⁶ https://www.elvalhalcor.com/userfiles/225d38ab-9b23-4522-9e62-a6a900aac8b2/Interactive_SR_ElvalHalcor_AR_GR_2021_29_9_22.pdf

επεξεργασίας του και συνακόλουθη αύξηση του κύκλου συμπύκνωσης. Οι δράσεις αυτές πρόκειται να υλοποιηθούν, σε πιλοτικά στάδια κατά τα έτη 2022-2023, μετά το πέρας των οποίων θα προσδιοριστούν οι ακριβείς στόχοι, για την μείωση της έντασης της κατανάλωσης νερού.

Στον τομέα διέλασης χαλκού και κραμάτων του 2021, ξεκίνησαν οι ενέργειες για την υιοθέτηση του συστήματος διαχείρισης νερού ISO 46001: 2019, με ολοκλήρωση της προ- επιθεώρησης από την TÜV Austria Hellas, με πλάνο για την πιστοποίηση εντός του 2022.

Όσον αφορά την κυκλική οικονομία και την διαχείριση των αποβλήτων, η μετάβαση της Ευρώπης προς μια κυκλική οικονομία είναι μια κομβική στρατηγική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την οποία συνεργάζονται δεκάδες φορείς μέσω σημαντικών διεθνών προγραμμάτων (LIFE, ορίζοντας 2020). Ένας από τους πλέον σημαντικούς άξονες αυτής της στρατηγικής είναι το «κλείσιμο του κύκλου», η μετατροπή δηλαδή του απόβλητου εκ νέου σε πρώτη ύλη, ώστε να επιστρέψει στην αλυσίδα αξίας.

Η ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ εφαρμόζει μια ολοκληρωμένη διαδικασία διαχείρισης αποβλήτων (από το στάδιο της παραγωγής μέχρι το στάδιο της διάθεσης), στόχος της οποίας είναι η μείωση του όγκου των παραγόμενων αποβλήτων. Εφαρμόζοντας βέλτιστες πρακτικές στην διαχείριση των αποβλήτων, το μεγαλύτερο μέρος των αποβλήτων που παράγονται, οδηγούνται προς ανακύκλωση και ενεργειακή αξιοποίηση.

Για την διαχείριση όλων των ειδών των αποβλήτων, η ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ, συνεργάζεται με εξειδικευμένες εταιρίες συλλογής, μεταφοράς και διαχείρισης αποβλήτων, μέσω των οποίων τα υλικά που συλλέγονται, αξιοποιούνται και ανακτώνται με διάφορους τρόπους. Για παράδειγμα, ρυπασμένα απορροφητικά υλικά με έλαια που προκύπτουν από τις εργασίες παραγωγής και συντήρησης, ύστερα από κατάλληλη επεξεργασία(από εξειδικευμένες εταιρείες διαχείρισης αποβλήτων), οδηγούνται σε εγκαταστάσεις που τα αξιοποιούν για την παραγωγή εναλλακτικού καυσίμου, το οποίο καταναλώνεται από άλλες βιομηχανίες.

Όσον αφορά τον τομέα της υγείας, έγιναν οι κάτωθι δράσεις: η ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ αναγνωρίζοντας τις τοπικές ελλείψεις των κέντρων υγείας, ανταποκρίθηκε άμεσα, υποστηρίζοντας τα κέντρα υγείας Οινόφυτων και Σχηματαρίου. Ειδικότερα, προσφέροντας εξοπλισμό(καρδιογράφο, κλίβανο υγρής αποστείρωσης) αναλώσιμα και μέσα ατομικής προστασίας. Από την αρχή της πανδημίας ο όμιλος ανταποκρίθηκε με δωρεές και χορηγίες οι οποίες ξεπερνούν τα 100.00 ευρώ.

Στον τομέα της παιδείας έγιναν εξίσου δράσεις. Συγκεκριμένα το 2021 η ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ, υποστήριξε σχολεία της τοπικής κοινότητας, προσφέροντας σύμφωνα με τις προτεραιότητες τους τον ζητούμενο εξοπλισμό(διαδραστικούς πίνακες, προβολείς παρουσιάσεων και υπολογιστές). Μία από τις σημαντικές συνεισφορές του ομίλου, ήταν η χορηγία οργάνων γυμναστικής, στο Εργαστήριο Ειδικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης Θήβας στο Λουτούφι.

Παράλληλα, στο 1^ο δημοτικό σχολείο Αυλίδος, ο όμιλος ανέλαβε την κατασκευή ενός υπόστεγου στον προαύλιο χώρο του σχολείου, ώστε τα παιδιά του σχολείου να προστατεύονται από τα ακραία καιρικά φαινόμενα και να απολαμβάνουν το διάλλειμα τους ανεξαρτήτως καιρικών φαινομένων.

ΑΛΦΑ – ΒΗΤΑ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε.- ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ.

Με οδηγό τις αξίες της φροντίδα, της ομαδικότητας και τον Κώδικα Δεοντολογίας, ο όμιλος ΑΛΦΑ – ΒΗΤΑ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ αποτελεί μια αλυσίδα σούπερ μάρκετ, που έχει καταφέρει να εδραιωθεί στην ελληνική κοινωνία. Ξεκινώντας από ένα μικρό

μπακάλικο, έχει επεκταθεί με καταστήματα σε κάθε περιοχή της Ελλάδας, εξυπηρετώντας πελάτες ικανοποιώντας τις βασικές τους ανάγκες.

Με βασικό μέλημα του ομίλου τον άνθρωπο, τόσο τον εργαζόμενο όσο και τον πελάτη, έχει στόχο να παρέχει προϊόντα άριστης ποιότητας για όλη την οικογένεια. Η αφοσίωση, η καινοτομία και η καταναλωτική εμπειρία είναι οι κύριοι πυλώνες όπου βασίζεται στρατηγική του ομίλου. Ακόμη, ξεχωρίζει διαχρονικά δημιουργώντας αξία προς όφελος της εθνικής ανάπτυξης λόγω των θέσεων απασχόλησης και του ελληνικού πρωτογενούς τομέα.⁵⁷

Βασικός πυλώνας της στρατηγικής της AB είναι η βιώσιμη ανάπτυξη και η ταυτόχρονη λειτουργία της εταιρίας με σεβασμό προς το περιβάλλον. Συγκεκριμένα, απώτερος σκοπός του ομίλου είναι η ενεργή μετάβαση σε μια εποχή, οικονομικής και καθαρής ενέργειας, καθώς και στην κλιματική ουδετερότητα της χώρας μας. Η επιλογή ευφών συστημάτων και καινοτόμων τεχνολογιών έχει οδηγήσει σε συνολική μείωση της ηλεκτρικής ενέργειας των εγκαταστάσεων της AB κατά 30% σε σχέση με τα προηγούμενα έτη.

Οι δράσεις για την μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων αφορούν κυρίως σε έργα που στοχεύουν στη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας των εγκαταστάσεων της AB και στη χρήση ψυκτικών μέσων με χαμηλό δυναμικό πλανητικής υπερθέρμανσης. Ως αποτέλεσμα, έχουν μειωθεί οι εκπομπές των αερίων του θερμοκηπίου που προέρχονται από τις καθημερινές δραστηριότητες των ανθρώπων.

Μια ακόμη καινοτομία της AB είναι ο τομέας της ηλεκτροκίνησης. Σε συνεργασία με την ΔΕΗ blue, δημιουργείται το μεγαλύτερο δίκτυο φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων της χώρας. Μιλώντας με αριθμούς, το 2021 τοποθετήθηκαν 360 σημεία φόρτισης σε 78 καταστήματα της AB. Ακόμη, στην AB αναγνωρίζεται η σημασία της προστασίας του πλανήτη και γι' αυτό το λόγο η εταιρία έχει δεσμευτεί σε μία μείωση της σπατάλης των τροφίμων κατά 50% , μια προσπάθεια που υλοποιείται με τη συνδρομή της WWF Hellas, μέσω της συνεχούς ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης πολιτών.⁵⁸

---

⁵⁷ <https://www.ab.gr/>

⁵⁸ file:///C:/Users/user/Downloads/AB%20-%20AB_CSR_FULLL_report_2021.pdf

EUROBANK ERGASIAS.

Ο όμιλος Eurobank είναι ένας χρηματοοικονομικός όμιλος με ισχυρό όραμα και στρατηγική. Βασική εταιρεία του ομίλου είναι η Τράπεζα EUROBANK A.E. η οποία έχει στενή συνεργασία με τις υπόλοιπες θυγατρικές εταιρείες. Κύριο μέρος της λειτουργίας της αποτελεί η διαφάνεια και η αξιοπιστία που έχουν του προσδώσει κύρος και δυναμική ώστε να επεκταθεί σε πάνω από πέντε χώρες παρέχοντας τα χρηματοπιστωτικά της προϊόντα και υπηρεσίες.

Η επενδυτική τραπεζική, η διαχείριση περιουσίας και κεφαλαίων, οι υπηρεσίες real estate αλλά και οι χρηματιστηριακές, είναι κάποιες από τις υπηρεσίες που παρέχει. Με κέντρο τον άνθρωπο, έχουν στόχο να παρέχουν ψηφιακές επιλογές αιχμής σε όλα τα μέλη του ομίλου, από τον πελάτη μέχρι και τον μέτοχο. Όλα τα παραπάνω, επιτεύχθηκαν μέσω της έγκαιρης υλοποίησης του σχεδίου εξυγίανσης, όπου ο Όμιλος ενισχύθηκε σημαντικά και έδωσε νέα πνοή στην λειτουργία του.⁵⁹

Όσον αφορά την εφαρμογή των στόχων της βιώσιμης ανάπτυξης, η Eurobank έχει ως στόχο να συμμετάσχει ενεργά στην χρηματοδότηση δράσεων, που αφορούν το κομμάτι της βιώσιμης ανάπτυξης και ταυτόχρονα να παράγει αξία για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη. Η εστίαση σε ζητήματα που ασχολούνται με το περιβάλλον, την κοινωνία και την εταιρική διακυβέρνηση, είναι χρήσιμη για το επιχειρηματική στρατηγική και την βελτίωση της τράπεζας.

Επιπλέον, η τράπεζα ακολουθεί μια πιο ολιστική προσέγγιση σε θέματα ESG, τις προϋποθέσεις των κανονισμών και τις παγκοσμίως αναγνωρισμένες βέλτιστες

---

⁵⁹ <https://www.eurobank.gr/el/omilos>

πρακτικές. Όσον αφορά τα προαναφερθέντα, η τράπεζα έχει εφαρμόσει μια δομή διακυβέρνησης ESG, η οποία συγκροτείται από μια ειδικευμένη επιτροπή ESG, για τον έλεγχο των σχετικών σχεδίων, δράσεων και επιδόσεων.

Ακόμη, η Eurobank στοχεύει στην βιώσιμη ανάπτυξη και σχεδιάζει με συνέπεια τις δράσεις τις, ώστε να βελτιώσει την επίδραση της στην περιβαλλοντική βιωσιμότητα, την κοινωνική υπευθυνότητα και την εταιρική διακυβέρνηση. Ο στρατηγικός στόχος της είναι να διαμορφώσει την λειτουργία της με τρόπο που να αντιστέκεται στους κινδύνους της κλιματικής αλλαγής, να τακτοποιεί τις κοινωνικές ανάγκες εντός του τραπεζικού μοντέλου λειτουργίας της, και να διατηρεί την εύρυθμη λειτουργία της.⁶⁰

Πιο συγκεκριμένα στους τομείς της εκπαίδευσης και της υγείας η Eurobank, έχει προβεί στις αντίστοιχες ενέργειες:

- Ειδικότερα λόγω της πανδημίας του κορονοϊού δόθηκε η δυνατότητα στους εργαζομένους να εργάζονται εξ αποστάσεως. Μιλώντας με νούμερα λοιπόν 80% των εργαζομένων εργάστηκε από απόσταση τουλάχιστον 1 φορά, ενώ το 60% εργαζόταν εξ αποστάσεως καθημερινά. Ακόμη, στηρίχθηκε το εθνικό σύστημα υγείας με δωρεές ιατρικού εξοπλισμού στο υπουργείο υγείας αλλά και νοσοκομειακές κλίνες στο Λαϊκό Νοσοκομείο Αθηνών.
- Η στήριξη της παιδείας αποτελεί βασικό πυλώνα της κοινωνικής ευθύνης της Eurobank. 2 προγράμματα αριστείας αποτελούν τα προγράμματα:
  - 1) Μπροστά για την Παιδεία, όπου από το 2003 επιβραβεύονται οι αριστούχοι των πανελλαδικών εξετάσεων, με το χρηματικό έπαθλο των 800 ευρώ. Σε αυτά τα είκοσι χρόνια έχουν βραβευθεί συνολικά 21.500 αριστούχοι, ενώ έχουν δοθεί συνολικά γύρω στα 20 εκατομμύρια γι' αυτό το σκοπό.
  - 2) Το 2^ο αποτελεί πρόγραμμα αποτελεί πρόγραμμα υποτροφιών του CTY Greece, το οποίο είναι ένα πρόγραμμα, το οποίο δίνει την δυνατότητα σε χαρισματικούς

---

⁶⁰<https://www.eurobank.gr/-/media/holding/omilos/annual-reports/etisios-apologismos-2021/annual-report.pdf>

μαθητές να παρακολουθήσουν ειδικά εκπαιδευτικά προγράμματα που τους εμπνέουν. Το CTY Greece δημιουργήθηκε το 2013 από την συνεργασία του κολλεγίου Ανατόλια με το διεθνούς φήμης πανεπιστήμιο Johns Hopkins και με την ιδρυτική δωρεά του ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος.

Παράλληλα, όσον αφορά τον τομέα της ισότητας των φύλων, 57% του ποσοστού του εργατικού δυναμικού της ομίλου αποτελείται από γυναίκες. Εκ των οποίων 31% βρίσκονται στο διοικητικό συμβούλιο της εταιρείας και 38% σε διοικητικές θέσεις.⁶¹

Όσον αφορά τα ποσά που δαπανήθηκαν τα τελευταία έτη για την Εταιρική Υπευθυνότητα παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

⁶¹<https://www.eurobank.gr/el/omilos/esg-environment-society-governance/koinonia/koinonikes-protoboulies>

ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε.- ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Η ηλεκτρική ενέργεια και το φυσικό αέριο, η ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών και η αποθήκευση ενέργειας, η μεταλλουργία και τα έργα βιώσιμης ανάπτυξης, αποτελούν τα βασικά αντικείμενα δραστηριοποίησης της ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ. Αποτελεί λοιπόν μια δυναμική ελληνική βιομηχανική και ενεργειακή εταιρεία που αποτελεί κινητήρα δύναμη για την ελληνική οικονομία. Η εμπορική ονομασία του ομίλου είναι ΜΕΤΚΑ και μέσω αυτής παρέχει υπηρεσίες μελέτης, προμήθειας υλικών και ολοκληρωμένης κατασκευής έργων.

Ο όμιλος ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ στοχεύει την κορυφή του παγκόσμιου εμπορίου πορευόμενος με ευρηματικότητα και επενδύσεις σε καινοτόμα προϊόντα, σεβασμό στον εργαζόμενο, παρέχοντας την απαραίτητη γνώση και συνεχή υποστήριξη και αποτελεσματικότητα, καθώς προσηλώνεται σε κάθε στόχο μέχρι την επίτευξη του. Ακόμη, το πνεύμα της ομαδικότητας και της συνεργασίας καθορίζουν τις συνεχείς επιτυχίες του ομίλου ,ενώ ταυτόχρονα αναγνωρίζουν και επαιτούν την αριστεία και σε ατομικό επίπεδο.⁶²

Η επικέντρωση της εταιρείας στην αειφορία ενισχύεται με τις θυγατρικές ΕΠ.ΑΛ.ΜΕ, που είναι ο μεγαλύτερος ανεξάρτητος παραγωγός ανακυκλωμένου αλουμινίου, καθώς και με τη νεοφυή Zeologic, η οποία ειδικεύεται στην παροχή καινοτόμων λύσεων στον τομέα επεξεργασίας υγρών και στερεών αποβλήτων.

Η βιώσιμη ανάπτυξη αποτελεί σημαντικό κομμάτι, της επιχειρηματικής στρατηγικής της ΜΥΤΙΛΙΝΕΟΣ. Στην ουσία η βιώσιμη ανάπτυξη, είναι πολύ σημαντική για την εταιρεία, η οποία στοχεύει στο να είναι ανταγωνιστική και να αντιμετωπίσει τις σύγχρονες προκλήσεις. Να συμβάλει δηλαδή, σε ένα νέο αποδοτικό μοντέλο ανάπτυξης χωρίς κοινωνικούς αποκλεισμούς.

Η κατεύθυνση βιώσιμης ανάπτυξης της εταιρείας, εστιάζει στο να έχει μακροπρόθεσμη αξία, για τους μετόχους και τα υπόλοιπα εμπλεκόμενα μέρη. Κάτι τέτοιο μπορεί να τεθεί σε ισχύ μέσω μιας στρατηγικής, που βασίζεται στην οικονομική σταθερότητα και την περιβαλλοντική βιωσιμότητα. Υλοποιείται μέσω τριών βασικών επιπέδων, τα

---

⁶² <https://www.mytilineos.gr/>

οποία είναι άρρηκτα συνδεδεμένα μεταξύ τους, ενώ διέπεται από συγκεκριμένες αρχές που διασφαλίζουν την πληρότητα(Αρχή Ουσιαστικότητας), την ποιότητα(Αρχή Συμμετοχικότητας Κοινωνικών Εταίρων), και τη διαφάνεια(Αρχή Λογοδοσίας) σε όλο το εύρος τις δραστηριότητας της.

Το πρώτο επίπεδο εκφράζει τη δέσμευση της εταιρίας στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και στη συμβολή της προς μια οικονομία χαμηλών ρύπων. Το δεύτερο επίπεδο εστιάζει στην καταγραφή, τη βέλτιστη διαχείριση και τη δημοσιοποίηση των ESG κινδύνων και ευκαιριών που δύναται να επηρεάσουν τις επιδόσεις της. Το τρίτο επίπεδο εστιάζει στην υπεύθυνη λειτουργία της MYTILINEOS η οποία ξεκίνησε το 2008. Κάτι τέτοιο συμβαίνει, μέσω της εφαρμογής της Υπεύθυνης Επιχειρηματικότητας και της δέσμευσης της εταιρίας στις 10 αρχές του Οικουμενικού Συμφώνου του ΟΗΕ.⁶³

Επιπλέον, η υγεία και η ασφάλεια των εργαζομένων, αποτελεί θεμελιώδη παράγοντα της δραστηριότητας της MYTILINEOS και πρωταρχικό επιχειρησιακό στόχο. Ως υπεύθυνη επιχείρηση η MYTILINEOS, αναγνωρίζει τόσο την ευθύνη της για τη συνεχή βελτίωση των συνθηκών υγείας και της ασφάλειας στους χώρους εργασίας της, όσο και στο δικαίωμα των εργαζομένων της που εκτελούν εργασίες στους χώρους της, να εργάζονται χωρίς να εκτίθενται σε κινδύνους που θα μπορούσαν να προκαλέσουν τραυματισμό.

Στόχοι της εταιρίας σε ετήσια βάση, είναι η επίτευξη μηδενικών δυστυχημάτων, ατυχημάτων με σοβαρές επιπτώσεις την ζωή των εργαζομένων, καθώς και η διατήρηση στα χαμηλότερα δυνατά επίπεδα του δείκτη συχνότητας των συνολικά καταγεγραμμένων ατυχημάτων.

Ως τακτικές αντιμετώπισης στο σύνολο των τομέων επιχειρηματικής δραστηριότητας, η εταιρία εφαρμόζει εθελοντικά ολοκληρωμένο και πιστοποιημένο σύστημα διαχείρισης για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία, τηρώντας παράλληλα τις ελάχιστες νομοθετικές απαιτήσεις, το οποίο είναι σχεδιασμένο για την ελαχιστοποίηση των κινδύνων, τη συνεχή λήψη μέτρων για την πρόληψη ατυχημάτων και

---

⁶³ <https://sdr2021.mytilineos.gr/download/csr/el/pdf/parts/sdr.pdf>

επαγγελματικών ασθενειών, τη συνεχή εκπαίδευση των εργαζομένων, καθώς και την ενίσχυση της εργασιακής κουλτούρας.

Το σύστημα έχει βασιστεί και είναι πιστοποιημένο κατά το διεθνές πρότυπο ISO 45001:2018 καλύπτοντας, στο τέλος του 2021, σχεδόν το 90% του συνόλου των βιομηχανικών μονάδων και των μονάδων ΑΠΕ της εταιρείας που βρίσκονται σε κανονική λειτουργία. Το σύστημα υγείας και ασφάλειας, καλύπτει το σύνολο των άμεσων και έμμεσων εργαζομένων στους τομείς επιχειρηματικής δραστηριότητας και στις θυγατρικές εταιρίες, που εφαρμόζεται πιστοποιημένο σύστημα βάση ISO 45001.

Επιπλέον το 99% των εργαζομένων, καλύπτεται από σύστημα υγείας και ασφαλείας το οποίο υπόκειται σε εσωτερικό έλεγχο, ενώ από το σύστημα υγείας και ασφαλείας που ελέγχεται ή έχει πιστοποιηθεί από ανεξάρτητο φορέα, καλύπτεται το 84% των εργαζομένων.

Όσον αφορά την βιωσιμότητα των τοπικών κοινοτήτων, στόχος της εταιρίας είναι να εξοικειώνεται με τις ανάγκες και τις προτεραιότητες των τοπικών της κοινοτήτων, ώστε οι αναπτυξιακές προσπάθειες της να είναι όσο το δυνατόν πιο συμβατές με τις δικές τους. Βασική πρόκληση για την εταιρεία αποτελεί η εξασφάλιση ενός βιώσιμου μέλλοντος για τις τοπικές της κοινωνίες, η οποία περιλαμβάνει τον κοινωνικό διάλογο με τις ομάδες των κοινωνικών εταίρων και τη συλλογική δράση, λαμβάνοντας υπόψη τα τοπικά θέματα, αλλά και τις εθνικές προτεραιότητες βιώσιμης ανάπτυξης.

Βασικοί άξονες της κοινωνικής πολιτικής της MYTILINEOS αποτελούν:

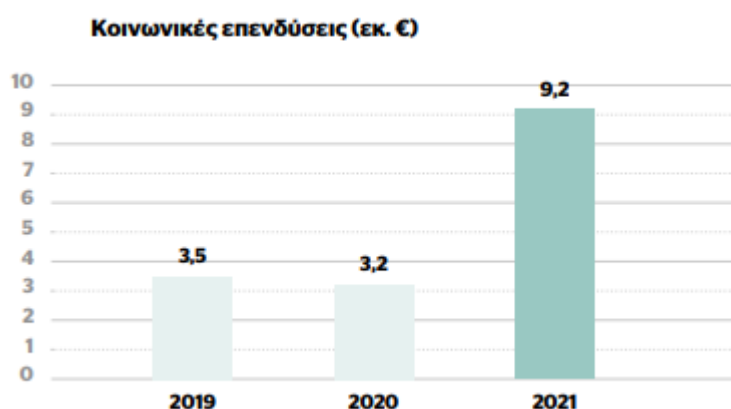
- Ενίσχυση της τοπικής απασχόλησης.
- Ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας.
- Ουσιαστική προσφορά μέσω του ετήσιου προγράμματος κοινωνικών επενδύσεων και δράσεων.
- Περαιτέρω ενίσχυση των εποικοδομητικών σχέσεων που έχει χτίσει διαχρονικά με τους κοινωνικούς φορείς εφαρμόζοντας ηλεκτρονικό σύστημα αξιολόγησης και διαχείρισης κοινωνικών αιτημάτων που ενισχύει την διαφάνεια, τη διασφάλιση της βιωσιμότητας των κοινωνικών της επενδύσεων αλλά και την ανάπτυξη νέων συμπράξεων.

Συγκεκριμένα, η MYTILINEOS λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα του 2021, έχει δημιουργήσει σχεδόν 1.480 θέσεις εργασίας τα τελευταία 12 χρόνια. Επιπλέον, η εταιρεία αναγνωρίζοντας τον σημαντικό ρόλο που της αναλογεί στην δημιουργία εισοδήματος των τοπικών κοινοτήτων, συνεχίζει να διατηρεί ένα πολύ υψηλό ποσοστό τοπικής απασχόλησης, με περισσότερους από 9 στους 10 άμεσα και έμμεσα εργαζόμενους, να προέρχονται από τοπικούς πληθυσμούς.

Ακόμη, το 2021 η εταιρεία συνεχίζοντας την εφαρμογή της κοινωνικής της πολιτικής, υλοποίησε δράσεις σε βασικούς κοινωνικούς τομείς, που συνεισφέρουν στους παγκόσμιους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης, ξεπερνώντας τα 9,1 εκατομμύρια ευρώ.

Μάλιστα οι δαπάνες στις κοινωνικές επενδύσεις ξεπέρασαν κατά πολύ εκείνες των προηγούμενων ετών κάτι το οποίο παρουσιάζεται και στον παρακάτω πίνακα:

Το μεγαλύτερο μέρος αυτών των δαπανών επενδύθηκε κυρίως στους τομείς των τοπικών υποδομών και υπηρεσιών-45,9%(SDG11), αλλά και στη πρόσβαση στις υπηρεσίες υγείας-45,4%(SDG3).⁶⁴

ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLDINGS A.E.- ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Ο όμιλος ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLDINGS αποτελεί μια χρηματοδοτική εταιρεία συμμετοχών που έχει ως πυρήνα την Τράπεζα Πειραιώς. Πρωταρχικός σκοπός του

⁶⁴ https://www.mytilineos.gr/media/k1wbtcii/sustainable_development_report_2021_gr.pdf

ομίλου είναι μέσα από τις δραστηριότητες του να αποτελεί πυλώνα σταθερότητας της ελληνικής οικονομίας, η αξία που προσδίδει στους πελάτες της επιζητούν ως αποτέλεσμα να γίνει θετικό αποτύπωμα στην κοινωνία ως σύνολο.

Οι υπηρεσίες που παρέχει εμπεριέχουν την λιανική και ηλεκτρονική τραπεζική, την χρηματοδότηση μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, τη χρηματοδοτική μίσθωση (leasing), την αγορά κεφαλαίων, την πράσινη τραπεζική καθώς έχει επεκταθεί στην χρηματοδότηση στον τομέα της ναυτιλίας. Για την αποτελεσματικότερη παροχή των ανωτέρω υπηρεσιών και ικανοποίηση των αναγκών των πελατών, προωθείται η τακτική επικοινωνία μαζί του, σε συνδυασμό με την αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών και τον σεβασμό των δικαιωμάτων τους με σκοπό να προσφέρουν ένα εξατομικευμένο προϊόν.⁶⁵

Ο όμιλος ΠΕΙΡΑΙΩΣ, ως πρωτοπόρος σε θέματα βιώσιμης ανάπτυξης και διαχρονικά αφοσιωμένος σε αυτήν, έχει διαμορφώσει σχετικές πολιτικές ήδη από το 2004. Ο όμιλος ακολουθώντας ορισμένες δράσεις έχει ως στόχο την δημιουργία ενός βιώσιμου αύριο για όλους. Μέσω της θυγατρικής «Τράπεζα Πειραιώς Ανώνυμη Εταιρία», υιοθετεί κριτήρια: κοινωνικής συνοχής και διακυβέρνησης(ESG), που συνδυάζουν την οικονομική ανάπτυξη με την περιβαλλοντική βιωσιμότητα.

Επιπλέον, η τράπεζα προκειμένου να ενσωματώσει περιβαλλοντικούς αλλά και κοινωνικούς παράγοντες στις επιχειρηματικές τις πρακτικές, παρέλειψε τις νομικές τις υποχρεώσεις. Εντός του 2020, ο όμιλος διαμόρφωσε την πολιτική για την αειφόρο ανάπτυξη, η οποία έχει λάβει την έγκριση της εκτελεστικής επιτροπής και δημοσιεύτηκε το 2021. Η πολιτική αυτή συνοψίζει την προσέγγιση του ομίλου προς την αειφόρο ανάπτυξη, ενώ έχει σαν στόχο να παρουσιάσει τις στρατηγικές κατευθύνσεις για την χρηματοδότηση αυτής(αειφόρου ανάπτυξης).⁶⁶

Συγκεκριμένα η Τράπεζα Πειραιώς προσεγγίζει ολιστικά τον αγροτικό τομέα θεωρώντας ότι η χρηματοδότηση δεν μπορεί να λειτουργεί απλώς ως ροή κεφαλαίων, αλλά να συμβάλλει και στην επίλυση δομικών προβλημάτων και την προώθηση της

---

⁶⁵ <https://www.piraeusholdings.gr/>

⁶⁶ file:///C:/Users/user/Downloads/Sustainability-Business-Report-2020_Gr.pdf

αναδιάρθρωσης σε βιώσιμη κατεύθυνση. Η ανάπτυξη του αγροτικού τομέα πρέπει να δώσει έμφαση στον εκσυγχρονισμό, την καινοτομία, την επαγγελματική διαχείριση και την επιχειρηματικότητα.

Στο πλαίσιο αυτό, η τράπεζα προωθεί σειρά παρεμβάσεων, δράσεων και ενεργειών, για την υποστήριξη των παραγωγών σε ό,τι αφορά στη αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής κρίσης οι οποίες σχετίζονται με:

- Την αποτελεσματική Διαχείριση Αρδευτικού Νερού, με υποστήριξη έργων υποδομών, που θα ενταχθούν στο ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.
- Την ανάπτυξη Ενεργητικής Προστασίας Καλλιεργειών.
- Την αξιοποίηση των δυνατοτήτων της Ευφυούς Γεωργίας.

Επιπλέον, υλοποιεί στοχευμένες θεσμικές δράσεις για να αναδείξει το θέμα της κλιματικής αλλαγής. Ειδικότερα, για τους πληγέντες από τις καταστροφικές πυρκαγιές του καλοκαιριού του 2021, η τράπεζα προωθεί ήδη εξειδικευμένες ενέργειες υποστήριξης και προετοιμασίας τους που αφορούν:

- Την ανασύσταση αγροτικών εκμεταλλεύσεων.
- Την υποστήριξη αγροτικών και δασικών συνεταιρισμών.

Όσον αφορά την υποστήριξη των νέων ανθρώπων, η τράπεζα Πειραιώς, μέσω των προγραμμάτων εταιρικής υπευθυνότητας Project Future, στηρίζει τους νέους στα πρώτα τους επαγγελματικά βήματα συνδέοντας την τριτοβάθμια εκπαίδευση με την αγορά εργασίας. Συμμετέχοντας στο Project Future, οι φοιτητές διαλέγουν ανάμεσα σε 6 τομείς εξειδίκευσης, ώστε να εκπαιδευτούν σε ένα από αυτούς. Ακόμη, το Project Future, υλοποιείται, σε συνεργασία με το μεγαλύτερο πρόγραμμα αμειβόμενης απασχόλησης των νέων με ονομασία Regeneration.⁶⁷

---

⁶⁷<https://www.fortunegreece.com/article/trapeza-pireos-ipostirizi-energa-ti-viosimi-anaptixi/>

SDGs και καινοτομία

Η αλληλεπίδραση μεταξύ καινοτομίας και SDG υποστηρίζεται έντονα. Αξιοσημείωτο είναι ότι για να επιτευχθούν οι στόχοι βιωσιμότητας των εταιρειών, τα επιχειρηματικά μοντέλα πρέπει να προσαρμοστούν ανάλογα στο αντικείμενο κάθε εταιρείας. Η ανάγκη προσαρμογής των SDGs και η παγκοσμιοποίηση έχει προκαλέσει ανταγωνισμό μεταξύ των εταιρειών, οι οποίες γίνονται όλο και πιο περίπλοκες, με τα συμβατικά επιχειρηματικά μοντέλα να δυσκολεύονται να βρουν τα κατάλληλες λύσεις για να καταστήσουν βιώσιμες τις εταιρείες. Στο πλαίσιο αυτό, η εναλλακτική έννοια ενός βιώσιμου επιχειρηματικού μοντέλου, μπορεί να φέρει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στους οργανισμούς, ενισχύοντας τα συμβατικά επιχειρηματικά μοντέλα προς επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης, με παράλληλη την διατήρηση της κερδοφορίας και της παραγωγικότητας.

Στο πλαίσιο της αστικής μετάβασης, επισημαίνεται ότι δημιουργήθηκε μια σειρά από πρωτοβουλίες και προγράμματα για τη συμμετοχή ευρωπαϊκών πόλεων, στην προσπάθεια ενός μέλλοντος χαμηλών εκπομπών άνθρακα και βελτίωσης της ποιότητας ζωής μέσω της βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης, η οποία ήταν γενικά επιτυχής και οδήγησε στον αυξανόμενο αριθμό πόλεων προς τους SDGs.⁶⁸

---

⁶⁸G.Bekaert, R.Rothenberg, N.Noguer,(2022) “Sustainable Investment – Exploring the Linkage Between Alpha, ESG, and SDG’s” [file:///C:/Users/user/Downloads/SSRN-id3623459%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/user/Downloads/SSRN-id3623459%20(2).pdf)

Καινοτομία με εστίαση σε μεμονωμένους SDG

Στη συνέχεια θα ακολουθήσει περιγραφή και σύνδεση των SDGs με κάποιες μορφές καινοτομίας.

SDG 1 – Μηδενική Φτώχεια

Ο SDG 1 στο επιχειρηματικό πλαίσιο θα πρέπει να συνδέεται με την καινοτομία των προγραμμάτων σπουδών των διευθυντών, το οποίο δεν είναι επαρκώς ενημερωμένο για το πρόβλημα της φτώχειας. Σίγουρα, θα ήταν απαραίτητη η συμμετοχή των κοινών και ιδιωτικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων στην ανάπτυξη καινοτόμων προγραμμάτων σπουδών, προκειμένου να γίνουν εταιρείες- και οι εν δυνάμει επιχειρηματίες, καταλύτες όχι μόνο από πλευράς κερδοφορίας, αλλά και καινοτόμα υπεύθυνοι για τη μείωση της φτώχειας. Μια καινοτομία από πολιτική άποψη εμφανίζεται ως μια από τις λύσεις προβλήματα, που έχουν τις ρίζες τους σε θρησκευτικά και παραδοσιακά ζητήματα, όπως στην περίπτωση της Ινδίας, όπου η εμμονή της ιδεολογίας στην οποία βασίζεται η έννοια της «κάστας» έχει οδηγήσει στην απουσία κανόνων προσανατολισμένων στην κοινωνική ισότητα. Άλλη οπτική επικεντρώνεται στη θεώρηση σύμφωνα με την οποία ένα καινοτόμο όραμα για το μέλλον προβλέπει όχι μόνο μια απόλυτη μείωση της φτώχειας στον κόσμο, αλλά και μια σχετική μείωση, από την άποψη της μεγαλύτερης αναδιανομής του πλούτου.

SDG 3, SDG 4 και SDG 17 – Υγεία και Ευεξία, Ποιοτική Εκπαίδευση και Συνεργασία για τους Στόχους

Θα ήταν δυνατό να χαρτογραφηθούν οι πρωτοβουλίες SDGs χρησιμοποιώντας ανάλυση δεδομένων και καινοτόμες τεχνολογίες. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα όσον αφορά την επίτευξη του SDG 3 (το οποίο είναι θεωρείται ως ένα από τα σημαντικότερα) και θεωρώντας τον SDG 17 ως βοήθημα για την επιδίωξή του. Μια τέτοια άποψη είναι επίσης κοινή και θεωρεί το SDG 17 απαραίτητο για την καινοτομία διδασκαλίας και ενίσχυσης συμπεριφορών χρήσιμων για την επιδίωξη του SDG 4.

SDG 7 – Προσιτή και Καθαρή Ενέργεια

Όπως έχει τονιστεί, το SDG 7 φαίνεται να είναι πραγματικός πολλαπλασιαστής για τους άλλους και θα πρέπει να επιδιωχθεί μέσω ενός «Κέντρου Καινοτομίας Ενεργειακής Πρόσβασης» που υποστηρίζεται από την Παγκόσμια Τραπεζικά Κέντρα Καινοτομίας για το Κλίμα. Επιπλέον, στις πλουσιότερες χώρες, ο SDG 7 ενσωματώνεται μέσω ορισμένων καινοτόμων στοιχείων της 4^{ης} βιομηχανικής επανάστασης, όπως η ψηφιοποίηση, η παρακολούθηση σε πραγματικό χρόνο και η συλλογή και ανάλυση δεδομένων. Από την άλλη πλευρά, στις φτωχότερες και αγροτικές περιοχές της υποσαχάριας Αφρικής πιστεύεται ότι ορισμένες πολιτικές, στρατηγικές και καινοτομίες, μπορούν να συμβάλουν στην επιδίωξη της «Ατζέντας του 2030» και ότι είναι δυνατό να εξηλεκτριστούν αυτές οι περιοχές με νέες κυβερνητικές πολιτικές, νέες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και καινοτόμα επιχειρηματικά μοντέλα.

SDG 11 – Βιώσιμες Πόλεις και Κοινότητες

Όσον αφορά το SDG 11, ένας από τους τρόπους με τους οποίους μπορεί να επιδιωχθεί, είναι ένας καινοτόμος πολεοδομικός σχεδιασμός με προσεγγίσεις για ένα βιώσιμο ενεργειακό σχεδιασμό, που θα λαμβάνει κάθε χώρα σε κάθε τομέα (ολοκληρωτική έξυπνη πόλη). Τέτοιοι μέθοδοι σχετίζονται με το σχεδιασμό νέων κατοικιών χρησιμοποιώντας εντελώς καινοτόμες λύσεις που σέβονται τις οικονομικούς, ηθικούς και περιβαλλοντικούς στόχους.

SDG 12, SDG 13 και SDG 15 – Υπεύθυνη Κατανάλωση και Παραγωγή, Δράση για το Κλίμα και Ζωή στη Στεριά

Η λιτή - προσεκτική και όχι σπάταλη - χρήση των πόρων που αναφέρθηκαν προηγουμένως συμβάλλει στην επιδίωξη του SDG 12. Επιπλέον, η υιοθέτηση καθαρότερων πρακτικών παραγωγής μέσω τεχνολογικών καινοτομιών προσανατολίζεται όχι μόνο στον SDG 12, αλλά και στον SDG 15. Πολιτικές διαχείρισης, λαμβάνοντας υπόψη την ευημερία των εργαζομένων που επηρεάζει την ανθρώπινη αξιοπιστία, καθώς και οι περιβαλλοντικές πτυχές, φαίνεται να συμβάλλουν σε μια πιο βιώσιμη παραγωγή. Εξάλλου, σε ένα μακροπρόθεσμο σενάριο οι SDG 12 και SDG 13, ευνοούνται από την υιοθέτηση ορισμένων από τις καινοτόμες πρακτικές της 4^{ης} βιομηχανικής επανάστασης. Όλες οι παραπάνω περιπτώσεις αναφέρονται στον οικολογικό εκσυγχρονισμό, αλλά στη βιωσιμότητα σε όλες τις πτυχές της.⁶⁹

SDG 9 – Βιομηχανία, Καινοτομία και Υποδομές

Σε πολλές εργασίες, η καινοτομία και οι SDGs έχουν αποδειχθεί ότι συνδέονται στενά, ειδικά στον βιομηχανικό τομέα, ξεκινώντας από τη διαδικασία κατοχύρωσης διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, περνώντας από τις στρατηγικές ανοιχτής καινοτομίας, έως εστίαση στη λιτή και στην αντίστροφη καινοτομία. Υπάρχει και σύνδεσμος μεταξύ της βιωσιμότητας και της αγοράς, της καινοτομίας προϊόντων και διαδικασιών και της δυνατότητας σύνδεσης της έννοιας της καινοτομίας, με κάθε στόχο βιώσιμης ανάπτυξης.

Προκύπτει λοιπόν ότι η καινοτομία θα μπορούσε να διαμορφωθεί όχι μόνο ως στόχος που πρέπει να επιδιωχθεί, αλλά και ως προϋπόθεση για την υλοποίηση των αλλαγών (σε όλους τους τομείς) που είναι απαραίτητες για την επιδίωξη των SDGs. Συνεπώς με

---

⁶⁹N. Eisenmenger, M. Pichler, N.Krenmayr, D.Noll, B.Plank, E.Schalman, M. Theres, S.Gingrich,(2020) “The Sustainable Development Goals prioritize economic growth over sustainable resource use: a critical reflection on the SDGs from a socio-ecological perspective”

την ανάγκη υιοθέτησης στρατηγικών συνεργασίας σε όλα τα επίπεδα (όπως ελπίζει ο SDG 17), σε αντίθεση με το νεοφιλελεύθερο μοντέλο ανταγωνιστικότητας που περιορίζει την υιοθέτηση αυτών, ορισμένες εταιρείες έχουν επικεντρώσει το ενδιαφέρον τους στην ανοιχτή καινοτομία, ως μία από τις πιο σημαντικές μορφές συνεργασίας στο βιομηχανικό πλαίσιο. Άλλες καινοτόμες μορφές συνεργασίας και ανταλλαγής γνώσεων που μπορούν να βοηθήσουν στην επίτευξη της βιωσιμότητας αντιπροσωπεύονται από εργαλεία νοημοσύνης ανοιχτού κώδικα.⁷⁰

Συμπεράσματα-παρατηρήσεις:

Συμπερασματικά, μπορούμε να πούμε ότι η συμφωνία για το κλίμα το 2015, η οποία διεξήχθη στο Παρίσι, είχε ως απώτερο σκοπό την δημιουργία ενός βιώσιμου πλανήτη με σεβασμό των αναπτυσσόμενων χωρών. Κάτι τέτοιο όμως φάνηκε να μην επετεύχθη, καθώς η σταθεροποίηση στους 2 βαθμούς της θερμοκρασίας δεν κατέστη εφικτή εντός του προαναφερθέντος χρονικού πλαισίου. Ακόμη, το μεγαλύτερο μέρος των χωρών βάση της τελευταίας συνδιάσκεψης στο Σαρλ Ελ Σείχ,(Νοέμβριος 2022), δείχνει να παραβλέπει την αποζημίωση των λιγότερο αναπτυγμένων χωρών.

Επιπλέον, όπως παρατηρούμε το μεγαλύτερο μέρος της κοινωνικής συνεισφοράς των ελληνικών επιχειρήσεων αφορά στην στήριξη των τοπικών κοινοτήτων, όπου δραστηριοποιείται η εκάστοτε βιομηχανία. Επίσης, όλες οι εταιρίες σέβονται το περιβάλλον, σχεδιάζοντας καθεμία εξ αυτών το δικό της προγραμματισμό ενάντια στη κλιματική αλλαγή γενικότερα και ενάντια στην απανθρακοποίηση ειδικότερα.

Παράλληλα, παρ' όλη την προσπάθεια που έχει γίνει ως προς τον περιορισμό της απόλυτης φτώχειας, ένα μεγάλο ποσοστό ανθρώπων εξαιτίας της πανδημίας του

---

⁷⁰F. Rosatti, L. Galvao Diniz Faria,(2019) “Addressing the SDGs in sustainability reports: The relationship with institutional factors” https://backend.orbit.dtu.dk/ws/portalfiles/portal/188451934/Rosati_and_Faria_2019_.Addressing_the_SDGs_in_sustainability_reports.pdf

COVID, εξακολουθεί να ζει ακόμη στα όρια της φτώχειας. Σημαντική παρατήρηση ακόμη,- είναι η προώθηση της αριστείας και υποτροφιών μέσω ανταμοιβών, σύστημα το οποίο έχει σαν στόχο την βοήθεια σε νέα άτομα να επιτύχουν τους στόχους τους.

Όλες ανεξαιρέτως οι εταιρείες φαίνονται επίσης να ακολουθούν τους δείκτες ESG και να επενδύουν χρήματα σε περιόδους, όπου υπάρχει ανάγκη. Όπως λόγω χάριν στις καταστροφικές πυρκαγιές, οι οποίες συνέβησαν το καλοκαίρι του 2021 στην Ελλάδα.

Προτάσεις για περαιτέρω έρευνα λοιπόν θα μπορούσαν να αποτελούν οι μετέπειτα συνδιασκέψεις των χωρών για το κλίμα και κυρίως ως προς την αποζημίωση των αναπτυσσόμενων χωρών και των χωρών που έχουν πληγεί από τα ακραία καιρικά φαινόμενα. Ωστόσο, λόγω της κλιματικής αλλαγής πολλές εταιρείες αναθεώρησαν την πολιτική τους ως προς την απανθρακοποίηση. Άρα, μπορούμε να πούμε ότι η υιοθέτηση των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης, καθορίζεται ανάλογα με την συγκυρία που επικρατεί στην εκάστοτε περίοδο είτε πολιτικά, είτε διπλωματικά.

Βιβλιογραφία:

<https://www.undp.org/sustainable-development-goals>

C.Pedersen,(2018) ‘The UN Sustainable Development Goals (SDGs) are a great gift to business’, <file:///C:/Users/user/Downloads/1-s2.0-S2212827118300040-main.pdf>

R.Scheyvens, G. Banks and E. Hughes,(2016) “The private sector and the SDGs: The need to move beyond ‘Business Usual

<https://www.naftemporiki.gr/green/1398553/cop27-pano-apo-100-igetes-sti-diaskepsi-gia-to-klima-oi-prokliseis-kai-oi-apontes/>

<https://www.naftemporiki.gr/green/1398310/cop27-oi-ploysioi-anagkazontai-na-syzitisoyn-to-zitima-tis-apozimiosis-ton-ftochoteron-choron/>

<https://www.news247.gr/perivallon/as-mi-nikisoyn-ta-lompi-kai-to-prasino-xeplyma.9828374.html>

<https://www.nationalworld.com/news/environment/cop27-egypt-what-is-ratchet-mechanism-paris-climate-agreement-term-meaning-cop26-3434610>

<https://www.theguardian.com/environment/2022/nov/20/cop27-climate-summit-egypt-key-outcomes>

https://hellenicaid.mfa.gr/media/images/docs/Agenda_2030.pdf

<https://cor.europa.eu/el/news/Pages/UN-sustainable-development-goals-should-guide-the-European-Recovery.aspx>

X. Βαΐα, (2021) «Πράσινη Οικονομία: Ο ρόλος του Χρηματοπιστωτικού Συστήματος» https://apothesis.eap.gr/bitstream/repo/50909/1/130238_%ce%a7%ce%a1%ce%99%ce%a3%ce%a4%ce%91%ce%9a%ce%9f%ce%a5_%ce%92%ce%91%ce%99%ce%91.pdf

<https://www.athexgroup.gr/el/web/guest/esg-sustainability>

<https://www.un.org/sustainabledevelopment/poverty/>

<https://www.un.org/sustainabledevelopment/hunger/>

<https://www.un.org/sustainabledevelopment/health/>

<https://www.un.org/sustainabledevelopment/education/>

<https://www.un.org/sustainabledevelopment/gender-equality/>

<https://www.un.org/sustainabledevelopment/water-and-sanitation/>

<https://www.un.org/sustainabledevelopment/energy/>

<https://www.un.org/sustainabledevelopment/economic-growth/>

<https://www.un.org/sustainabledevelopment/infrastructure-industrialization/>

<https://www.un.org/sustainabledevelopment/inequality/>

<https://www.un.org/sustainabledevelopment/cities/>

<https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-consumption-production/>

<https://www.un.org/sustainabledevelopment/climate-change/>

<https://unric.org/el/%CF%83%CF%84%CE%BF%CF%87%CE%BF%CF%83-14-%CE%B6%CF%89%CE%B7-%CF%83%CF%84%CE%BF-%CE%BD%CE%B5%CF%81%CE%BF/>

<https://www.un.org/sustainabledevelopment/biodiversity/>

<https://www.un.org/sustainabledevelopment/peace-justice/>

<https://www.un.org/sustainabledevelopment/globalpartnerships/>

<https://www.naftemporiki.gr/afieromata/story/1253139/giati-oi-sdgs-einai-monodromos-kai-gia-tis-epixeiriseis>

https://ec.europa.eu/info/strategy/international-strategies/sustainable-development-goals/engagement-civil-society-private-sector-and-other-stakeholders_el

<https://www.capital.gr/forbes/greeklist100/2021>

<https://www.moh.gr/eteria/sxetika-me-emas/>

<https://www.moh.gr/anthropino-dynamiko/>

<https://www.efuel-alliance.eu/efuels>

https://www.nrg.gr/el?gclid=CjwKCAjwiuuRBhBvEiwAFXKaNKmWboQJsaNEsSu krvyYZWqPgbZjvXD_0q6XGg8AlOYkNOeeRiflwhoCuV8QAvD_BwE

<https://www.moh.gr/perivallon-kinonia/esg-kai-viosimothta/>, έκθεση βιώσιμης ανάπτυξης

<https://www.helpe.gr/>

https://www.helpe.gr/userfiles/8ea1f0cb-9e62-48e4-b947-a27b00fb14bb/GR_HELPE_CSR_2021_PREVIEW_29072022.pdf

<https://www.dei.gr/el/>

<https://www.iefimerida.gr/ellada/exypnoi-metrites-reymatos-logariasmoi-allages>

<https://www.dei.gr/el/dei-omilos/perivallon/prostasia-perivallontos/atmosfaira/>

<https://www.kathimerini.gr/economy/561668809/to-ydrogono-fernei-konta-dei-kai-motor-oil/>

<https://www.kathimerini.gr/economy/561852442/plota-aiolika-parka-made-in-greece/>

<https://www.dei.gr/media/bw0gvmlh/deh-eba2020-gr-20220217-1421.pdf>

<https://www.tovima.gr/2022/07/19/finance/to-sxedio-tis-epistrofis-ston-ligniti/>

<https://www.tovima.gr/2022/07/15/finance/energeiaki-eparkeia-to-sxedio-ton-tessaron-simeion-pou-eksetazei-i-kyvernisi/>

https://www.cosmote.gr/cs/otegroup/gr/corp_homepage.html

https://www.cosmote.gr/cr2010/cr2010_el/sxesi-eythynis.html

<https://www.alpha.gr/el/>

<https://business4sdgs.gr/trapezes/alpha-bank-koryfaia-epidosi-sta-environmental-awards-2022-me-6-vraveia/>

https://www.alphaholdings.gr/flipbooks/apologismoi-drastiriotion/2021/index_gr.html

<https://www.elvalhalcor.com/el/>

https://www.elvalhalcor.com/userfiles/225d38ab-9b23-4522-9e62-a6a900aac8b2/Interactive_SR_ElvalHalcor_AR_GR_2021_29_9_22.pdf

<https://www.ab.gr/>

file:///C:/Users/user/Downloads/AB%20-%20AB_CSR_FULL_report_2021.pdf

<https://www.eurobank.gr/el/omilos>

<https://www.eurobank.gr/-/media/holding/omilos/annual-reports/etisios-apologismos-2021/annual-report.pdf>

<https://www.eurobank.gr/el/omilos/esg-environment-society-governance/koinonia/koinonikes-protoboulies>

<https://sdr2021.mytilineos.gr/download/csr/el/pdf/parts/sdr.pdf>

https://www.mytilineos.gr/media/k1wbtcii/sustainable_development_report_2021_gr.pdf

<https://www.mytilineos.gr/>

<https://www.piraeusholdings.gr/>

file:///C:/Users/user/Downloads/Sustainability-Business-Report-2020_Gr.pdf

<https://www.fortunegreece.com/article/trapeza-pireos-ipostirizi-energa-ti-viosimi-anaptixi/>

G.Bekaert, R.Rothenberg, N.Noguer,(2022) “Sustainable Investment – Exploring the Linkage Between Alpha, ESG, and SDG’s”. [file:///C:/Users/user/Downloads/SSRN-id3623459%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/user/Downloads/SSRN-id3623459%20(2).pdf)

N. Eisenmenger, M. Pichler, N.Krenmayr, D.Noll, B.Plank, E.SChalman, M. Theres, S.Gingrich,(2020) “The Sustainable Development Goals prioritize economic growth over sustainable resource use: a critical refection on the SDGs from a socio-ecological perspective”. <https://d-nb.info/1215244274/34>

F. Rosatti, L. Galvao Diniz Faria,(2019) “Addressing the SDGs in sustainability reports:The relationship with institutional factors”. https://backend.orbit.dtu.dk/ws/portalfiles/portal/188451934/Rosati_and_Faria_2019_.Addressing_the_SDGs_in_sustainability_reports.pdf

<https://www.websiterating.com/el/research/internet-statistics-facts/>

<https://www.ertnews.gr/eidiseis/p-o-y-i-mitriki-thnisimotita-paramenei-aparadektaypsili/>

https://cinea.ec.europa.eu/system/files/2022-06/Greece_Update_EL_June22.pdf